

ΕΝΑΥΣΜΑ

Περιοδική έκδοση των Αγωνιστικών Κινήσεων ΑΕΙ - ΤΕΙ
Τεύχος 49 | Άνοιξη 2018 | 1,5€

πόλεμος-φτώχεια-ανεργία-ταξικοί φραγμοί

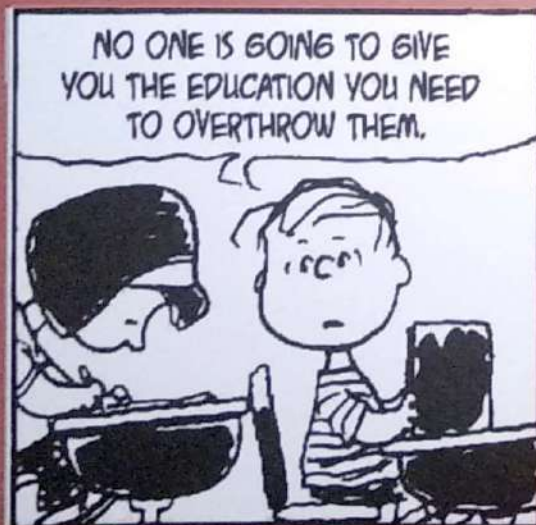
Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΟΤΑΧΤΕΙ!

ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Προοπτική μέσα στις γενικές συνελεύσεις,
τους συλλογούς και τους αγώνες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΕΥΧΟΣ 49
ΑΝΟΙΞΗ 2018

Αφιέρωμα

Τα εθνικά ζητήματα και η απάντηση
των λαϊκών κινημάτων (15-18)

Αρθρογραφία

Φοιτητικοί σύλλογοι: Χθες και σήμερα. (4-5)
Περί ανεξαρτητών (6)

«Εξοδος απ' τα μνημόνια» (7)

Φασιστικοποίηση (8-11)

Κριτική στην αναρχία (12-13)

Για την Εκκλησία και το ρόλο της (19)

Στοιχεία της ελληνιστικής

αντιπαράθεσης (20-21)

Για την επίθεση στην εκπαίδευση (22-24)

Διδακτική Επάρκεια (25)

Ανταποκρίσεις

Εκπαιδευτικοί (14)

Ξάνθη-Πολιτικές ομάδες ΑΠΘ-

Πολυτεχνείο Κρήτης (26)

ΤΕΙ Αθήνας « Συνέντευξη από αποσπασμένης
του ΤΕΙ (27-29)

Στήλες

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Ντοκιμαντέρ για τη Σουρ (29)

ΙΣΤΟΡΙΑ: 50 χρόνια από το Μάη του '68 (30)

ΕΝΑΥΣΜΑ

Περιοδική έκδοση των
Αγωνιστικών Κινήσεων ΑΕΙ-ΤΕΙ
Αθήνα
βιβλιοκαφέ «Εκτός των Τεχνών»,
Γραβιάς 10-12
www.agonistikinesis.org

Θεσσαλονίκη

χώρος νεολαίας και πολιτισμού Σφεντόνα,

Συγγρού 24
<http://resistenciaelotta.blogspot.gr>

Γιάννενα

Αριστοτέλ ΣΤΕΚΙ Νεολαίας,

Κουγκιό 23
<http://agonikinesis-isa.blogspot.gr>

Ξάνθη

Ρωμική, Αριστοτέλς χώρος σκέψης και δράσης,

Μ. Βόλγας 20

Καθώς και σε Πάτρα, Κρήτη, Θράκη και άλλες περιο-

χές στα τραπέζια των Αγωνιστικών Κινήσεων.

Εμβάσματα-συνδρομές:

Εθνική Τράπεζα, αρ. λογ: 771/743100

IBAN: GR6301107110000071174310079

EDITORIAL

Την στιγμή που συντάσσεται το περιοδικό που κρατάς στα χέρια σου, σοβαρές εξελίξεις διαδίδονται ή μία την άλλη.

-Η Αμερική, μαζί με Αγγλία και Γαλλία, βομβάρδισαν τη Συρία, με πρό-
σχημα τη χρήση χημικών όπλων από την κυβέρνηση Άσαντ και αίτιο την
προσπάθεια αναγκαστικής της ρωσικής παρέμβασης στην περιοχή. Όσο
πρινάει ο καιρός, δηλαδή, η ένταση κλιμακώνεται και η αντιστάση των
ιμπεριαλιστών για το ξαναμείωμα του κόσμου αξιωματικά.

-Αυτή η κλιμάκωση δεν αφήνει ανεπηρέαστη την εξαρτημένη χώρα
μας, που αποτελεί ορμητήριο του ΝΑΤΟ και ήδη δίνει ένα σωρό διευκολύν-
σεις στους ιμπεριαλιστές για τα φιλοπόλεμα σχέδιά τους. Σε αυτά τα παι-
δια είναι που η κόντρα Τουρκίας - Ελλάδας «μεγαλώνει», αποκαλύπτοντας
τόσο ποιος έχει τον πρώτο λόγο σε αυτή -οι ΗΠΑ- όσο και σε τι αφορά: στις
τυχοδιωκτικές βλέψεις των δύο αστικών τάξεων στην περιοχή. Γι' αυτό και
είναι ξένη προς τον τουρκικό και ελληνικό λαό.

-Η επίθεση στα δικαιώματά μας συνεχίζεται. Η «ανάπτυξη» δεν ήρθε
και δεν θα έρθει για τον λαό, ενώ το τέλος των μνημονίων που ευαγγε-
λίζεται η κυβέρνηση θα σημαίνει την αρχή νέων πακέτων από αντιλαϊκά
μέτρα, που θα πετοκόψουν κι άλλο τα δικαιώματά μας και θα ενισχύσουν
την εξάρτηση της χώρας από τους ιμπεριαλιστές.

-Το καπιταλιστικό σύστημα, με τα μέσα που διαθέτει, τις κυβερνήσεις
που το υπηρετούν, την επίσημη εκκλησία, τα αστικά ΜΜΕ, προσπαθεί να
μας πείσει ότι δεν είναι το ίδιο υπαίτιο για αυτήν την κατάσταση. Αντίθετα,
λέει ότι φταίμε εμείς, η «κακοδιαχείριση», η «αναξιοκρατία», η «κακία μας
η μοίρα» ή ακόμα οι γειτονικοί λαοί. Ωστόσο, η αλήθεια είναι άλλη. Απ'-
όλες τις πλευρές των συνόρων, η νεολαία, ως κομμάτι του λαού, ασφυ-
κτιά και δεν βρίσκει κοινό τόπο με τους δυνάστες της.

Τι κάνουμε για αυτό; Πολλές φορές απομονωνόμαστε στα προβλή-
ματά μας και ξεχνάμε ότι δεν είμαστε οι μόνοι που τα αντιμετωπίζουμε.
Ας κοιτάζουμε δίπλα μας, στο διπλανό αμφιθέατρο, το διπλανό σπίτι, τη
γειτονία μας. Τι βλέπουμε;

Τα ΤΕΙ στην Αθήνα, Η Πολυτεχνική Ξάνθης, οι πρωτοβουλίες για την
υπεράσπιση του ασύλου στη Θεσσαλονίκη είναι μερικά από τα παραδείγ-
ματα αγώνων που δόθηκαν τον τελευταίο χρόνο, όσες αδυναμίες κι αν εί-
χαν. Αποτελούν περπτώσεις όπου σκέψεις όπως «δεν βαριέσαι, κάπως θα
τη βολέψω» και «δεν γίνεται τίποτα» ξεπεράστηκαν και «δωσαν τη θέση
τους στην αισιοδοξία του αγώνα».

Προφανώς, το σύστημα προσπαθεί να σφυρηλατήσει απέναντί σε αντιδρά-
σεις σαν αυτές, για αυτό έχει επιδοθεί σε ένα όργιο διώξεων, εντεινόντας
τη φασιστικοποίηση των ζωνών μας με μέτρα όπως αυτά που χτυπούν το
δικαίωμα στην απεργία. Τι μας λένε όλα αυτά; Ότι ξέρουν τη δύναμή μας
και τη φοβούνται. Απέναντί σε έναν αντίπαλο καλά οργανωμένο μπορού-
με να απαντήσουμε μόνο με τη δική μας οργανωμένη πάλη και εκτός των
ορίων που μας θέτει. Όσο δύσκολος και αν είναι, ο τρόπος φάνηκε στις
σχολές που υπήρξαν κινητοποιήσεις: μέσα από τους συλλογούς, με συ-
νελεύσεις, πολιτική συζήτηση, μαζική κίνηση, στην κατεύθυνση της Αντί-
στασης-Διεκδίκησης.

Τι προσπαθούμε να πούμε με αυτήν την έκδοση;

Μέσα από την αρθρογραφία του τρέχοντος Εναύσματος, προσπαθού-
με να δώσουμε μια διαφορετική οπτική της πραγματικότητας, κόντρα στην
κυρίαρχη προπαγάνδα και ιδεολογία. Δεν μας αρκεί όμως, αυτό.

Γιατί η προοπτική της νεολαίας δεν είναι να γίνει κρέας στα κανόνια
των ξένων αφεντικών της χώρας. Ούτε έρπαιο των καλεσμάτων εθνικής
ενότητας των ντόπιων υποτακτικών τους, του σφινισμού και του εθνικι-
σμού. Η προοπτική της βρίσκεται στο πλευρό του λαού και της εργατικής
τάξης. Στους αγώνες για τα δικαιώματά μας σε σπουδές - δουλειά - ελευ-
θερία.

Ας κοιτάζουμε, λοιπόν, δίπλα μας και ως βρεθούμε εσύ, εγώ, εμείς, η
νεολαία μαζί με τον εργαζόμενο, τον άνεργο και τον μετανάστη από κοινού
στον δρόμο.

Για να βρούμε νικητές στις μάχες της γενιάς μας.

Από το χθες στο σήμερα

Οι φοιτητικοί σύλλογοι όπλα του φοιτητικού κινήματος!

Το φοιτητικό κίνημα στη χώρα μας αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα του λαϊκού κινήματος. Οι αγώνες της νεολαίας στο πλευρό του εργατολαϊκού κινήματος έχουν βάλει τη σφραγίδα τους στη σύγχρονη ιστορία.

Οι αρχές της δεκαετίας του '50 βρίσκουν το φοιτητικό κίνημα στο περιθώριο, αφού το αριστερό και κομμουνιστικό κίνημα βιώνει σκληρό διωγμό, οι φασίστες και τα ξενοφάνεια γεμίζουν. Την περίοδο αυτή, πραγματοποιείται ανωνυμία της τριτοβόλευας εκπαίδευσης στα κατώτερα λαϊκά στρώματα, που, σε συνδυασμό με τα ανήλικα δικαιώματα, δημιουργούν ένα εύφορο έδαφος για την ανάπτυξη του συνδικαλισμού στις σχολές. Η δεξιά προσπαθεί να «καθαρίσει» τα Πανεπιστήμια από κάθε αριστερό και προοδευτικό στοιχείο. Φοιτητική συλλογή με νόμιμα καταστατικά δεν υπάρχουν, ενώ ασκούνται απρόκλητα προνομητορικά μέσα στα αμφιθέατρα από καθηγητές και χαφιέδες. Σε αυτό το κλίμα ξεσπούν οι πρώτοι φοιτητικοί αγώνες.

Στα τέλη του 1952 μέχρι το 1957, ξεπούν αγώνες για το Κυπριακό, τα διδακτικά και για την καθέρωση της τρίτης εξεταστικής περιόδου. Το φοιτητικό κίνημα, στην ανόδο του, αναλαμβάνει στην αναγκαστική να οργανωθεί η πάλη του ανεξάρτητα από το κράτος και τους μηχανισμούς του. Έτσι, τη διετία 1957-58 συγκροτούνται οι πρώτοι φοιτητικοί σύλλογοι με νόμιμα καταστατικά. Τα άμεως επόμενα χρόνια, αναδείχθηκε ως εμπόδιο για το προχρηματικό των αγώνων η απουσία ενός συντονιστικού φορέα που θα ενισπούσε σε πανελλαδική κλίμακα τους αγώνες.

Τη λύση έδωσε η ίδρυση της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Ελλάδος (Ε.Φ.Ε.Ε.), που πραγματοποιήθηκε στις 22-28 Απριλίου 1963 στο Δ' Σπουδαστικό Συνέδριο. Η δράση και η πολιτική κατεύθυνσή του χάραξε αντικα-
τοπτρίστηκε τους πολιτικούς συσχετισμούς στα πλαίσια του κινήματος. Έτσι, η επικράτηση της Ένωσης Κέντρου (Ε.Κ., Γ. Παπανδρέου) στις εκλογές του 1963 οδήγησε στην πολιτική κυριαρχία της νεολαίας της μέσης στις σχολές. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την επιρροή που ασκούσε η υποταγμένη στην πανανθρώπινη επιταγή νεολαία της Ε.Δ.Α, μετέτρεψε την Ε.Φ.Ε.Ε. σε όργανο υποστηρικτικό της κυβέρνησης.

Από την ανατροπή της κυβέρνησης Ε.Κ. (Ιούλης 1965) μέχρι την επιβολή της δικτατορίας (Απρίλης 1967), η κατάσταση μεταβάλλεται. Η νεολαία γίνεται ορμηκότερη στο προσκήνιο. Επιπηρεάζονται από τους αγώνες των λαών παγκόσμια ενόητο στον ημελιοκόσμιο, από τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα σε Ασία και Λατινική Αμερική, συμβάλλει σημαντικά στο δυνάμωμα του ευρύτερου λαϊκού αντιμπερλιαστικού κινήματος. Ο έντονα αντιμπερλιαστικός και αντιφασιστικός χαρακτήρας που δέκνεται το φοιτητικό κίνημα δεν θα μπορούσε παρά να αποτυπωθεί στις αποφάσεις και τις κατευθύνσεις της Ε.Φ.Ε.Ε. Η τελευταία πρωτοστατεί στην οργάνωση ανθρωπιστικών και αντιμπερλιαστικών διαδηλώσεων, που συσπειρώνουν το φοιτητικό κίνημα

Το πόσο ενοχλήθηκε το σύστημα από την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών, την ίδρυση των φοιτητικών συλλόγων και τη συγκρότηση του φοιτητικού κινήματος αποδεικνύεται από τη λυσσαλέα επίθεση που εξαπέλυσε μέσα στις σχολές χρησιμοποιώντας ότι μηχανισμό διέθετε. Η ίδρυση της ΕΚΟΦ (1959) θα αποτελέσει τη λύση της δεξιάς απέναντι στους φοιτητικούς αγώνες. Το φασιστικό αυτό κόμμα/κίνημα θα επικρατήσει στα ΔΣ με πρακτικές βίας και νοθείες την περίοδο 1959-60 και θα εντείνει τη δράση του στην διάρκεια της δικτατορίας, προβάλλοντας τα φοιτητικά κινήματα από κοινού με την ασφάλεια. Οι διαδηλώσεις χτυπιούνται βανόσυα από πρώτος και παρακράτος. Αυτή την περίοδο δολοφονείται ο φοιτητής Σ. Πετρουλάς. Εντείνεται η προσπάθεια να ελεγχθούν όμοια οι φοιτητικοί σύλλογοι. Δίνεται το δικαίωμα στις διοικήσεις να διαλύουν συνελύξεις να απορρίπτουν αποφάσεις ΔΣ, ακόμα και να παρακολουθεί η ασφάλεια συνεδριάσεις φοιτητών. Ακόμα και για ασήμαντες αφορμές επιβάλλονται πειθαρχικά, αποβολές και εκτοπίσεις φοιτητών.

Μαρίζα Κραψίτη,
Νομική Αθήνας
Γεωργία Φωτοπούλου-Κανδηλιώτη,
Πολιτικών Επιστημών Αθήνας

Σε αυτό το κλίμα, βρίσκεται το φοιτητικό κίνημα ή η ημερησιακοποιητή χούντα (1967), που θα το βάλει στο γυμνα καταργώντας πολιτικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες. Διατάσσεται η διάλυση 280 περίπου φοιτητικών συλλόγων, σωματείων και οργανώσεων, ανάμεσά τους και της Ε.Φ.Ε. Έγκαινιά οργια καταστολής και εξοπλιστεί το ανθρωποκυνηγιό από την ασφάλεια και την παρακρατική ΕΚΟΦ, με φοκέλιωμα φοιτητών, φυλακές, βασανιστήρια και εξορίες. Η χούντα δεν αφήνει κανένα «όπλο» στα χέρια των φοιτητών. Διορίζει δική της ΔΕ και τη συντηρεί Ε.Φ.Ε. Οι φοιτητικές εκλογές επιτρέπονται μόνο με παρουσία δικαστικών αντιπροσώπων ενώ προβλέπεται επιστράτευση των φοιτητών που συμμετέχουν σε κινητοποιήσεις.

Για όλα αυτά, οι πρώτες αντιστάσεις δε θα αργήσουν να φανούν. Με αφορμή τα αίτια για ελεύθερη εκλογές, το φοιτητικό κίνημα βρίσκει τον τρόπο και συγκροτείται. Πραγματοποιούνται μαζικές γενικές συνελεύσεις, όπου εκφράζεται η αντιπαράθεση ανάμεσα στις διαφορετικές πολιτικές κατευθύνσεις που υπήρχαν στο κίνημα. Χαρακτηριστική η στάση της ΚΝΕ, που εκμεταλλευόμενη το όνομα της Ε.Ε.Ε. συγκροτεί την αντιΕΕΕ και μαζί με τον Ρήγα Γεράσιο συμμετέχουν στις εκλογές πάνω από τη φοιτητική εκλογές (Νοέμβριος 1972). Η στιγμή που η μεγαλύτερη μάζα των φοιτητών απεχει και ζητά ελεύθερες εκλογές και απομάκρυνση των διαρισμένων διοικήσεων. Παράλληλα, προσπάθειες να δώσουν στον αγώνα μόνο φοιτητικά και αντινομιναρχικά χαρακτηριστικά, θεωρώντας τα αίτια για αναδιάρθρωση και λαοκρατία προωθούμενα και την καταλήψη του Πλοτεχνείου απροσχευμάτιστη ενέργεια. Η αναβαθμισμένη ομική πολιτικοποίηση του φοιτητικού κινήματος αποτυπώνεται μέσα στις γενικές συνελεύσεις και στις αποφασές τους. Έτσι, η αντιιμπεριαλιστική και αντιφασιστική κατεύθυνση εγκαθίσταται όχι μόνο από τους φοιτητές, αλλά και από αλόκληρο τον λαό, που ξεχύθηκε στους δρόμους γράφοντας τη δική του ιστορία.

Με τη Μεταπολίτευση, το φοιτητικό κίνημα βγαίνει δυναμωμένο από τη σύγκρουση με τη δικτατορία και διατηρεί τη μαχητικότητά του. Η εμπειρία των αγώνων του προσδίδει οξυμένη πολιτική συγκρότηση και λειτουργεί καταλυτικά στη διαμόρφωση της φεσιονομίας του. Οι φοιτητικοί οργανισμοί έχουν έντονα αντιιμπεριαλιστικό- αντιαμερικανικό χαρακτήρα, αναγκάζονται στην τούρκικη εισβολή στην Κύπρο, στη νατοϊκές βάσεις, ενώ έχουν αντιστασιατό περιεχόμενο ενάντια στην καραμανλίκη δεξιά και τα υπολείμματα της χούντας στα πανεπιστήμια.

Το φοιτητικό κίνημα βγαίνει από τη δικτατορία δεν έχει συγκροτημένη οργανωτική μορφή, πρωτοβουλία και δευτεροβάθμια. Προκύπτει επιτακτικά η αναγκαιότητα συγκρότησης των συνδικαλιστικών οργάνων που την προώθηση της πάλης του. Ο αγώνας για ελεύθερες εκλογές - και μέσω αυτών για συγκρότηση φοιτητικών συλλόγων με εκπαιδευτές τους τα διοικητικά συμβούλια - αποτελεί πρόταγμα και συνδέθηκε με το αίτημα της αποχουνοποίησης. Παράλληλα, τίθεται η αναγκαιότητα ανασύστασης της Ε.Φ.Ε., που πραγματοποιείται με το Νο 8 παντοειδαστικό Συνέδριο (Μάρχ 1975). Η ανασύσταση των συλλόγων και της Ε.Φ.Ε. παίρνει κεντρική πολιτική διάσταση, καθώς είναι το μόνο - τότε - δημοκρατικό, μυσικό, πανελλαδικό συνδικάτο. Αντίθετος, η ΓΣΕΕ, π.χ. έχει ακόμη διορισμένη από τη χούντα διοίκηση. Στο καταστατικό της Ε.Φ.Ε. αποτυπώνεται η πολιτική ωρίμανση του φοιτητικού κινήματος και αντανακλώνται τα ιδεολογικοπολιτικά του κεντρικά με προωθημένες θέσεις για εθνική ανεξαρτησία, λαϊκή κυριαρχία, δημοκρατία. Σχετικά με τη λειτουργία των συλλόγων, κατοχυρώνει την ανεξαρτησία από το κράτος και την απαγόρευση της φασιστικής δράσης στις σχολές.

Οι φοιτητικοί σύλλογοι και η Ε.Φ.Ε.Ε. συγκροτήθηκαν ως προϊόν ανάγκης του διεκδικητικού φοιτητικού κινήματος και όχι σαν παραχώρηση του αστικοδημοκρατικού συστήματος. Ωστόσο, ήδη στο 1ο μεταδικτατορικό συνέδριο της Ε.Φ.Ε.Ε. αλλά και στο επόμενο αποτυπώνεται η κυριαρχία της

ρεφορμιστικής αριστεράς (ΚΝΕ) και της ΠΑΣΠ και η συμβιβαστική γραμμή τους εντός του κινήματος, που θέτει εμπόδια στην ανάπτυξη του. Εκφάνιση της γραμμής υποστήριξης της πλειοψηφίας της Ε.Φ.Ε. είναι ο συμβιβασμός της με τη απαγόρευση της πορείας του Πολυτεχνείου μέχρι την αμερικάνικη πρεσβεία το 1976 και η αναβολή, με απόφαση της Ε.Φ.Ε., του εορτασμού του Πολυτεχνείου το 1977 λόγω εκλογών (τότε οι συγκεντρωμένοι φοιτητές ψωμάζαν το σύνθημα «παιλημένη Ε.Φ.Ε.»). Η διάσταση διαδόσεων των φοιτητικών μοχών και της ρεφορμιστικής ηγεσίας της Ε.Φ.Ε. είναι εμφανής. Εμφανή είναι και τα σημάδια κάμψης του κινήματος, που δεν μπορεί να υπερβαστεί ολόκληρα με τον ρεφορμισμό και με την κυβέρνηση, σε μια περίοδο που εξελίσσεται επίθεση στην εκπαίδευση συνοδευόμενη από έντονη καταστολή.

Παρά ταύτα, το φοιτητικό κίνημα εξακολουθούσε να αποτελεί εγρήγορη για την κυβέρνηση και την επίθεση του συνδικαλισμού, έχοντας και την εμπειρία του νομοσχέδιου για τον συνδικαλισμό (Ιούλης 1975), που αναγκάστηκε να αποσυρθεί μετά από μαζικές διαδηλώσεις. Έτσι, πέτυχε το να τινάξει τον τριήμερο, πρόδρομο θεσμού της σημερινής συνδικαλιστικής, που βρισκόταν εγρήγορη στα νέα ρεφορμιστικά δυνάμεις. Η κυβέρνηση πετυχαίνει έτσι τον σκοπό της: αφαιρεί να προσέχει τις ρεφορμιστικές δυνάμεις στην

Ηδη τον αιώνα της ίδρύσεώς του προσφέρει τις πληροφορίες του σχετικά στην πολιτική της, απειρείται να επιβάλει χωρίς αντίδραση έναν ελεγχόμενο κρατικό συνδικαλισμό. Οι τριμερείς εντάσσονται στα πλαίσια του «εκσυγχρονισμού» που διακηρύττει η κυβέρνηση, βάσει του οποίου επιβάλλει περσορικά, κατορεί το Άσλο, επαναφέρει τους φασίστες καθηγητές, αντικαθιστά τις σπουδές. Οι φοιτητές ξεκινούν κινητοποιήσεις ενώ οι ρεφορμιστές ψελίζουν για «διαρθρωτικές αλλαγές».

Τον Αύγουστο του 1978 ψηφίζεται συνταγματικά ο νόμος 815. Με την ένορση της ακαδημαϊκής χρονιάς αρχίζουν μαζικές κινητοποιήσεις και καταλήψεις. Το κράτος επιτίθεται λυσσαλέα. Αγώνες ξεκινούν από τα κάτω, μέσα από γενικές συνελεύσεις, παρακάμπτοντας την Ε.Φ.Ε.Ε. και τα ΔΣ, που λειτουργούν στην ερήμην των φοιτητικών μαζών. ΠΑΣΠ και ΚΝΕ εναντιώνονται στους αγώνες και η Ε.Φ.Ε.Ε. αποκρίνεται με καταλήψεις. Οι ρεφορμιστικές δυνάμεις, για να αντισταθούν στις αποφάσεις των ΓΣ και των μαζών παλης που συγκροτούν οι φοιτητές, δημιουργούν ψευδοδίλημμα «υπέρ ή κατά των οργάνων», αγιοποιώντας τα ΔΣ και τη Ε.Φ.Ε.Ε., για να υπεκφύγουν από το πραγματικό δίλημμα «προώθηση ή όχι του αγώνα». Σε συνθήκες που τα ΔΣ είναι μπλοκαρισμένα, οι φοιτητές βρίσκουν παράλληλες μορφές οργάνωσης, τις συντονιστικές επιτροπές καταλήψεων, προκειμένου να υλοποιηθούν οι αγωνιστικές διεκδικήσεις. Οι μαζικοί αγώνες και οι καταλήψεις διαρκούν μέχρι τα τέλη του '79, νικούν, και η κυβέρνηση ανακαλεί τον ν. 815 (Ιανουάριος 1980). Στο τέλος της ίδιας χρονιάς ολοκληρώνεται ο Γ. Κουμής και Στ. Κανελλοπούλου στην απαγορευμένη περίοδο του Πολυτεχνείου προς την προέβρα. Η αιματοβαμμένη πορεία γίνεται με πρωτοβουλία της μειοψηφίας της Ε.Φ.Ε.Ε. (ΠΝΣΠ, ΑΑΣΠΕ, Β' ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ, ΚΚΕ εσ.).

Την περίοδο των καταλήψεων αναδείχθηκε η γραφειοκρατικοποίηση και η αποστέωση της Ε.Φ.Ε.Υ., που καλλιεργεί ο ρεφορμισμός το προηγούμενο διαίστημα και, συνακόλουθα, το έξέτισμα των κύκлов της της φοιτητικής μάζας. Το αντιοργανωτικό κλίμα ενισχύουν και οι Συμπεριφορές, απορροπώντας μόνον για κατάργηση των ΔΣ και λειτουργία μόνο συντηρητικών επιτροπών. Παρ' ότι η απόσυρση του νόμου αποτελεί τεράστια νίκη, η διαφανόμενη εφεδρεία της λύσης ΠΑΣΟΚ δένει παίχτηκε ακόμα. Συνδυάσμο με την αμφισβήτηση των οργάνων, λόγω εκβύλισμού τους απ' τη ρεφορμιστική κυριαρχία, το κίνημα οδηγείται σε μια μακρά περίοδο υπχώρησης.

Το ΠΑΣΟΚ ως κυβέρνηση θεομοιρεί τον νόμο πλαίσιο (ν. 1268/1982), παίζοντας χωρίς αντίπαλο. Η «αλλαγή» του ΠΑΣΟΚ, που σφηνάγεται από το ρεφορμισμό, απονεκρώνει τα κινήμα. Ο αντιδραστικός νόμος ψηφίζεται κόπτον αναμυροβόρωτος κάποιους διατάξεις από την ίδια την Ε.Φ.Ε., που βγάζει αποφάσεις υπέρ του, επειδή θεομοιρείται η πολυπλοκότητα συνδιοίκησης. Η πολιτική και οργανωτική αποσυνθεση φαίνεται και στο 11ο Συνέδριο της Ε.Φ.Ε.Ε. (1982), που δεν καταφέρνει να ψηφίσει ούτε ένα τυμικό πρόγραμμα δράσης. Η κατάριση του φιλολοικού προφίλ του ΠΑΣΟΚ, με αποκορύφωμα τη δολοφονία Καλτζέ (1985), δημιουργεί τις πρώτες αντιδράσεις. Τον Οκτώβριο του 1987 γίνονται μαζικές συνελεύσεις και καταλήψεις ενάντια στον ψηφισμένο νόμο που κατακτών κάποιες εμπέρους νίκες. Κινητοποιήσεις που όμως δεν είχαν τη δυναμική και τη συγκράτηση του '78-79.

Στις αρχές του 1990, με τη ΝΔ στην εξουσία και το βάρος των καταρτισμένων στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες να πληθύνουν την ρωσική και το κίνημα, ψηφίζεται νέος νόμος για την παιδεία. Στο στόχαστρο πάλι το Άσυλο και ακόμη η επιθεριδρία των καθηγητών. Ξεσπών μαζικές συνελεύσεις, καταλήψεις σχολών και σχολείων, καθώς οι φοιτητικοί αγώνες συναντιούνται με των καθηγητών και των μαθητών. Το σύστημα χτυπά με βία τις σχολικές καταλήψεις, που συνεχίζονται και μέσα στις διακοπές. Τα ΜΑΤ και τραμπουκί-

Τελευταίο νικηφόρο φοιτητικό κίνημα είναι αυτό του 2006-2007 ενάντια στην ανασθεναιότητα του άρθρου 16. Είναι το τελευταίο δείγμα μαζικής λειτουργίας των συλλόγων εν ρόλο διαγωνιστή της παλιν των φοιτητικών καθώς στα μετέπειτα ξεσπάσματα (Δεκέμβρης 2008, 2010-2012, νόμος διαμαντοπούλου 2011) κυριαρχεί το αυθόρμητο και η κίνηση μέσω πολιτικών σχηματισμών.

Σήμερα, η μακρόχρονη πολιτική αποσυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος αποτυπώνεται μέσα στις συλλογικές διαδηλώσεις. Στο έδαφος αυτής της αποσυγκρότησης και υπό το βάρος μιας εξομεινής επιθετικότητας απέναντι στα φοιτητικά δικαιώματα, θα πραγματοποιηθούν φέτος οι φοιτητικές εκλογές, που τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζονται από αλόενα και υψηλότερη ποσοστά αποχής. Ακόμα όμως και σε περιόδους όπως η σημερινή, το φοιτητικό κίνημα πρέπει να δώσει την πολιτική μάχη, να ανασυνταχτεί σε συλλογικά του όργανα, όπως έκανε καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαιρξης του. Απέναντι στην πολιτική του συστήματος που μας θέλει μόνους και ισοπατούς με τους αρχέζους του, προτάσσουμε τη συλλογική και οργανωμένη πάλη. Απέναντι στη λογική της συνδιαλλαγής και της συνδιαχείρισης, προτάσσουμε την κατεύθυνση της αντίστασης και διεκδίκησης. Απέναντι στον πόλεμο της εκμετάλλευσης, προτάσσουμε την αντιμπερριαλιστική, αντικαπιταλιστική πάλη. Αυτή την κατεύθυνση ενισχύουμε και στα φοιτητικές εκλογές.

Υπερασπιζόμαστε και συμμετέχουμε στις συλλογικές διαδικασίες

Στηρίζουμε - Ψηφίζουμε Αγωνιστικές Κινήσεις!

«Νέο» φοιτητικό ρεύμα στα ΑΕΙ, που κάτι «παλιό» θυμίζει

Τα τελευταία χρόνια, βγαίνουν στην επιφάνεια συχνά-πυκνά φοιτητικές ομάδες, δεξιές και «προοδευτικές», που φοράνε τον μανδύα του «ανεξάρτητου». Αυτό φρόντισε να μας πληροφορήσει και η «Καθημερινή» σε σχετικό άρθρο της.

Είναι ξεκαθαρό ότι «ανεξάρτητες» απόψεις δεν υπάρχουν. Άλλωστε, από ποιον είναι ανεξάρτητες. Οι πολιτικές απόψεις που υπάρχουν και κατατίθενται στο φοιτητικό σώμα, είτε αυτές εκφράζονται οργανωμένα από παρατάξεις, σχήματα, ομάδες κ.λπ., είτε από κάποιον ανένταχτο φοιτητή, προσπαθούν να ερμηνεύουν την πραγματικότητα, μέσα από διαφορετική οπτική ή καθεμία, και θέτουν κατευθύνσεις στον φοιτητικό κόσμο. Η κριτική, επομένως, που τους γίνεται είναι πρώτα και κύρια πολιτική, με βάση το αν και πόσο προωθούν την ανάπτυξη της πόλης των φοιτητών και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους.

Δεν μπορεί, όμως, να μην επισημανθεί το γεγονός πως όλες οι «ανεξάρτητες» φωνές μοιραζόμαστε κοινά χαρακτηριστικά μεταξύ τους: την εναντίωση του στα κόμματα και τις παρατάξεις, την απόρριψη του λεγόμενου «παροδοσιακού» συνδικαλισμού στις σχολές. Τέτοιες απόψεις χρόνια το σύστημα προωθεί στην κοινωνία συνολικά, με στόχο να χτυπηθεί την οργάνωση του λαού και τη συλλογική δράση. Αποθεύουν τον ατομικό δρόμο σαν λύση για τα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός, ενώ το ίδιο, από την άλλη, θεωρείται και οργανώνεται για να επιτεθεί στα δικαιώματά του. Για να το κάνει αυτό, βρίσκεται εύφορο έδαφος στην αποσυγκρότηση της εργατικής τάξης και την ήττα του επαναστατικού λαϊκού κινήματος.

Ας περιοριστούμε, όμως, στο φοιτητικό πεδίο... Η παραπάνω λογική δεν περιορίζεται μόνο στην εναντίωση στα κόμματα αλλά συνήθως προχωράει περισσότερο, βάλλοντας τις «παρωχημένες» Γενικές Συνελεύσεις και τους «απορχωμένους» Φοιτητικούς Συλλόγους. Αυτά, όπως λέγαμε, υπάρχουν για να εξυπηρετούν το μικροπολιτικό συμφέρον των φοιτητικών παρατάξεων. Ουσιαστικά, οι «ανεξάρτητες» φωνές στρέφονται κατά των μεσών πάλης που διαθέτουν οι φοιτητές των οργάνων τους, που καθιερώθηκαν

μέσα από αιματοβαμμένους αγώνες. Οι Σύλλογοι και οι Συνελεύσεις αποτελούν τα όργανα που έχουν οι φοιτητές για να εξασφαλίσουν δημοκρατική και ισότιμη συμμετοχή σε συζήτηση, να λάβουν συλλογικές αποφάσεις κατά πλειοψηφία και να μπουν σε κίνηση.

Δεν είναι τυχαίο, μάλιστα, ότι οι φωνές περί «ανεξαρτησίας» και παρωχημένων διαδικασιών ακούγονται και από τις μεγαλύτερες συστημικές παρατάξεις, τις ΔΑΠ-ΠΑΣΠ. Καθοριστική, ωστόσο, στην εδραίωση του κλίματος αποπολιτικοποίησης είναι η κριτική της συμμετοχής σε παρατάξεις και συλλογικότητες από δυνάμεις της Αριστεράς (ΕΑΑΚ), που καταλήγουν να αναπαράγουν όλη τη συστημική επιχειρηματολογία. Τονίζουν με κάθε ευκαιρία πόσο «ανεξάρτητες», «ακοιμώσιμες» και «ενάντια στην παραταξιοποίηση» είναι, συμβάλλοντας με τη σειρά τους στη μετατόπιση του πολιτικού κλίματος πιο δεξιά. Σε αυτήν, εξάλλου, συμβάλλει διαχρονικά ο α/α χώρος, που δεν κρύβει την έχθρα του απέναντι στην οργάνωση, την αποθέωση του στην «ατομικότητα» και την υποτίμηση του απέναντι στους φοιτητές, που «δεν καταλαβαίνουν τι γίνεται».

Οι πρόσφατες εμφανίσεις «ανεξαρτητών» φοιτητών αποδεικνύουν ακριβώς ως ποια κατεύθυνση κινούνται. Είναι, στο επίμαχο ζήτημα του Αούλου, που χτυπιέται ευθέως από τον νόμο Γαβρόγλου, χαρακτηριστική υπήρξε η επιστολή των 400+ φοιτητών του Πολυτεχνείου ΑΠΘ. Σε αυτήν ζητούν από τους αρμόδιους φορείς (Πρυτανεία, Πολιτεία) να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της διακίνησης ναρκωτικών στον χώρο του πανεπιστημίου. Προκειται για την επιστολή που χρησιμοποίησε η Πρυτανεία του ΑΠΘ για να φέρει την αστυνομία στο πανεπιστήμιο, πιστή μάλιστα στο γραμμά του νόμου Γαβρόγλου. Η σωστή των εν λόγω φοιτητών ως προς το Αούλο και τις συνέπειες της κρατικής παρέμβασης ενδεικτική μεν της κινηματικής αποσυγκρότησης, συνδράμει, δε, στην επιχείρηση κυβέρνησης-Πρυτανείας να το καταργήσουν μια και καλή. Παρόμοια μεθοδεύεται και το χτύπημα του Αούλου στην Αθήνα, όπου η Ανεξάρτητη Φοιτητική Κίνηση, «ανεξάρτητη» ομάδα της Νορμικής ΕΚΠΑ, με τις συχνές τοποθετήσεις για ανάγκη εισογγελικής παρέμβασης προς αντιμετώπιση της διακίνησης ναρκωτικών έξω από τη σχολή, έχει δώσει ισχυρά πατάκια παραβίασης του Αούλου.

Στην ίδια ρότα βρίσκονται και πολλές φοιτητικές κινήσεις στις οδοντιατρικές σχολές της χώρας. Με επιστολή 300+ φοιτητών της Οδοντιατρικής Αθήνας, αναδεικνύονται πως το δικαίωμα εκανεκτονέντων φοιτητών να μη χάσουν το εξάμηνο (λόγω κινητοποίησης των καθηγητών) δεν μπορούν να το εξασφαλίσουν καθηγητών και υπο-

Ιάσων Γραβάνης-Αποστολόπουλος,
Ιατρική Θεσσαλονίκης

γείο αλλά οι ίδιοι οι φοιτητές με την πάλη τους. Η αδιεξόδου λογική της «επιστολής» είναι αντίθετη με τη γραμμή της διεκδίκησης που πρέπει οι φοιτητές να ακολουθήσουν. Η γραμμή αυτή προϋποθέτει τη συγκρούση με το «καθηγητικό» κατεστημένο, που, σε ευθεία συμπλήρωση με το υπουργείο, προωθεί διαχρονικά τακτικούς φραγμούς και εντατικοποίηση. Οι φοιτητές όχι μόνο πρέπει να ξεφύγουν από την αδιεξόδου διαμετριά, με επιστολή αλλά ορειλίζουν να βαδίσουν στον απαιτητικό δρόμο της οργάνωσης και της πάλης, μέσα από το ζωντανό των Γενικών των Συνελεύσεων. Να διεκδικήσουν το εξάμηνο, κόντρα στη «νομοτέλεια» των υποχρεωτικών 13 εβδομάδων διδασκαλίας, σαν προϋπόθεση για να πραγματοποιηθεί η εξεταστική.

Φυσικά, είναι κατανόητος και υπαρκτός ο προβληματισμός, το άγχος και η αγωνία μεγάλων περιόδων φοιτητών για τα παραπάνω προβλήματα. Τα προβλήματα αυτά είναι πραγματικά. Αυτά, ωστόσο, επ' ουδενί δεν ορμίζουν επί δικαιοσύνης οι «ανεξαρτητές» με τις προτάσεις τους. Αντίθετα, η εμπιστοσύνη που τους δείχνει μερίδα του φοιτητικού κόσμου φανερώσει τη ελλειψία και την αδυναμία της Αριστεράς να δώσει απαντήσεις, στη βάση της αποσυγκρότησης του φοιτητικού κινήματος και της αστικής-ρεφορμιστικής κυριαρχίας.

Υπάρχει όμως και η άλλη άποψη στο φοιτητικό κίνημα. Αυτή που πολιτικά προτάσσει την αντίσταση στην επίθεση του συστήματος, σε αντικαπιταλιστική-αντιιμπεριαλιστική-αντισυνδικαριστική κατεύθυνση. Αυτή που όχι μόνο δεν ξεκοιίζει την οργανωμένη πάλη αλλά παλεύει να αναδείξει την αναγκαιότητα της για την αποτελεσματικότητα των αγώνων. Που θεωρεί απαραίτητη την ύπαρξη και λειτουργία των φοιτητικών συλλόγων για την ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος. Η ανασυγκρότηση αυτή θα είναι πρώτα και κύρια πολιτική. Γι' αυτό και η αντιμετώπιση με τους κάθε λογής «ανεξαρτητές» πρέπει πρωταρχικά να γίνεται στις πολιτικές θέσεις που εκφράζουν.

Ακόμα και σε αυτές τις δύσκολες εποχές του δυσμενούς συστήματος, της αδράνειας και της ακινησίας η πολιτική πρόταση των Αγωνιστικών Κινήσεων έχει να προσφέρει. Αυτο φαίνεται από την καθημερινή παρέμβαση τους στις σχολές ενάντια στον εικονικό συνδικαλισμό, από την υπεράσπιση των ζωντανών δημοκρατικών διαδικασιών στο κίνημα, από τις πολλές πρωτοβουλίες κοινής δράσης, με τη δημοκρατική και ισότιμη συμμετοχή ανένταχτων αγωνιστών και πολιτικών δυνάμεων, με την ενότητα και πάλη των απόψεων, με την παρουσία στους φοιτητικούς και νεολαϊστικούς αγώνες που ξεσπούν.

Περί «εξόδου» ο λόγος...

Έναν χρόνο μετά το 3ο μνημόνιο της «πολλά υποσχόμενης» συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ο λαός βιώνει τις συνέπειες του ασφαλιστικού, το περαιτέρω πετακόκρημα μισθών και συντάξεων, την όλο κι αυξανόμενη ανεργία, συνολικά την επίθεση σε δικαιώματα και κατακτήσεις (πλειοψηφισμοί πρώτης κατοικίας, εργατικά ατυχήματα, απολύσεις εγκυμών). Ειδικότερα, η νεολαία, αντιμέτωπη με τους συνεχώς αυξανόμενους τακτικούς φραγμούς στην εκπαίδευση και την εντατικοποίηση των σπουδών της, αναγκάζεται να εργαστεί σε περιστασιακές θέσεις, σείων, με ελαστικά ωράρια και χωρίς εργασιακά δικαιώματα. Σ' αυτό έρχεται να προστεθεί κι ο νέος συνδικαλιστικός νόμος για πλήρη απελευθέρωση των μαζικών απολύσεων, απαγόρευση του δικαιώματος των εργαζομένων στην απεργία, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, την περαιτέρω μείωση του κατώτατου μισθού και των συντάξεων.

Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προσπαθεί να μας καθησυχάσει για το μέλλον, μέσα από δηλώσεις για «έξοδο από την κρίση και τη μνημόνια» τον Αυγούστο του 2018. «Σε λίγους μήνες, το «καλοκαίρι, βγαίνουμε και τυπικά, και οριστικά από τα μνημόνια που μας ταλαιπωρούν οκτώ χρόνια!», δηλώνει ο πρωθυπουργός. Μας διαβεβαιώνει πως η «πίτανα προσπαθεί» λαού και κυβερνήσεως «δυναμίζει», τώρα που «η οικονομία υπεραποδίδει» και οι στόχοι των προγράμματος έχουν επιτευχθεί, προβάλλοντας τους στόχους της αστικής τάξης σαν στόχους όλης της κοινωνίας. Το success story της κυβέρνησης μιλάει για αναπτύξη της χώρας και μάλιστα μια ανάπτυξη, που, όπως λέει, δεν θα ισοπεδώνει τις εργασιακές σχέσεις, δεν θα διαλύει το κοινωνικό κράτος αλλά θα αερίσει το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους...

Όλες αυτές οι δηλώσεις έχουν ως στόχο στην πραγματικότητα να εξαπατήσουν τον λαό. Τόσο η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ όσο και οι προηγούμενες έχουν ψηφίσει νόμο για τη δημοσιονομική διαχείριση και εποπτεία, καθώς και νόμο με διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαπραγματευτικών μεταρρυθμίσεων. Δηλαδή ρυθμίσεις που έχουν δεσμεύσει τον λαό και τη χώρα υπό αusterία εποπτεία και νέα μέτρα και μετά τον Αυγούστο του 2018, κι ως λέγει τότε τυπικά το 3ο μνημόνιο. Συγκεκριμένα, με βάση άρθρο του κανονισμού του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου, «τα κράτη-μέλη παραμένουν υπό την εποπτεία του συμβουλίου μετά τη λήξη του προγράμματος εφόσον δεν έχει εξοληθεί το 75% της χρηματοδοτικής συνδρομής», ενώ το αρμόδιο συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να παρατείνει την περίοδο εποπτείας «σε περίπτωση κινδύνου δημοσιονομικής βιωσιμότητας του κράτους-μέλους». Επιπρόσθετα, «το κράτος-μέλος υπό εποπτεία πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή συζήτηση με την αρμόδια Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα», προκειμένου να εκτιμάται η οικονομική, δημοσιονομική και χρηματοοικονομική κατάσταση, και εφόσον χρειάζεται να επιβάλλονται «διορθωτικά» μέτρα.

Οι παραπάνω, βέβαια, τυπικές δεσμεύσεις έχουν ισχυρή πολιτική βάση: α. τον στρατηγικό χαρακτήρα της επίθεσης με κεφαλαίο, β. την οπισθοχώρηση του εργατικού-λαϊκού κινήματος, γ. την εκάρητη της χώρας μας από ΗΠΑ-ΕΕ. Ας εξηγηθούμε.

Η επίθεση του συστήματος «δεν έχει πάτο», ακριβώς γιατί αποτελεί μια στρατηγικού χαρακτήρα επίθεση απέναντι στους εργαζόμενους και τη νεολαία, που δε μένει στα όρια της χώρας μας ούτε ξεκινάει από το 2009. Αντίθετα, με την καταρρέωση των πρώην σοσιαλιστικών χωρών και την ήττα του εργατικού-λαϊκού κινήματος, στρατηγικός στόχος του καπιταλιστικού-ιμπεριαλιστικού συστήματος παγκόσμιος είναι να ορθήσει, τόσο από τη συλλογική μνήμη όσο και σε υλικό επίπεδο δικαιωμάτων, ότι ένας άλλος κόσμος, που δε στηρίζεται στην εκμετάλλευση, όχι μόνο υπάρχει αλλά αποτελείται το «αντίπαλο δέος» για το σύστημα ενώ η προσπάθεια του να απειλεί μέχρι

Ελένη Φωτοπούλου-Κανδηλιώτη,
Φυσικό Πάτρας
Φυσική Ψύχα,
ΗΜΤΥ Πάτρας

σήμερα. Εγκαινιάστηκε, έτσι, μια νέα περίοδος επίθεσης απέναντι στους λαούς και την εργατική τάξη. Μάλιστα, το ζεσπάσμα της δομικής κρίσης του συστήματος ενέτεινε την επίθεση αυτή, η οποία, όσο το κίνημα δεν ανασυγκροτείται, θα εντεινείται συνεχώς, σε οικονομικό, πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο, για να τσακίσει κάθε κατάκτηση και να πείσει για την παντοδυναμία του συστήματος.

Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, που από το 2009 και μετά χρησιμοποιήθηκε ως ο αδύνατος κρίκος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δοκιμάζεται η τάση των ιμπεριαλιστών να κλιμακώνουν την καταλήστευση των εξαρτημένων χωρών, στα πλαίσια του ενδοιμπεριαλιστικού τους ανταγωνισμού, αλλά και προς ανάκτηση, σε έναν βαθμό, των ποσοτήτων κερδοφορίας τους. Συγκεκριμένα, οι ΗΠΑ αυξάνουν τις πιέσεις απέναντι στους Ευρωπαίους ιμπεριαλιστές (Γερμανία), ώστε να αναλάβουν μικρότερο μέρος της «καουτσούκ» από την παγκόσμια κρίση. Σε αυτό το ασφυκτικό πλαίσιο, το τόπιο κεφάλαιο είδε στην πολιτική των μνημονίων μια σειρά αντεργατικών-αντιλαϊκών μέτρων που το ίδιο ήθελε να περάσει από καιρό. Αυτό κάνει μέχρι σήμερα, και πραγματικά αναρωτιόμαστε γιατί να σταματήσει... τον ερχόμενο Αύγουστο. Πόσο μάλλον όταν, πίσω από τις εξαγγελίες για «ανάπτυξη», βρίσκεται ο στόχος για αναβολή της θέσης του στην περιοχή, ανάλλαγμα που προσδοκά να λάβει λόγω της πιστής υπαρέτησης των αμερικανικών συμφερόντων σε αυτή.

Εν τέλει, το αφήγημα της κυβέρνησης για «τέλος της μνημονιακής εποχής» δεν είναι παρά ένας τρόπος καθησυχασμού του λαού και της νεολαίας, που τόσο χρόνια ασφυκτούν από την αντιλαϊκή πολιτική. Τρόμα και κυβερνήση, άλλωστε, γνωρίζουν ότι θα συνεχίσουν να επιβάλλουν βαρβάρια μέτρα, άρα να εντεινώνουν τη λαϊκή αγανάκτηση. Στο ενδεχόμενο, λοιπόν, να βρει αυτή κινηματική διέξοδο, η αφήγημα επιχειρεί να λειτουργήσει κατασταλτικά. Παράλληλα, ο ΣΥΡΙΖΑ γνωρίζει το «ατού» που τον αναδείξει σε κυβερνητική δύναμη και το οποίο συνεχίζει να διατηρεί τη δυνατοτήτά του να κρατεί τις λαϊκές μαζές στο περιθώριο, πλέον έχοντας μάλιστα ψηφίσει περισσότερα μέτρα από όλες τις προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις μαζί. Σε αυτά τα πλαίσια, επενδύει στο φιλοκαίο προφίλ του και στην «τριχοτομητή» εναλλακτική (ΗΔ), τάει όχι μόνο «έξοδο» αλλά και την «επισημάνση» επαναφορά του κατώτατου μισθού. Με άλλα λόγια, ξεστραίει κι άλλο την κυβερνητική του θέση πλάσσαντας τις «επιτυχίες» του στους ιμπεριαλιστές και τα ντόπια αστικά κέντρα.

Επιπλέον, η ίδια η πραγματικότητα είναι αποκαλυπτική. Ο νέος συνδικαλιστικός νόμος και το πλήθος των πρόσφατων εργατικών ατυχημάτων καταρρίπτουν το επιχειρήμα περί «ανάπτυξης με αερίσιο στις εργασιακές σχέσεις». Ενώ η πώληση του ΟΛΘ, των περιφερειακών αεροδρομίων, του ελληνικού κ.λπ., έργα όπως η εκτροπή του Αχελώου και οι έρευνες για πετρέλαιο στην Ηπειρο δείχνουν ότι όχι μόνο η ανάπτυξη τους δεν αερίσει το περιβάλλον αλλά αντίθετως στηρίζει τα πάνω στην καταστροφή του.

Αυτό που δεν μας λένε, λοιπόν, είναι πως μεταμνημονιακή περίοδος, ακόμα και αν κηρυχθεί τυπικά, δεν θα χαρακτηρίζεται από «έξοδο από τη μνημονιακή πολιτική» αλλά από τη συνέχιση της μέσης της εποπτείας, καθώς και της εφαρμογής όλων των νόμων που έχουν ψηφιστεί τα τελευταία χρόνια και έχουν φέρει τον λαό σε κατάσταση εξολώσεως και απόγνωσης. Της όλο και βαθύτερης, δηλαδή, εκάρησης της χώρας μας από τους έξονους ιμπεριαλιστές και της συνέχισης της επίθεσης στα δικαιώματά μας.

Η μοναδική απάντηση απέναντι στη βαρβάρη πολιτική του συστήματος είναι η αναμείγξη με αυτό. Η αντίσταση στην πολιτική που θέλει να δεχθούμε το σύστημα σαν μονόδρομο, η διεκδίκηση δυνάμεων με αγώνες και αίμα έχουν κατακτηθεί στο παρελθόν, και τώρα καταγράφονται υπό το βάρος του αρνητικού για το κίνημα συστήματος.

Φασιστικοποίηση και απάντηση του κινήματος

Τι είναι η Φασιστικοποίηση;

Η κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, το οποίο βρίσκεται στο ιμπεριαλιστικό του στάδιο, έχει εντείνει με τον πιο βάρβαρο τρόπο την ακατάσχετη τάση του κεφαλαίου να επιτίθεται στους λαούς του κόσμου. Από τους πολέμους και τις βόμβες μέχρι τα μνημόνια και την καταστολή, πηγή αυτών των εξελίξεων είναι οι προσπάθειες του συστήματος να πάρει μια ιστορική ρεβάνς έναντι των λαών. Υπάρχει βέβαια μια συνεχής αλληλεπιδράση μεταξύ της αδυναμίας των λαών να πάρουν την ζωή στα χέρια τους και της έμμεσης τάσης του συστήματος να καταπιέζει και να καταστρέφει.

Στα πλαίσια αυτής της κατάστασης, έχουμε γίνει τα τελευταία χρόνια, μάρτυρες της έντασης της κρατικής καταστολής, του καθεστώς αστυνομοκρατίας των παρακολούθησεων και του «φοβέλιματος» αγνωστών. Παράλληλα, οργάνωσε η προπαγάνδα των ΜΜΕ έναντι σε κάθε τι αριστερό-κομμουνιστικό-προοδευτικό ενώ η Χρυσή Αυγή, που φάνηκε ότι αποτελεί εκλογικά αλλά και στην πράξη, ένα χρήσιμο εργαλείο στο οπλοστάσιο του συστήματος, εδραϊώνεται. Επίσης, διώκεται και ποινικοποιείται η ελευθερία της σκέψης και της έκφρασης, προωθούνται η κατάργηση του Ασύλου στα πανεπιστήμια, τα μαθητοδικαία, οι αλλαγές στον συνδικαλιστικό νόμο. Σε συνδυασμό με το αντίκτυπο του αντιδραστικού αυτού κλίματος στις μαζες, με αποκορύφωμα κομμάτια τους να αποδέχονται ρατσιστικές και φασιστικές ιδέες, ή ακόμα και να επιτίθενται σε πρόσφυγες και μετανάστες, έχουμε ένα μικρό δείγμα για το τι επικρατεί σήμερα.

Με βάση αυτό το κλίμα, η αριστερά προσπαθεί να βρει αρχικά την ερμηνεία αυτών των εξελίξεων και κατ' επείγουσα να παράξει έναν όρο ο οποίος θα περιγράφει με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια τη μορφή και το περιεχόμενο των εξελίξεων. Από τον «εκφασισμό» και την «ένταση» και παρότρυνση του αυτοαρχισμού μέχρι την «αυταρχική θωράκιση του κράτους» και τη «χούντα», η αριστερά και η αναρχία περιγράφουν με τα ιδεολογικά εργαλεία τους την κατάσταση. Ο δικός μας χώρος έχει καταλήξει στον όρο «φασιστικοποίηση της δημόσιας και πολιτικής ζωής», διότι θεωρούμε ότι προσεγγίζει την «**μία αποπελασμένη αποτύπωση και έκφραση της πολιτικής και ιστορικής διαδικασίας στην οποία συμμετέχουμε και φυσικά και των ευθυνών που της αναλογούν**».

Τι περιγράφει, λοιπόν, για εμάς αυτός ο όρος «**Περιγράφει τη σημερινή διαδικασία της αντιδραστικής πολιτικής στροφής και στα τρία επίπεδα: τον περιορισμό των λαϊκών ελευθεριών, την ποινικοποίηση της διακίνησης των ιδεών, την ένταση της κρατικής καταστολής σε δολοφονικά επίπεδα. Και όταν λέμε δημόσια ζωή, εννοούμε το σύνολο των εκδηλώσεων που θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται στη σφαίρα της (δημοκρατικά δικαιώματα, πολιτική έκφραση, δικαιώματα των κρατικών υπαλλήλων, την πολιτική και κοινωνική δραστηριότητα κ.λπ.)**».

Η κατάσταση στο σήμερα και οι προεκτάσεις της

Με αυτή την έννοια, η φασιστικοποίηση δεν αποτελεί μια διαδικασία που έρχεται να ταράξει την «κανονικότητα» του καπιταλισμού αλλά αποτελεί μια έκφραση η οποία εντάσσεται στο συγκεκριμένο ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο της εποχής μας. Διεγείνεται, λοιπόν, κάτω από συγκεκριμένους ταξικούς συσχετισμούς και έρχεται να δώσει και να προωθήσει τις συνολικότερες επιδιώξεις του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού. Εάν θέλαμε κάπως «χρονό-

Τάσος Μπαϊρακτάρης,
ΗΜΜΥ Ξάνθης

κοιμένα» να προσδιορίσουμε τη φάση στην οποία βρισκόμαστε σήμερα, όσον αφορά την επίθεση, τότε θα πρέπει να γυρίσουμε πίσω μερικές δεκαετίες και να θυμηθούμε το «τέλος της ιστορίας». Η ρήση αυτή περιέγραφε τις επιδιώξεις του κεφαλαίου και δη του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, που έβλεπε πλέον -μετά και την κατάρρευση της ΕΣΣΔ- να ανοίγονται νέοι ορίζοντες όσον αφορά τη χρόνια επιδίωξη του για παγκόσμια κυριαρχία. Έτσι, εντείνεται η επίθεση ενάντια στους λαούς και αναβιβάζεται ποιοτικά, με στόχο την αρπαγή όλων δικαιωμάτων το κεφάλαιο αναγκάστηκε να αναγνωρίσει στους εργαζόμενους τον 20ο αιώνα. Άλλωστε, ο εξαναγκασμός του οφειλόταν στην πίεση που ασκούσαν οι σοσιαλιστικές χώρες και τα κινήματα τα οποία εμπνευσμένα από την πρώτη έφοδο στον ουρανό διεκδικούσαν μια σειρά από δικαιώματα.

Φυσικά, ήδη μια δεκαετία πριν τις καταρρεύσεις, οι πολιτικές Ρήγκαν-Θάιτερ έρχονται να δείξουν ότι ο ιμπεριαλισμός έχει «διαβάσει» πολύ καθαρά την αδυναμία του κομμουνιστικού-εργατικού κινήματος να βγει στο προσκήνιο και να απαντήσει τη διαδικασία της παλινόρθωσης και της επικράτησης του ρεβιζιονισμού. Συνεπώς, έχουμε στις μεγάλες ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις ένταση της επίθεσης σε δικαιώματα και κατακτήσεις. Η επίθεση και τα μέτρα, όμως, δεν μόνον μόνο στο οικονομικό επίπεδο. Πρέπει ταυτόχρονα να γίνει και η απαραίτητη ιδεολογική παρέμβαση, έτσι ώστε από τη μια να δικαιολογηθεί η βαρβαρότητα των μέτρων και από την άλλη να ενταθεί η καταστολή σε οποιοδήποτε αντίδρο. Η καταστολή φτάνει σε πρωτόγνωρα επίπεδα και το κλίμα της τρομοκρατίας εξαπλώνεται, σε μια προσπάθεια να καταβείχεται ότι όποιος σπικνέει κεφάλι θα χτυπιέται. Η φασιστικοποίηση, όμως, δεν περιορίζεται μόνο στο κομμάτι της καταστολής και της τρομοκρατίας. Η δημιουργία ενός αντιδραστικού κλίματος είναι βασικό συστατικό και τα άλλα για να μπορέσει να πετύχει, πρέπει ταυτόχρονα να συσκοφανεί και να ποινικοποιεί τον μεγάλο αντίπαλο, το κομμουνιστικό-εργατικό κίνημα. Ο αναποινισμός γίνεται καθημερινότητα και μπαίνει μπρος η διαδικασία ολοκληρωτικού ξεχρημάτισμας των κατακτήσεων και των δικαιωμάτων.

Το σύστημα, λοιπόν, χρησιμοποιεί και χρησιμοποιεί τη φασιστικοποίηση έτσι ώστε να μπορέσει να προωθήσει την επίθεση σε πολλαπλά επίπεδα. «**...[Αυτή η αντίταση του λαού, που όσο οργανώνεται στους χώρους**

φανερώνεται ο αντιδραστικός χαρακτήρας της αστικής τάξης και ο ρόλος του κράτους ως κομμάτι του ταξικού εποικοδομηματος και μέσου επιβολής της εξουσίας της άρχουσας τάξης. Έτσι, το κράτος ως «πρόϊον» ανειργνητων ταξικών αντιθέσεων, αναλαμβάνει τον ρόλο καταστολής των κινήσεων και των αγώνων του λαού.

Χτύπημα Συνδικαλισμού, απολύσεις, μνηύσεις και διώξεις - Κατάργηση της απεργίας

που ζει, εργάζεται, σπουδάζει, η αγανάκτηση και οργή του φοβίζουν το σύστημα. Γιατί η οργή μπορεί να γίνει έκρηξη. Η αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό νιώθουν απομονωμένοι, περικυκλωμένοι απ' τον εξαθλιωμένο λαό. Αυτός ο φόβος και η αβεβαιότητα κάνουν το σύστημα πολύ επικίνδυνο, απαντά στις κινητοποιήσεις του λαού με τα μόνια όπλα που του έχουν απομείνει, την **υψηλή βία** και την **καταστολή**, τη **φασιστικοποίηση της δημόσιας ζωής**». Το σύστημα γνωρίζει ότι τα μέτρα τα οποία παίρνει θα οδηγήσουν σε αντιδράσεις και κινητοποιήσεις αλλά και ότι αυτές οι κινήσεις, με την παρέμβαση της κομμουνιστικής κοσμοαντίληψης, θα πολιτικοποιηθούν και θα αποκτήσουν αναβιβασμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Έτσι, δεν αρκεί μόνο η υψηλή καταστολή με τα ΜΑΤ, τα σώματα ασφαλείας και τους σοσιαίτες αλλά χρειάζεται και εμπέδωση των αντικομμουνιστικών ιδεολογημάτων.

Ο Βοναπαρτισμός και η φύση της αστικής τάξης

Η φασιστικοποίηση δεν αποτελεί, όπως περιγράφηκε και πριν, μια διαδικασία «εκτός» της κανονικότητας του καπιταλισμού. Αποτελεί, όμως, συγκεκριμένη έκφραση των αντιθέσεων-αντιθέσεων του καπιταλιστικού συστήματος στη συγκεκριμένη φάση την οποία διανύει: το ιμπεριαλιστικό του στάδιο και την προσπάθειά του να πάρει τη ρεβάνς από τους λαούς. Έτσι, χρειάζεται «συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης» για να μπορούμε κάθε φορά να βλέπουμε με ποιους τρόπους διαλέγει το σύστημα να «κινείται». Ήδη από τα πρώτα βήματα του κομμουνιστικού κινήματος, γίνεται προσπάθεια σύνδεσης των αντιδραστικών κινήσεων που εξελίσσονται στην κοινωνία εις βάρος των λαών με τον χαρακτήρα της αστικής τάξης και του αστικού κράτους. Ειδικότερα, ο Μαρξ, με το έργο του «Η 18η Μπρυμαίρ του Λουδοβίκου Βοναπάρτη», προσπαθεί, αναλύοντας τις πολιτικές εξελίξεις της εποχής, να βγάλει χρήσιμα συμπεράσματα για το κράτος και την αντιδραστική φύση της αστικής τάξης. Με βάση το πραξικόπημα στη Γαλλία, ο Μαρξ εδραϊώνει τον όρο «Βοναπαρτισμός» για να ονομάσει την αντιδραστική πολιτική στροφή της αστικής τάξης.

Φαίνεται ότι, μετά από λίγη αντίσταση, οι Γερμανοί πολίτες θα συμφωνήσουν, γιατί, στο κάτω-κάτω, «ο Βοναπαρτισμός είναι η αληθινή θρησκεία της σύγχρονης αστικής τάξης. Βλέπω όλο και πιο ξεκάθαρα ότι η αστική τάξη δεν είναι ικανή να αρχίσει άμεσα, και όπου δεν υπάρχει μια «πολιτική» δυναμική ολιγαρχία να αναλάβει την καθοδήγηση του κράτους και της κοινωνίας προς το συμφέρον της αστικής τάξης, τότε μια Βοναπαρτιστική ημι-δικτατορία είναι η κανονική μορφή της εξουσίας, που θα πάρει στα χέρια της τα μεγάλα υλικά συμφέροντα της αστικής τάξης, ακόμα και κόντρα στην ίδια την αστική τάξη, στρέφοντας της μάλιστα κομμάτι της δικαίωσής της. Από την άλλη μεριά, αυτή η δικτατορία θα αναγκάζεται η ίδια να υποστεί, ενάντια στη θέλησή της, τα υλικά συμφέροντα της αστικής τάξης».

Γίνεται φανερό ότι η χρησιμοποίηση αντιδραστικών μέτρων δεν αποτελεί μια τάση η οποία εμφανίζεται σήμερα. Έχει πηγή την ίδια τη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος. Ήδη από το προμονοπωλιακό στάδιο του,

ταπιέζει τόσο θα δημιουργούνται οι όροι για ξεσπάσματα και αντιστάσεις. Αυτές οι κινήσεις «περνώντας» μέσα στα συνδικαλιστικά όργανα μπορούν να αποκτήσουν αναβιβασμένα χαρακτηριστικά και να δημιουργήσουν τους όρους αμφισβήτησης της επίθεσης και ξεσπάσματος αγώνων. Η εργατική τάξη, ο λαός και η νεολαία έχουν αποδείξει ότι, μέσω των αγώνων τους, μπορούν όχι απλώς να διεκδικήσουν μια σειρά από κατακτήσεις, οι οποίες είναι «ξένες» στον καπιταλισμό, αλλά και να θέσουν τους όρους ολοκληρωτικής αναστροφής του και εδραίωσης μιας άλλης κοινωνίας. Έτσι, το σύστημα χρησιμοποιεί τη φασιστικοποίηση της δημόσιας και πολιτικής ζωής ώστε να δημιουργήσει ένα αντιδραστικό κλίμα το οποίο χτυπά σε επίπεδο συνολικής τάξης και όχι μόνο.

Η πρόσφατη ψήφηση για τον τρόπο λήψης αποφάσεων για τις απεργίες αποτελεί ουσιαστικά το πιο τρανταχτό παράδειγμα για το γεγονός ότι το σύστημα ακόμα και τώρα φοβάται τους αγώνες. Το χτύπημα στο δικαίωμα στην απεργία δείχνει ότι για το σύστημα δεν αρκούν τα οικονομικά μέτρα, που νοστινίζουν τον λαό. Χρειάζεται παράλληλα να εδραιώσει μια πραγματικότητα στην οποία οι αγώνες και οι απεργίες όχι απλώς θα καταστέλλονται αλλά θα κηρύσσονται παράνομες και καταχρηστικές. Φυσικά, ακόμα και όταν ξεσπούν αγώνες, το σύστημα μέσω της φασιστικοποίησης δείχνει τον πραγματικό του χαρακτήρα, με διώξεις αγνωστών και συνδικαλιστών, με μνηύσεις και αποφάσεις που δικαιώνουν συνεχώς τους εργοδότες αλλά και με το συνολικό επιθετικό κλίμα που δημιουργείται από τα ΜΜΕ.

Το σύστημα, μέσω της φασιστικοποίησης της δημόσιας και πολιτικής ζωής, καταφέρει να δημιουργήσει ένα αντιδραστικό κλίμα, το οποίο εκφράζεται συνολικά στην κοινωνία και αντανακλάται και μέσα στους μαζικούς χώρους (εργασιακοί χώροι, πανεπιστήμια, σχολεία κ.λπ.) βάσει ενός έτσι γερά θεμέλια ώστε να αποβάλει τον εχθρό λαό από τα εργαλεία πάλης του. Ακόμα, έχοντας φτιάξει το αντίστοιχο νομοθετικό οπλοστάσιο και συνειδησιακό «σκηνικό», με πολύ εύκολο τρόπο συκοφαντεί αγώνες και αγνωστές, καταστέλλει απεργίες και κινητοποιήσεις, διώκει αυτούς που αγωνίζονται. Αυτή η ικανότητα του δεν ακουμπά μόνο στη δυνατότητα που έχει να κινητοποιεί γρήγορα τα μέσα καταστολής της και δικαιοσύνη αλλά και στο συνολικότερο κλίμα που έχει καλλιεργήσει τα τελευταία χρόνια.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τη φασιστικοποίηση πλάι στην επίθεση

Βλέπουμε ότι οι παραπάνω κατευθύνσεις παίρνουν σάρκα και οστά συνολικά στην Ε.Ε., όπου, με βάση τα μέτρα που επιχειρείται να περαστούν σε διάφορες χώρες, υπάρχει μια έξαρση της φασιστικοποίησης. Από τα τανκς και τον στρατό στους δρόμους με προσφορά το προσφυγικό μέχρι την άγρια καταστολή στις κινητοποιήσεις του γαλλικού λαού πριν από μερικά χρόνια, η «δημοκρατική» Ε.Ε. έχει δείξει τον πραγματικό της χαρακτήρα και ως ιμπεριαλιστικός μηχανισμός προωθεί μεθοδικά την επίθεση στους λαούς της Ευρώπης. Η άγρια καταστολή των όποιων κινητοποιήσεων, οι διώξεις σε αγνώστους αλλά και το συνολικότερο κλίμα που καλλιεργεί στράνουν το έδαφος για την προώθηση της επίθεσης. Από το αντικομμουνιστικό μνημόνιο

τη φασιστική κυβέρνηση της Ουκρανίας, την άνοδο των ακροδεξιών κομμάτων μέχρι το συνέδριο στο Τελν, γίνεται συντονισμένη προσπάθεια επίθεσης στις κομμουνιστικές ιδέες και δημιουργίας κλίματος τρομοκρατίας και καταστολής.

Οι διώξεις αγωνιστών στην ατζέντα του συστήματος

Τα τελευταία χρόνια, έχουμε γίνει μάρτυρες μιας σειράς διώξεων οι οποίες εντάσσονται στη συνολικότερη αντιδραστική μετατόπιση του πολιτικού σκηνικού. Με αποκορύφωμα τις διώξεις των Τούρκων αγωνιστών της ΑΤΙΚ, το σύστημα δείχνει ότι νιώθει πλέον την άεση, με τον πιο απροκάλυπτο τρόπο, να διώκει αγωνιστές με μόνο στείχαιο το ότι είναι κομμουνιστές! Η δική αυτή αναδείκνυει το βάθος της επίθεσης και τον χαρακτήρα της κατά τα άλλα «δημοκρατικής» Ε.Ε. Επί της ουσίας, σε αυτή τη δική, διώκονται οι προοδευτικές και δημοκρατικές ιδέες, το κομμουνιστικό κίνημα και όσοι αγωνίζονται για δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες ενάντια στον ιμπεριαλισμό, τον φασισμό και τον πόλεμο. Φαίνεται ότι το σύστημα, ακόμα και σήμερα, παρ' όλη την ήττα του κινήματος, φοβάται τις κομμουνιστικές ιδέες και προσπαθεί να τις καταπνίξει. Οι διώξεις των Τούρκων αγωνιστών

αύστημα προσπαθεί με κάθε τρόπο να απαντήσει στις αντιστάσεις που ξεσπούν. Μέσω της φασιστικοποίησης δημιουργεί το αντίστοιχο κλίμα μέσα στις σχολές και προσπαθεί να δείξει ότι όποιος τολμά να αμφισβητήσει την παντοδυναμία του θα δειώνεται.

Τέλος, η περίπτωση της Ηρίαννας και του Περικλή έρχεται να προστεθεί και να αποτελέσει ένα από τα μακριά λήστα ζητημάτων που καταδεικνύει την πολιτική της φασιστικοποίησης της δημόσιας και πολιτικής ζωής, το χτύπημα στα δημοκρατικά δικαιώματα, την παραδειγματική καταστολή και τρομοκρατία του λαϊκού κινήματος.

Άνοδος του φασισμού αλληλένδετη με την φασιστικοποίηση

Πρόσφατα, με βάση τη σύλληψη της ομάδας Combat 18, άνοιξε εκ νέου η κουβέντα για τον ρόλο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και τη στάση της στα ζητήματα του φασισμού. Η κυβέρνηση αλλά και η νεολαία ΣΥΡΙΖΑ προσπαθώντας να δώσουν μια εικόνα αντιφασισμού, ο οποίος μόνο κοίφιος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Φυσικά, η συγκεκριμένη ομάδα δεν πρόκειται να δικαιωθεί με βάση τον αντιτρομοκρατικό νόμο (αυτός είναι μόνο για αυτούς που αγωνίζονται ενάντια στο σύστημα...) και θα έχει ευνοϊκότερη μεταχείριση, όπως αναμένεται. Οι συντονισμένες προσπάθειες που γίνονται τόσο για συγκεκριμένες ομάδες αλλά όσο και για τη Χρυσή Αυγή να παρουσιαστούν σαν κάτι ξεκομμένο από το σύστημα, η στην καλύτερη, σαν μια ονορογραφία του, είναι χαρακτηριστικές. Ο φασισμός αποτελεί το μακρύ χέρι του συστήματος και έχει αποδειχθεί αμέτρητες φορές ποιος είναι ο ρόλος του.

Σήμερα, η ένταση της φασιστικοποίησης δίνει πάτημα στις φασιστικές και αντιδραστικές ιδέες να εκφράζονται ελεύθερα και να διεκδικούν χώρο. Αποτελεί μια προσπάθεια του συστήματος να χρησιμοποιήσει διάφορες εφεδρείες που έχει, έτσι ώστε είτε να καταστείλουν στον δρόμο τον αγωνιζόμενο λαό είτε να δημιουργούν ένα κλίμα φόβου και τρομοκρατίας έναντι σε αυτούς που θέλουν να αγωνιστούν. Μόνο ως υποκριτικές μπορούμε να εκλάβουμε τις «αντιφασιστικές» κορώνες της κυβέρνησης, η οποία με την πολιτική της εξοθλιώνει τον λαό και στρέφει το έδαφος για να ευδοκιμήσουν τέτοιες αντιλήψεις. Η άνοδος του φασισμού τόσο σε Ελλάδα όσο και σε Ευρώπη δεν αποτελεί μια διαδικασία ανεξάρτητη από την ένταση της φασιστικοποίησης. Με αυτή την έννοια, η αναγνώριση του φασιστικού φαινομένου ξεκομμένα από τον καπιταλισμό αλλά και από τις πολιτικές που τον τρέφουν, αποτελεί μεγάλη αυταπάτη και αποπροσανατολισμό από τα πραγματικά καθήκοντα πάλης εναντίον του.

Η ανάλυση της Αριστεράς και η αποφυγή των πραγματικών καθήκοντων

Η πλειοψηφία της αριστεράς και της αναρχίας, που δεν αναγνωρίζει το βάθος των μηχανισμών και των αντιφάσεων αυτής της κοινωνίας, πλέθει πολύ εύκολα σε αναλύσεις οι οποίες όχι μόνο δεν αντιλαμβάνονται ουσιαστικά το ζήτημα αλλά σπέρνουν και αυταπάτες για το ποιος πρέπει να είναι οι απαντήσεις του κινήματος.

Μια από τις πολλές ερμηνείες για την άξυνση των αντιδραστικών πολιτικών είναι ότι ζούμε μια «χούντα». Χαρακτηριστικά είναι τα συνθήματα στις πορείες για το πολυτεχνείο, κατά τα οποία «η χούντα δεν τελείωσε το '73». Πηγή αυτών των τοποθετήσεων είναι οι αυταπάτες για τον καπιταλισμό και η άρνηση του γεγονότος ότι αυτό που ζούμε σήμερα είναι μια αστική δημοκρατία και όχι μια χούντα. Οι αυταπάτες αυτές, που απορρέουν από την αντίληψη περί «ουδέτερου κράτους», οδηγούν σε τοποθετήσεις για «εταίρη» ή «πάλι εντός του» και σε εκκλήσεις για «δημοκρατία», γενικά και αόριστα. Δεν αναγνωρίζεται από την πλειοψηφία της ρεφορμιστικής αριστεράς ο ουσιαστικός χαρακτήρας του αστικού κράτους και των θεσμών του. Υπάρχουν αυταπάτες, ότι με την σωστή πίεση μπορεί αυτό το σύστημα να γίνει πιο ανθρώπινο. Έτσι, οδηγούνται σε αφηγήματα περί «χούντας» ή «εκφασισμού».

ακριβώς επειδή θεωρούν τη σημερινή αντιδραστική στρόφιση σαν μια διαδικασία έλξη από τον χαρακτήρα του καπιταλισμού.

Στην ίδια ρότα κινούνται και οι τοποθετήσεις για «αυταρχική θωράκιση του κράτους», οι οποίες περιορίζουν τις εξελίξεις σε κινήσεις που γίνονται από το κράτος (καταστολή, διώξεις) και «δεν αποδίδουν το μέγεθος της αντιδραστικής στρόφισης τόσο στο επίπεδο των λαϊκών ελευθεριών όσο και στο αντιδραστικό κλίμα που προκαλείται». Τη συγκεκριμένη τοποθέτηση έχουν υιοθετήσει δυνάμεις όπως το ΝΑΡ και η ΑΡΑΝ, με αποτέλεσμα να τις συναντάμε στα υλικά της ΕΑΑΚ (ωστόσο, μια συντομή έρευνα φανερώνει ότι χρησιμοποιούνται ακόμα και από τον ΣΥΡΙΖΑ πριν την εκλογή του). Η βάση αυτής της τοποθέτησης εδράζεται στο γεγονός της μη αναγνώρισης της σημερινής φάσης τόσο της επίθεσης όσο και του κινήματος. Παρακαμπτώντας τον ρεβανσισμό του συστήματος σήμερα και το μεγάλο φάσμα στο οποίο εκφράζεται η επίθεση, καταλήγουν να συγχέουν την αντιδραστική πολιτική που προωθεί με τις κινήσεις της εκάστοτε κυβέρνησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το γεγονός ότι οι εν λόγω δυνάμεις «χάσανε τα αυγά και τα πασάλια» όταν είδαν τα πρώτα δείγματα καταστολής από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, μην μπορώντας, βυθισμένοι στις αυταπάτες τους, να εξηγήσουν τις εξελίξεις. Η ρεφορμιστική αριστερά αλλά και μεγάλα κομμάτια της αναρχίας, ενώ αναγνωρίζουν τις αντιδραστικές πολιτικές που προωθήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, είχαν μεγάλες ελπίδες ότι η αλλαγή κυβέρνησης θα έφερνε τουλάχιστον ένα φρένο σε αυτές τις κατευθύνσεις και όχι μόνο. Η ίδια η ζωή έδειξε ότι η πολιτική της φασιστικοποίησης είναι άρρηκτη συνδεδεμένη με την προώθηση της πολιτικής του συστήματος και δεν... αλλάζει μαζί με τους διαχειριστές.

Όσον αφορά το κομμάτι της απάντησης, ακριβώς επειδή δεν έχουν εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του λαού να απαντήσει στην επίθεση που δέχεται, καταλήγουν σε αιτήματα πλήρως ενσωματωμένα και αποπροσανατολιστικά. Χαρακτηριστικές είναι οι εκκλήσεις του ΣΕΚ για να κηρυχθεί από το αστικό κράτος «παράνομη» η Χ.Α. Αντίστοιχα, το ΕΑΑΚ, με βάση τις διώξεις των 11 φοιτητών στην Ξάνθη, ζητούσαν την αλληλεγγύη των καθηγητών και είχαν ως κύριο σύνθημα το «Δημοκρατικό Πανεπιστήμιο». Φανερά είναι η αυταπάτη αυτών των δυνάμεων για τον χαρακτήρα αυτού του συστήματος αλλά και για τα περιθώρια αλλαγής του. Συνεπώς, όπως και στα περισσότερα ζητήματα έτσι και στη φασιστικοποίηση, αδυνατούν να δώσουν ουσιαστική διεξόδο και προοπτική στον λαό και τη νεολαία.

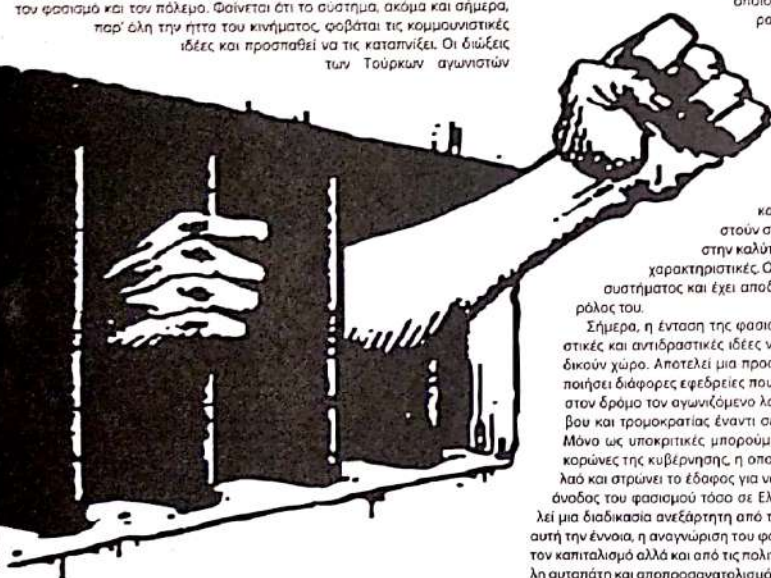
Η μόνη απάντηση είναι οι αγώνες μας!

Συνυψίζοντας, η φασιστικοποίηση αποτελεί κομμάτι της επίθεσης του συστήματος ενάντια στον λαό και τη νεολαία. Αποτελεί μια προσπάθεια καταστολής σε πρακτικό και συνειδησιακό επίπεδο της δυνατότητας του λαού να παλέψει. Είτε με διώξεις και μηνύσεις, είτε με μωή καταστολή, είτε με την δημιουργία ενός αντιδραστικού κλίματος, το σύστημα προσπαθεί να θέσει τους όρους της κυριαρχίας του αλλά και να ανοίξει δρόμους για την υλοποίηση της επίθεσής του.

Σε αυτά τα πλαίσια, η αριστερά πρέπει να δώσει απαντήσεις σε μια κινηματική κατεύθυνση. Πρέπει να αναγνωριστεί ότι η φασιστικοποίηση της δημόσιας και πολιτικής ζωής αποτελεί μια έκφραση της συνολικότερης προσπάθειας του συστήματος να χτυπήσει την οργάνωση και τους αγώνες. Όσο η φασιστικοποίηση αντιμετωπίζεται σαν κάτι ξεκομμένο, τόσο θα πλη-

θαίνουν οι αυταπάτες για καλύτερα κυβερνήσεις ή υπουργούς οι οποίοι ταχύνουν να την υλοποιούν. Πρέπει να αναγνωριστεί ότι η φασιστικοποίηση έρχεται σε μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο, η οποία χαρακτηρίζεται από την ήττα του κομμουνιστικού-εργατικού-επαναστατικού κινήματος και την ρεβανσιστική προσπάθεια του κεφαλαίου να πάρει πίσω όλη την κατάσταση να δώσει. Με βάση τη δομική κρίση του συστήματος, αυτή η τάση επιταχύνεται και γίνεται όλο και πιο σοβαρή. Είτοι, η παλέα εναντίον της φασιστικοποίησης δεν μπορεί να είναι ξεκομμένη από τον αγώνα για φωτεινότερο-ελευθέρω-βερια-ανεξαρτησία. Πρέπει να δυναμώσει η καταλήκηση της απίστασης και διεκδίκησης μέσα στο κίνημα. Πρέπει να καταγγελλούμε τα φαινόμενα φασιστικοποίησης και να τα εντάσσουμε στα πλαίσια κάτω από το οποίο εξελίσσονται. Μόνο μέσω του κινήματος και των αγώνων μας θα μπορούμε να οικοδομήσουμε τους όρους απιστοποίησης με τη φασιστικοποίηση και την επίθεση του συστήματος.

1. «ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ. Σχετικά με τη φασιστικοποίηση», Δημήτρης Μανός.
2. «Η 18η Μαρτίου του Λαυδολίκου Καταστροφή», Καρή Μαρξ.
3. «Φασιστικοποίηση της Δημόσιας Ζωής», Ηλίας Κομφορέτος.

εντάσσονται στο συνολικότερο κλίμα φασιστικοποίησης της δημόσιας και πολιτικής ζωής, σε μία προσπάθεια να δημιουργήσει ένα αντιδραστικό και τρομοκρατικό κλίμα για όσους θέλουν να αγωνιστούν για να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

Την ίδια στιγμή, ο τραγουδιστής Pablo Hasel έχει ήδη καταδικαστεί σε 2 χρόνια φυλάκιση για το περιεχόμενο των τραγουδιών του ενώ υπάρχει ακόμα το ενδεχόμενο φυλάκισης από 5 έως και 12 χρόνια λόγω τόσο των τραγουδιών του όσο και των σχολίων του στο twitter, όπου κριτικάρει τη μορφή, καταγγέλλει την αστυνομική βία και εκφράζει την αλληλεγγύη του σε πολιτικούς κρατούμενους. Φυσικά, η μεγάλη «μαρτία» του Hasel είναι ότι είναι έχει δηλώσει κομμουνιστής, κάτι το οποίο εκφράζεται και στο περιεχόμενο των τραγουδιών του.

Η κρίση του συστήματος και η ένταση της επίθεσης τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας -και όχι μόνο- έχει οδηγήσει σε μια σειρά από αγώνες και κινητοποιήσεις, οι οποίες, παρά τις αδυναμίες τους, έδειξαν ότι ο λαός και η νεολαία, όταν βγαίνουν στον δρόμο, μπορούν να δημιουργήσουν δεδομένα. Πάνω σε αυτή την πραγματικότητα το σύστημα δείχνει τα δόντια του και προσπαθεί να ποινικοποιήσει τους αγώνες. Από τις διώξεις των 11 φοιτητών του Ηρακλείου και τις κινητοποιήσεις τους ενάντια στον νόμο- πλαίσιο, τους 11 της Ξάνθης, οι οποίοι αγωνίστηκαν ενάντια στην καθηγητική αυθαιρεσία και τις μηνύσεις του Φωτοδότη, μέχρι τη φωτογράφιση αριστερών φοιτητών από καθηγητές και τις απειλές με πειθαρχικά στο ΑΠΟ, φαίνεται ότι το

«Αναρχοκομμουνισμός»

Αναγκύκλωση των αδιεξόδων της
αναρχικής αντίληψης

Οι βάσεις συγκρότησης του αναρχοκομμουνιστικού ρεύματος εντοπίζονται στο θεωρητικό έργο του Κροπότκιν. Ο τελευταίος περιγράφει τον αναρχοκομμουνισμό ως μια κοινωνία, η οποία χαρακτηρίζεται πρώτον από μια παραγωγική βάση κοινωνικοποιημένη και δεύτερον από την πλήρη έλλειψη κράτους (εξ ου και ο όρος «αναρχο-κομμουνισμός»).

Ο στόχος μιας τέτοιας κοινωνίας είναι το συνεκτικό στοιχείο μεταξύ των συλλογικότητων που αυτοπροσδιορίζονται ως αναρχοκομμουνιστικές. Και όπως μαρτυρούν τόσο ο στόχος όσο και το σύνολο της πολιτικής αντίληψης και πρακτικής τους, μιλάμε για ένα ρεύμα στους κόλπους της αναρχίας. Σε αυτή τη βάση διαμορφώνεται η σημερινή πολιτική τους φυσιογνωμία και παρέμβαση.

Οργανωμένη πάλη: γραφειοκρατική
στρέβλωση ή προϋπόθεση νίκης;

Οι ιμπεριαλιστές και η αστική τάξη γνερρίζουν τον ρόλο που παίζουν στα πλαίσια της κοινωνίας. Έχουν πλήρη συνείδηση ότι προκειμένου να διατηρήσουν τα σκήπτρα τους, πρέπει να διεξάγουν μια ανελέητη επίθεση στα δικαιώματά μας. Συνακόλουθα, καταλαμβάνουν ότι δεν γίνεται να διεξάγουν μια τέτοιου μεγέθους επίθεση χωρίς να προκαλούν νομοτελειακά αντιδράσεις.

Γι' αυτό και θωρακίζονται σε όλα τα επίπεδα. Είτε αυτό αφορά το αστικό κράτος, είτε τα αστικά κόμματα, την προπαγάνδα μέσω των ΜΜΕ και του σχολείου ή τα γκλόμπλ της αστυνομίας, όλα αυτά αποτελούν εκφάνσεις της ίδιας διαπίστωσης. Ότι, δηλαδή, το σύστημα έχει οργανώσει εξονυχιστικά μηχανισμούς που του δίνουν τη δυνατότητα, δια της «πειθούς» ή της καταστολής, να επιβάλλεται.

Και όμως, ακόμη δεν μπορεί να κατευνάσει πλήρως την αυθόρμητη αντίδραση του κόσμου. Το ζήτημα, από 'κει και πέρα, είναι ότι, για να μεταφραστεί σε νίκες, η αυθόρμητη κίνηση κόσμου πρέπει να διαθέτει και αυτή τη απαραίτητη εργαλεία, τα οποία θα τη βοηθούν να ξεφεύγει από τους σκόπελους που της στήνει η αστική τάξη. Ένα τέτοιο εργαλείο είναι και η οργάνωση του κινήματος.

Η οργάνωση αυτή πάλη δεν είναι ενιαία αλλά έχει επίπεδα. Αποτελείται καταρχάς από τη συνδικαλιστική οργάνωση του κόσμου σε όργανα, μέσα στα οποία μπορεί να συσπειρώσει τις δυνάμεις του, να συζητά τα προβλήματά του και τους τρόπους επίλυσής τους, εν τέλει να δρα μαζικά και συντονισμένα. Αποτελείται όμως και από τη συγκρότηση στο ανώτερο επίπεδο, εκείνο της πολιτικής οργάνωσης. Σε αυτή μπορεί να παράγει αναβαθμισμένες απαντήσεις για τα επίδικα της ταξικής πάλης.

Στον αντίποδα όλων των παραπάνω βρίσκεται η άποψη των αναρχοκομμουνιστικών συλλογικότητων, η οποία υποεισφέρει τα δύο διαφορετικά επίπεδα συγκρότησης του κινήματος, το αυθόρμητο και το συνειδητό. Αν και προφανώς εντασσόμενες στο δεύτερο επίπεδο, οι συλλογικότητες αυτές αντιπαλεύουν κάθε έννοια συγκρότησης του μαζικού κινήματος θεωρώντας ότι η οργάνωση και η υποταγή του ατόμου στο συλλογικό «αρπάζει την εξουσία» από τα χέρια της κοινωνίας και καταστέλλει την «εξεγερσιακή ελευθερία του ατόμου».

Κατ' αυτόν τον τρόπο, οδηγούνται σε επικίνδυνες πολιτικές θέσεις όπως είναι το μοικολιούρι της συνδικαλιστικής οργάνωσης. Για τους αναρχοκομμουνιστές, αυτή θεωρείται παρωχημένη, γραφειοκρατική, «αντιδημοκρατική» και αριστοκρατική «πολιτική» άποψη. Χαρακτηριστική η στάση τους απέναντι στους φοιτητικούς συλλόγους, στους οποίους όχι μόνο δεν συμμετέχουν αλλά καλούν και τον κόσμο να μην τους πλαισιώνει! Δίνουν, έτσι, την πολιτική βιτρίνα σε άλλες πιο... «ατομικιστικές» τάσεις της αναρχίας να διαδύουν με πεισμάτα μέχρι και τις εκλογές των φοιτητικών συλλόγων, μέσα από τις οποίες προκύπτουν τα όργανα πάλης τους.

Παράλληλα, στο αναβαθμισμένο επίπεδο της πολιτικής οργάνωσης είναι φανερό να μην μπορούν να απαντήσουν. Τι και αν στα λόγια αναγγέλλεται μια τέτοια αναγκαιότητα, ανοιχτούνται φόρμουλες μέχρι και «αμοσπονδία-

ποίησης» συλλογικότητων: Όταν μια συλλογικότητα συγκροτείται στη βάση της καταδίκης της ύπαρξης «πρωτοπορίας» εντός του κινήματος -τη στιγμή βέβαια που αναδεικνύει με τον πιο αντιδημοκρατικό τρόπο «άτυπους» αρχηγούς στο εσωτερικό της- το αφήνει έρμαιο στην... «πρωτοπορία», ή άλλως τη φανερή προώθηση των δυνάμεων του συστήματος.

Ακόμη, όσο εύχως λέξεις και αν είναι, στο φόντο της αποπολιτικοποίησης, η «αμεσοδημοκρατία» και η «αντιεργαρχία», κόντρα μάλιστα στην «κεντρική συνδικαλιστική γραμμή των αριστέρων», άλλο τόσο μέσα από αυτές ανδρώνεται ο αντι-οργανωτισμός. Συγχρόνως, όμως, οφείλουμε να σχολογήσουμε ότι πρόκειται για λέξεις άνευ ουσιαστικού περιεχομένου. Κι αυτό γιατί κάθε συλλογικότητα, κι αυτή που ανήκει στον α/α χώρο, έχει συγκεκριμένη πολιτική κατεύθυνση, η οποία σαφώς και θέλει να ισχυροποιηθεί. Αλήθεια, αν αυτή υιοθετούνταν μέσα στα συνδικαλιστικά όργανα από το πλήθος των «ανένταχτων», οι οποίοι θα ξεπερνούσαν την «από τα πάνω» αριστερή γραμμή, τότε δε θα μιλούσαμε για μια ενιαία κατεύθυνση, τη δική τους, που παλεύεται συγκροτημένα από την πλειοψηφία; Πού είναι, λοιπόν, το «πρόβλημα»; Στην ύπαρξη συνδικαλιστικών οργάνων ή στην ανεμπιστοσύνη του κόσμου σε αυτά και τις αδιεξόδους πολιτικές κατευθύνσεις των δυνάμεων που του απευθύνονται;

Μετά την
επανάστασή τι;

Με την εμφάνισή του, ο καπιταλισμός φέρνει στο προσκήνιο την εργατική τάξη. Αυτή, επειδή είναι τάξη που δεν εκμεταλλεύεται κομμάτι άλλη, αποτελεί το υποκείμενο

μιας επαναστατικής διαδικασίας που δεν αποσκοπεί να αντικαταστήσει το υπάρχον εκμεταλλευτικό σύστημα με ένα άλλο, όπως έκαναν οι μέχρι τώρα μεγάλες επαναστάσεις. Είναι ιστορικά επιφορτισμένη να δημιουργήσει μια κοινωνία στα δικά της πρότυπα, μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Βέβαια, η διαδικασία επαναστατικού μετασχηματισμού της κοινωνίας προς αυτή την κατεύθυνση μόνο «καθαρή» δεν είναι. Είναι αναγκαία να αντιμετωπιστεί όλες τις «καθαροί» της σημερινής πραγματικότητας. Πρέπει δηλαδή να περάσει μέσα από μια μακρόχρονη διαδικασία αναίρεσης των στοιχείων που κληρονομεί από τον καπιταλισμό και παράλληλης οικοδόμησης των δικών της. Αυτή τη διαδικασία το κομμουνιστικό κίνημα την ονόμασε σοσιαλιστικό μεταβατικό στάδιο.

Αποτελεί ένα στάδιο κατά το οποίο η ταξική πάλη συνεχίζεται με άλλους όρους. Αρχίζει, δε, από το γκρέμισμα της αστικής πολιτικής εξουσίας και του κράτους της. Επειδή όμως η ταξική πάλη συνεχίζεται, είναι αναγκαίο για την εργατική τάξη, προκειμένου να φτάσει στην αταξική κοινωνία, να προχωρήσει στη σοσιαλιστική οικοδόμηση, επιβαλλόμενη κοινωνικά/ταξικά πάνω στις εκμεταλλευτικές τάξεις, οι οποίες τείνουν να μπλοκάρουν αυτή την πορεία.

Κατά τη σοσιαλιστική οικοδόμηση, είναι απαραίτητο το κράτος της εργατικής τάξης μέσω του οποίου, μεταξύ άλλων, ασκεί την εξουσία της συμβάλλοντας στο να κλείνει η ψαλίδα προς τον κομμουνισμό. Σε αυτή την

Θωμάς Ντίνας,
Νομική Θεσσαλονίκης

πορεία, μάλιστα, το κράτος θα απονεκρώνεται μέχρι να πάψει να υφίσταται ως τέτοιο.

Στον αντίποδα των παραπάνω απόψεις βρίσκεται η άποψη των αναρχοκομμουνιστών, σύμφωνα με την οποία το γκρέμισμα του αστικού κράτους δεν πρέπει να το διαδεχθεί το χτίσιμο ενός προλεταριακού, γιατί αυτό «θα αναπαράγει την εξουσία και την εκμετάλλευση». Αντίθετα, πρέπει να έχουμε άμεση εφαρμογή του «αναρχοκομμουνισμού», όπου «ελεύθερα συγκροτημένες ομάδες θα ρυθμίζουν τον κοινωνικό βίο».

Πού ακριβώς, όμως, στην πραγματικότητα πατάει η προοπτική μιας επανάστασης να υποκείμενη της οποίας -πόσο μάλλον τα πολυπληθή «αταξιοποιημένα» στοιχεία- είναι σε τέτοιο βαθμό αποδεδειγμένα από τα καπιταλιστικά κατάλοιπα, ώστε με «θρησκευτική ευλάβεια» (αλήθεια, σε τι ακριβώς) μόλις τοσκακίσει το καπιταλιστικό κράτος, να εφαρμοσθούν τον «αναρχοκομμουνισμό»;

Και στην υπόθεση, όμως, μιας τέτοιας επανάστασης, δεν θα υπήρχαν επιβιώσεις της αστικής τάξης εκεί που πραγματοποιείται; Αυτές δεν θα απειλούσαν το οικοδόμημα της Προκειμένου να εμυνθούν οι επαναστάτες, δεν θα έπρεπε να συγκροτηθούν έναν μηχανισμό που να τους επιτρέπει συντονισμένα και αποτελεσματικά να ασκήσουν πάνω τους την επαναστατική βία; Όχι, λένε οι αναρχοκομμουνιστές. Εξ ου και η ίδια η παλινδρομηση του συστήματος στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες δεν ήταν αποτέλεσμα της ήττας της ταξικής πάλης αλλά... της «γραφειοκρατίας» (βλ. το προηγούμενο «Έναυσμα»).

Απότομες
«επαναστατικές»
προσέγγιση...

Συναντώντας τον τοίχο της πραγματικότητας, η αναρχοκομμουνιστική εκδοχή της «επανάστασης» γρήγορα προσαρμόζεται,

μέσα από το πρόταγμα της «αυτοδιαχείρισης-αυτοοργάνωσης». Αυτή, για τους αναρχοκομμουνιστές, λειτουργεί τόσο ως άμεσο αντιπρόταγμα στην επίθεση του κεφαλαίου όσο και σαν ένα πρόπλασμα μιας άλλης κοινωνίας, το οποίο δεν μένει παρά να εδραιωθεί στις γειτονιές, τους συλλόγους, τα εργοστάσια.

Μα... πού πήγε η επανάσταση; Επανάσταση σημαίνει, όπως ήδη είπαμε, ότι πραγματοποιείται ένα ποιοτικό άλμα στην ιστορία, η ταξική πάλη ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργατιά φτάνει στο απόγειό της, η αστική εξουσία τοσκακίζεται δια της βίας και με στόχο μια ριζική κοινωνικοπολιτική αλλαγή.

Η αστική τάξη καθόλου, λοιπόν, δεν θέλει να μοιραστεί την εξουσία της με τον βασικό της αντίπαλο, την εργατική τάξη. Ακόμα κι όταν αυτό συνέβη στο παρελθόν (δυσόχλητη εξουσία), ήταν αποτέλεσμα της ορμητικής εισόδου των μαζών στα προσκήνιο, όταν είχε μπει στην ημερήσια διάταξη η επαναστατική ανατροπή, και δεν προδιδόταν από... σχέδια και δομικές αυτοοργάνωσης εν καιρώ κινήματις νηπιές. Πόσο μάλλον δεν αναρριόταν την ανάγκη του «στρατιωτικού μονόδρομου» μιας επανάστασης, όπως κάνει ο α/α χώρος προπαγανδίζοντας το «άπλωμα» των «κομμουνιστικών νησιδίων» εντός του καπιταλισμού.

Όσες αντατάτες και αν δημιουργούν, τα αναρχοκομμουνιστικά γεγνημένα σε καμία περίπτωση δεν απειλούν την εξουσία του κεφαλαίου. Αντίσπομιν με αυτό, στο περιθώριό του, όσο τα ανεχεται: όσο δεν στέλνει, δηλαδή, τα ΜΑΤ στα κατελιγμένα στέκια γειτονιάς ή δεν στραγγαλίζει οικονομικά τα αυτοδιαχειριζόμενα εργοστάσια. Είναι, λοιπόν, αδύνατον να

δημιουργηθούν κομμουνιστικές σχέσεις εντός των εν λόγω δομών, αφού περιλαμβάνονται από τις καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής και εξουσίας.

Σε σχέση, δε, με την οπτική η οποία βλέπει την αυτοδιαχείριση σαν μια πρώτου τύπου τάχα απάντηση στην επίθεση του συστήματος, έχουμε την άποψη ότι δρα αποπροσανατολιστικά. Και αυτό αρκεί. Γιατί, απέναντι στο γκρέμισμα δικαιωμάτων βάσει των δυσμενών συσχετισμών, δεν στήνει μέτωπο αντίστασης και διεκδικήσεων των κατακτημένων αλλά μέτωπο... ουνερό-πώλησης. Απέναντι στους ταξικούς φραγμούς, δεν προτάσσει τη δημοσία και δωρεάν παιδεία αλλά το «ελευθεριακό σχολείο», απέναντι στο χτύπημα της περιβλήσης το «ελευθεριακό νοσοκομείο» κ.ο.κ. Και ακόμη περισσότερο, γιατί αμβλύνει την αντιπαράθεση με το σύστημα εκτρέφοντας αυταπάτες για «γρήγορους» και «εύκολους» δρόμους κάλυψης των αναγκών μας εντός των πλαισίων του. Εκκίνη από λογικές «συνδιαχείρισης» με το σύστημα των προβλημάτων που αυτό δημιουργεί.

Για την αντιιμπεριαλιστική πάλη

Η στάση του αναρχοκομμουνιστικού ρεύματος απέναντι στο σοβιετικό-ερω μέτωπο πάλης που αναδεικνύεται οι εξελίξεις είναι ιδιαίτερα προβληματική. Κατά τη λογική αυτού του χώρου, στον κόσμο δεν υπάρχουν απέναντι ιμπεριαλιστικά και αμεταρτού εξαρτημένα σε αυτά αστικά κράτη. Τα σημερινά πολεμικά σενάρια δεν εξελίσσονται στο φόντο της αντιπαράθεσης μεταξύ των ιμπεριαλιστών για το ξαναμοίρασμα του κόσμου: «όλοι είναι κράτος και κεφάλαιο».

Η λογική αυτή οδηγεί σε λανθασμένες τοποθετήσεις και προτεραιότητες για το κίνημα, όπως:

- Την ασιγή απέναντι στον ρόλο που παίζουν οι ιμπεριαλιστές στην περιοχή, ρόλο κατεχόντων εμπρηστικό της φύλης και της ειρήνης των λαών, στη βάση του οποίου φωτίζονται και ισχυροποιούνται οι σοβινιστικές διαθέσεις των αστικών τάξεων της περιοχής και εντείνεται η φασιστικοποίηση.
- Την υποστήριξη του «αυτοπροσδιορισμού» του λαού της πΓΔΜ ως «μακεδονικού», τη στιγμή που αυτός, όντως αποσυγκροτημένος, όχι μόνο δεν είναι σε θέση να «αυτοπροσδιοριστεί» αλλά, επί της ουσίας, τον «αυτοπροσδιορίζουν» ως «μακεδόνα» η παρέμβαση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού και οι βλέψεις της αστικής «του» τάξης.
- Την ανάδειξη της «σοβιετικής επιθετικότητας», παράλληλα με την υποτίμηση του ρόλου των Αμερικανών επιχειρηματιών και των επιθετικών κινήσεων της ελληνικής αστικής τάξης, ερμηνεία που ενισχύει το κάθε είδους αντιδραστικό καλέσματο εθνικής ενότητας προς τον λαό μας.
- Τη μονοπώληση της αντιπαράθεσης απέναντι στις σοβινιστικές φωνές του ντόπιου πολιτικού προσωπικού και τους φασίστες.
- Συνακόλουθα, την ανάδειξη των αναφασιστικών συνθημάτων (φυσικά, ούτε λόγος για «φασιστικοποίηση») εις βάρος της αναγκαιότητας να στεριώσει αντιιμπεριαλιστικό - αντιπολεμικό Μέτωπο των λαών.
- Στον «βωμό» αυτού του τύπου αντιφασισμού, την απουσία αντιπαράθεσης στην κυβέρνηση, που είναι ο βασικός φορέας της φασιστικοποίησης της δημόσιας και πολιτικής ζωής και παρόντων έντασης του κλίματος σοβινισμού.

Αντί επιλόγου

Σε ένα κλίμα κινηματικής υποχώρησης και οδονομίας της αριστεράς να δώσει διέξοδο, σε συνδυασμό με τα «κοινωνικά» αναταρακτικά τους (σεξισμός, ρατσισμός κ.λπ.) που πράγματι επιδεικνύουν, αλλά αποκόπτοντας τα κοινωνικά ζητήματα από το ταξικό τους περιεχόμενο -οι αναρχοκομμουνιστικές ομάδες μπορεί να φανταζόμεν «ανατρεπόμενες» σε μια μερίδα της νεολαίας που μάλιστα βομβαρδίζεται από λογικές άμεσων λύσεων. Δεν είναι τυχαία η «συμπάθεια» που τους δείχνει η ρεφορμιστική αριστερά, χωρίς βέβαια να παραγνωρίζουμε και την ελκυστική λογική που τη χαρακτηρίζει... (Μην ξεχνάμε πως ο α/α χώρος, λόγω των αυταπατών του για τον ΣΥΡΙΖΑ, χρησιμοποιήθηκε από αυτόν εκλογικά.)

Η αναρχία... «σοβαρή» ή «ασάβερη», είναι αναρχία και αποτελεί μια αδιεξόδη μικροαστική αντίληψη και πρακτική μέσα στο κίνημα. Γι' αυτό, είναι απαραίτητη η πολιτική αντιπαράθεση στις «αναρχοκομμουνιστικές» ομάδες. Στην τελική, και αυτές, αν και απεριόζωμιν δυνάμεις στην οικοδόμηση Μετώπου Αντίστασης και Διεκδίκησης ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τον πόλεμο, ανοίγοντας δρόμο έτσι και για την επαναστατική προοπτική, υπονομεύουν τη λαϊκή και νεολαϊστική πάλη.

Κινητοποιήσεις του Μάρτη στην Α' και Β'βάθμια εκπαίδευση

Να μην είναι ένα μόνο διάλειμμα στη μακρόχρονη αδράνεια!

Πάνος Χουντής,
Αγωνιστικές Κινήσεις Εκπαιδευτικών

Μετά από τέσσερα χρόνια πλήρους κινηματικής ανωμολίας στον χώρο των εκπαιδευτικών, ο Μάρτης αποτέλεσε έναν μήνα όχι αμελητέας αλλά ζωτικής παρουσίας δασκάλων και καθηγητών. Κινητήρια δύναμη των κινητοποιήσεων ήταν η **οργή των συμβασιούχων - αναπληρωτών για τη μακρόχρονη ομηρία τους αλλά και για τις προοπτικές, που διαγράφονται τραγικές**. Η πολιτική της κυβερνήσης, με τις επιταγές ΕΕ - ΟΟΣΑ, μια πολιτική αδιόριστος αλλά και περικοπής θέσεων εργασίας στην εκπαίδευση, οδήγησαν αυτόν τον κλάδο των εργαζομένων πιο κοντά στη μόνιμη... απόλυση.

Η πρώτη κινητοποίηση έγινε στις 2 Μάρτη έξω από το Υπουργείο Παιδείας και συσείρωσε περίπου δύο χιλιάδες εκπαιδευτικούς. Η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων ήταν συμβασιούχοι (αναπληρωτές). Η πρώτη (μετά από καιρό) αυτή κινητοποίηση εξόργισε ευχάριστα τους ίδιους τους αναπληρωτές αλλά και όλους τους αγωνιστές εκπαιδευτικούς, θορύβησε το Υπουργείο και τρόμαξε τις ξεπουλημένες συνδικαλιστικές ηγεσίες των ΔΟΕ - ΟΛΜΕ. Μάλιστα, οι τελευταίες για να απομακρύνουν τους... κινδύνους, φρόντισαν (υπερψηφίζοντας την εκτονωτική πρόταση του ΠΑΜΕ) να καλέσουν σε επόμενη κινητοποίηση δύο βδομάδες αργότερα (στις 16 Μάρτη), ευελπιστώντας σε αποκλιμάκωση του κλίματος στο πλαίσιο των συμβασιούχων εκπαιδευτικών.

Πράγματι η κινητοποίηση στις 16 Μάρτη μπορεί μεν να ήταν αντίστοιχη μαζικότητας αλλά σοβαρά διαφορετικής σύνθεσης. Οι αναπληρωτές ήταν σοβαρά λιγότεροι, μια απώλεια στη μαζικότητα που καλυφθηκε από παρουσία φοιτητών αλλά και σύσσωμων των διάφορων εκδόχων της αριστεράς στην εκπαίδευση. Απόλυτα ελεγχόμενη ήταν και η μικροφωνική, μέσω του κομπρεμί ανάμεσα σε ΠΑΜΕ και Παρεμβάσεις και των απαντών τοποθετήσεων εκπροσώπων τους. Η κινητοποίηση στις 16 Μάρτη λειτούργησε αποσυγκροτητικά και περιόρισε την αλληλοδράση των συμβασιούχων εκπαιδευτικών για την εξέλιξη του πράγματος.

Το επόμενο ραντεβού καλέστηκε στις 30 Μάρτη, δηλαδή την τελευταία Παρασκευή πριν τις σχολικές διακοπές του Πάσχα, μέρα σοφώς ακατάλληλη για κινητοποίηση. Η εξέλιξη ήταν ότι «είναι η μέρα που οι αναπληρωτές περνάνε από την

Αθήνα για να πάνε στο χωριό τους». Μια άλλη (λιγότερη ανάθεμα σχολισμού) ήταν ότι στις 30 Μάρτη τελειώνουν και συμβάσεις άλλων συμβασιούχων. Οι πολυήμερες ηγεσίες, όμως, τα κατάφεραν και, τελικά, στις 27 Μάρτη έγιναν κινητοποιήσεις συμβασιούχων των Δήμων, στις 29 Μάρτη συμβασιούχων νοσοκομείων και του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» και στις 30 έγινε πανεκπαιδευτικό συλλαλητήριο, στο οποίο συμμετείχαν και περίπου πεντακόσιοι εκπαιδευτικοί, από τους οποίους λίγοι αναπληρωτές.

Παρ' όλες, όμως, τις τρικλοποδιές της αστικής και ρεφορμιστικής συνδικαλιστικής ηγεσίας, οι κινητοποιήσεις του Μάρτη διαμόρφωσαν κάποια θετικά και ελπιδοφόρα δεδομένα:

- Απέδειξαν, για μια ακόμη φορά, ότι υπάρχει οργή και διάθεση αντίστασης στην πολιτική της αδιόριστος, των περικοπών, των αντιδραστικών νόμων, εγκυκλίων και ρυθμίσεων.
- Ξεπεράστηκαν οι χαρτοπαγικές αιτημάτων, που μπορεί να θυμίζουν μανιφέστα αλλά όχι αγώνα.
- Περιθωριοποιήθηκαν (για την ώρα) οι διασπορές φωνές και η αποπροσανατολιστική τακτική υπουργείου - ΟΛΜΕ - ΔΟΕ, που αναζητούν κριτήρια διορισμού τέτοια που θα δώσουν προβάδισμα σε κάποιους για να απολυθούν άλλοι.
- Μα, πάνω απ' όλα -έστω ανολοκλήρωτα, έστω δευλό- αναδείχτηκε το **ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ**, που είναι αυτό της αδιόριστος, των απολύσεων και της διάλυσης των εργασιακών σχέσεων και, άρα, αντικειμενικά και το **ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΙΤΗΜΑ**, που δεν μπορεί να είναι άλλο από τη **ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ** μέσα κι έξω από την εκπαίδευση.

Η θετική παρακαταθήκη των κινητοποιήσεων αυτών μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τη συνέ-

χεια των κινητοποιήσεων. Η πάλη αυτή είναι κρίσιμο να συναντηθεί με τις αγωνίες των μόνιμων εκπαιδευτικών, οι οποίοι βρίσκονται και αυτοί μπροστά σε πλήθος αντιλαϊκών μέτρων: η αυτοαξιολόγηση είναι άμεσα μπροστά για να υποδεχτεί και την ατομική αξιολόγηση, η ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων είναι οξεία, τα πολλά σχολεία και τα πολλαπλά αντικείμενα -παράλληλα με τη συνολική εντατικοποίηση της δουλειάς- είναι για τους εκπαιδευτικούς μια πραγματικότητα, η λιτότητα σπείρει κόκαλα.

Το ζήτημα της **αδιόριστος**, το πολυεργαλείο της **αξιολόγησης** (που υπηρετεί πλήθος αντιδραστικών επιδιώξεων, όπως της παραπέρα ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, της πειθαρχίας, της κατηγοριοποίησης αλλά και της ενδοχρησιμοποίησης των εκπαιδευτικών) και η **φτώχεια** διαμορφώνουν ένα ασφυκτικό κλίμα συνολικής επιδείνωσης των όρων ζωής των εκπαιδευτικών και δεν μπορούν παρά να αποτελούν βασικά μέτωπα πάλης του κινήματος.

ΟΛΑ αυτά, όμως, δεν αποτελούν αστοχίες ή δευτερεύουσες πλευρές της πολιτικής του συστήματος αλλά **βρίσκονται στον πυρήνα των επιδιώξεών του**. Ο αγώνας για ανατροπή των βασικών αυτών επιλογών του συστήματος δεν μπορεί να δοθεί με «μειστικά επιχειρήματα» στον αντίπαλο, ούτε με ημερίδες, ούτε με «διαλόγους» με τους σφαγείς των δικαιωμάτων μας, ούτε με πολυδιάσπαση (παραταξιακή, ειδικότητα), ούτε με «λογιστικά» υπολογισμούς του «ποσού και με ποια κριτήρια είναι σωστό να διοριστούν», ούτε με επίκληση κατανόησης για τους «καμμένους» τους εκπαιδευτικούς που πνέει σε τρία σχολεία, ούτε με αυταπάτες για εύκολες νίκες που θα προκύψουν μέσα από κόλλα και θερμολιμούζες, ούτε με παζάρια αρετών σε συνδικαλιστικά όργανα, όπου «ελέγχουν» τη νομιμότητα της σφαγής.

Ο σπουδαίος αυτός αγώνας μπορεί να δοθεί με τη **συνείδηση της πολιτικής που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, με την αναγνώριση των φανερών εχθρών και των ψευτικών φίλων, με τον ρεαλισμό του ρόλου που παίζουν οι αστικές και ρεφορμιστικές ηγεσίες**.

Η μακρόχρονη αδράνεια και παλινουσία δέχτηκε τον περασμένο Μάρτη κάποια πλήγματα. Οι Αγωνιστικές Κινήσεις Εκπαιδευτικών θα κάνουν ό,τι μπορούν για να συμβάλλουν ώστε να δυναμώσει η προοπτική ενός μεγάλου αγώνα.

Τα «εθνικά ζητήματα» και τα καθήκοντα του λαϊκού κινήματος του Κώστα Κομαρέτσου

Ως τμήμα της παγκόσμιας αντιπαράθεσης για το έθνος-κράτος του κόσμου από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, η ευρύτερη περιοχή μας δεν μπορούσε να μείνει έξω από τη μεγάλη θύελλα του πολέμου. Ειδικά τους τελευταίους μήνες, επανέλαβαν στο προσκήνιο και με ιδιαίτερη ένταση μια σειρά ζητήματα που φέρουν τον χαρακτηρισμό «εθνικά»: το λεγόμενο Μακεδονικό, το Κυπριακό ζήτημα, το ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό στο Αιγαίο, η μειονότητα της Θράκης. Η επαναφορά των ζητημάτων αυτών μπορούμε να πούμε ότι έπιασε το κίνημα «στον ύπνο», καθώς, σε σχέση με την κραιμαλότητα όσων διακυβένονται, η κινηματική απάντηση μπορεί να χαρακτηριστεί ισχυρή. Ελάχιστες πρωτοβουλίες πάρθηκαν σε αντιπολεμική-αντιιμπεριαλιστική κατεύθυνση, μια σειρά δικές μας προτάσεις πέσανε στο κενό, και σε πολλές πόλεις οι δυνάμεις μας ήταν οι μόνες που κινήθηκαν. Αλήθεια, όμως, θα μπορούσε να είναι διαφορετικά τα πράγματα, όταν η πλειοψηφία των δυνάμεων δεν αναγνωρίζει τα καθήκοντα που πρέπει να υπηρετήσει το λαϊκό κίνημα; Για να προσδιορίσουμε σωστά τα καθήκοντα που πρέπει να μπουν στο λαϊκό κίνημα, σφειλούμε πρώτα να απαντήσουμε, «από την αρχή», τι είδους στάση πρέπει να τηρεί η Αριστερά πάνω στο ζήτημα του έθνους και των πολιτικών ζητημάτων που δομούνται σε σχέση με αυτό.

Τα έθνη των εξαρτημένων χωρών μέσα στην εποχή του ιμπεριαλισμού

Πρωταρχικής σημασίας για την αντιιμπεριαλιστική πολιτική γραμμή είναι ο προσδιορισμός της ιστορικής περιόδου που διανύει η ανθρωπότητα. Ξεκινώντας τον προσδιορισμό αυτό, η ακόμα προσερχνόμενος τον, είναι αναπόφευκτο να καταλήγει κανείς σε θέσεις αποσπασματικές, οι οποίες περιορίζουν τη δυνατότητα των μαζών να συγκεντρωθούν στην βάση των δικών τους τακτικών συμφερόντων. Η εφαρμογή της επαναστατικής θεωρίας δεν μπορεί να είναι τμηματική, ανάλογα με την περίπτωση. Επίσης, δεν μπορεί να είναι απλώς ευθεία αναλογία ή μεταφορά μιας άλλης κατάστασης, που υπαγόρευε διαφορετικά καθήκοντα. Αυτές είναι πρακτικές που οδηγούν σε εγκατάλειψη της επαναστατικής θεωρίας.

Η επαναστατική θεωρία προσδιορίζει τον ιμπεριαλισμό ως το ανώτατο, μονοπωλιακό στάδιο του καπιταλισμού. Ο ιμπεριαλισμός είναι το στάδιο εκείνο που μια εθνική αγορά συγκεντρώνει στα μονοπώλια που κυριαρχούν σε αυτήν, τον πλούτο όχι μόνο της ίδιας της χώρας, αλλά και μιας σειράς εξαρτημένων χωρών ή αποικιών, δημιουργώντας έτσι μια αγορά παγκόσμιας κλίμακας. Τότε η καπιταλιστική οικονομική κρίση παίρνει διεθνή χαρακτηριστικά, δεν περιορίζεται μονάχα σε συγκεκριμένους τομείς (πχ πετρέλαιο), ή σε συγκεκριμένα οικονομικά πεδία (χρηματιστήριο, δημόσιο χρέος νόμισμα), αλλά

γενικεύεται. Τότε η οικονομική κρίση διαπλεκείται με τον ιμπεριαλιστικό πολεμικό ανταγωνισμό για τον έλεγχο των σφαιρών επιρροής και μετατρέπεται σε καπιταλιστική-ιμπεριαλιστική κρίση συνολικά του συστήματος, κρίση που μπορεί να οδηγήσει σε παγκόσμιας πολεμικούς αλλά και σε επαναστατικό γεγονός. Γίνεται σήμερα φανερό στους λαούς όλου του κόσμου, ότι η ιστορία αυτή επαναλαμβάνεται στις μέρες μας, και ότι παρά την προσπάθεια των διάφορων τάσεων του ρεφορμισμού να πείσουν τις μάζες για το αντίθετο, δεν είμαστε στην εποχή της «παγκοσμιοποίησης» και των υπερεθνικών ολοκληρώσεων αλλά του ιμπεριαλισμού. Η αναγνώριση αυτής της πραγματικότητας αναπόφευκτα διαιρεί τον κόσμο σε δυο μέρη. Σε μια μικρή ομάδα ιμπεριαλιστικών χωρών, που, μέσω της στρατιωτικής-πολιτικής ισχύος, έχουν συγκεντρώσει στα χέρια τους όλη την οικονομική δραστηριότητα, ελέγχοντας την ροή της υπεραξίας της εργατικής τάξης μιας σειράς χωρών. Και από την άλλη πλευρά, στη μεγάλη πλειοψηφία των εξαρτημένων χωρών, οι εκμεταλλεμένες τάξεις των οποίων έχουν συνδεθεί οργανικά με τον ιμπεριαλισμό και έχουν μετατρέψει την ενδοχώρα τους σε πεδίο κερδοφορίας του ξένου ιμπεριαλιστικού κεφαλαίου, εκτός φυσικά από πεδίο δικής τους κερδοφορίας.

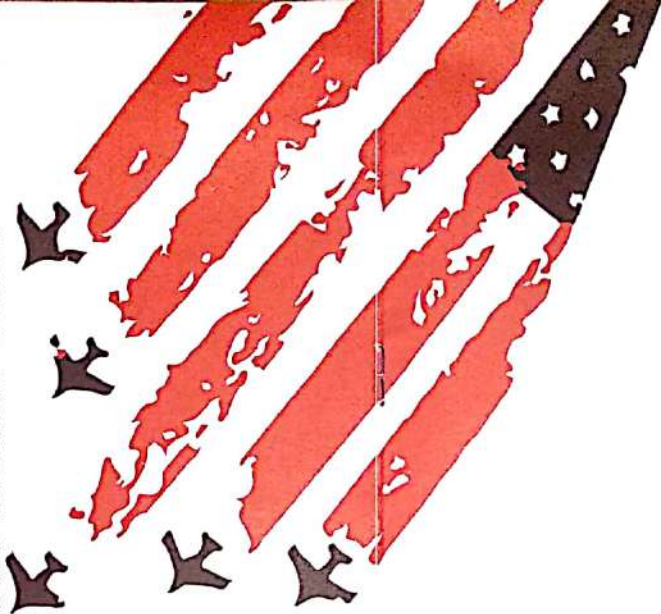

Ειδικά για τη χώρα μας, την προσδιορίζουμε ως χώρα εξαρτημένη ταυτόχρονα στον αμερικάνικο και ευρωπαϊκό ιμπεριαλισμό, που βρίσκεται κάτω από τη διπλή κυριαρχία του ντόπιου μεγάλου κεφαλαίου και των ξένων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων (ΗΠΑ-ΕΕ).

Προσπαθώντας να αρνηθούν αυτή την πραγματικότητα αλλά και τα καθήκοντα τα οποία υπογράφει, μια σειρά δυνάμεις κατασκεύασαν θεωρίες που αποτυπώνουν μια λαθεμένη ανάλυση για τον κόσμο. Πρώτα και κύρια, αποδόχθησαν τον όρο «παγκοσμιοποίηση», σύμφωνα με τον οποίο πλέον τα εθνικά σύνορα έτειναν να καταργηθούν και οι χώρες θα κυβερνούνταν, δίδεν, από υπερεθνικούς οργανισμούς. Η εθνική οικονομική λειτουργία θα έδινε τη θέση της στο πολυεθνικό κεφάλαιο, το οποίο θα συνέναυε τις αγορές σε μια μεγάλη, ενιαία αγορά. Κατασκευάστηκε, έτσι, η θεωρία των «ολοκληρώσεων», πολιτικόν δηλαδή δομών που δίδεν θα υπερέβαιναν τις κρατικές πολιτικές λειτουργίες, όπως έλεγαν για την ΕΕ, τον ΟΟΣΑ, τις οικονομικές ενώσεις εμπορίου, τον ΠΟΕ, το ΝΑΤΟ κτλ. Για να υποστηριχθεί η παραπάνω θεωρία, επιστρατεύτηκε η λεγόμενη «ιμπεριαλιστική πυραμίδα/αλυσίδα», μέσα στην οποία όλες οι χώρες ήταν λίγο ως πολύ ιμπεριαλιστικές και συναποφάσκαν τις επεμβάσεις μέσα από διακρατικά όργανα. Φυλοτεχνήθηκε η εικόνα ενός κόσμου χωρίς κρίσεις, χωρίς παγκόσμιους πολέμους, ενός κόσμου που ήταν έτοιμος να αλλάξει από τα μέσα.

Πνεται, σήμερα, φανερό, με τον παροξυσμό των ιμπεριαλιστικών αντιθέσεων, τον λυσσαλέο εμπορικό προστατευτισμό, την επιστράτευση του εθνικισμού από το κεφάλαιο, ότι οι θεωρίες αυτές περιέγραφαν έναν ψεύτικο κόσμο. Κομβικό σημείο που ενώνει όλες αυτές τις δυνάμεις, αν και έχουν έχουν αποκλινώσει απόψεις μεταξύ τους, είναι η άρνηση της ιμπεριαλιστικής εξάρτησης της χώρας μας και η περιγραφή της κοινωνικής αλλαγής ως μιας διαδικασίας καθαρά εσωτερικής, που δεν θα συναντήσει παρά σαν δευτερεύον στοιχείο την εμπλοκή του ιμπεριαλιστικού κεφαλαίου. Δεν είναι, λοιπόν, καθόλου τυχαίο, ότι δυνάμεις που θεωρούσαν πριν από λίγο καιρό ότι τα εθνικά ζητήματα έχουν πλέον λυθεί και ανήκουν στο παρελθόν, παίρνουν σήμερα πολιτικές θέσεις εθνικής ομοψυχίας και σφενονάκι πίσω από τα εθνικά αφηγήματα της αστικής τάξης.

Η σωστή αναγνώριση της ιστορικής περιόδου που διανύει η ανθρωπότητα μπορεί να καθοδηγήσει τους λαϊκούς αγωνιστές στη σωστή αναγνώριση της στάσης του κινήματος απέναντι στο ζήτημα του έθνους. Το εθνικό ζήτημα έχει λάβει στην εποχή του ιμπεριαλισμού ταξικό χαρακτήρα. Οι κυριότερες, εκμεταλλευτικές, αντιδραστικές δυνάμεις έχουν πλήρως, ή σε άλλες χώρες στη μεγάλη τους πλειοψηφία, αφομοιωθεί και ενταχθεί οργανικά στο καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα, έχουν απεμπολήσει κάθε είδους εθνικό χαρακτηριστικό. Ειδικά στη χώρα μας, η αστική τάξη έχει από τη γέννησή της συνδέσει την κυριαρχία της πάνω στον λαό με τη σύνδεση με το ξένο κεφάλαιο. Και έχει σε κάθε κρίσιμη στιγμή της ιστορίας της (1821, πόλεμοι, κατοχή, δεύτερο αντάρτικο, χούντα-Πολυτεχνείο) επιβεβαιώσει την κυριαρχία της στην επαναστατική ή στην παρέμβαση του ξένου κεφαλαίου. Η αστική «μας» τάξη δεν έχει σήμερα κανένα τμήμα, καμία μερίδα που να μπορεί να αμφισβητήσει την εξάρτηση. Το καθήκον της Ανεξαρτησίας συνδέεται οδοντωδώς με τη διαδικασία της αλλαγής της πολιτικής εξουσίας και το πέρασμά της στην εργατική τάξη και τους κοινωνικούς συμμαχούς της. Τα ζητήματα εκείνα που συνδέονται με το έθνος δεν μπορούν να βρουν τη λύση και την ολοκλήρωσή τους μέσα στο πεδίο που ορίζει η εξάρτηση, αλλά μονάχα μετά το δικίωμα των ιμπεριαλιστών και των ντόπιων υποτακτικών τους.

Ο χαρακτήρας των «εθνικών ζητημάτων»

Αν αυτοί οι αναγκαίοι προσδιορισμοί είναι καθοδηγητικές αρχές για την επαναστατική θεωρία, δεν αρκεί η καταγραφή και η απαρίθμηση των αρχών για να παραχθούν πολιτικές θέσεις. Η, για να θυμηθούμε μια ακόμα καθοδηγητική αρχή, απαιτείται η «συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης». Απαιτείται η σωστή ιεράρχηση ανάμεσα στις αντιθέσεις που διέπουν το κάθε ζήτημα. Κανένα ζήτημα δεν μπορεί να εξεταστεί αποκομμένο από τη συνολική πραγματικότητα. Αν επιμένουμε μέσα στα πλαίσια αυτών των αρχών, είναι γιατί κανένα ζήτημα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί καθαρά «εθνικό», μιας και αποτελεί τμήμα του γενικευμένου ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού. Κανένα ζήτημα δεν έχει καθαρά «εθνικό» χαρακτήρα, με την έννοια ότι κάθε τάξη προσέρχεται στο κάθε ζήτημα από την σκοπιά των δικών της συμφερόντων και επιδιώξεων, και όχι σαν ένα κομμάτι ενός ενιαίου έθνους. Τα ζητήματα αυτά είναι στον πυρήνα τους ταξικά και πολιτικά, παρά τον εξωτερικό εθνικό τους χαρακτήρα.

Εκκινώντας από τα λεγόμενα «Μακεδονικά» ζήματα, θα θέλαμε καταρχάς να επαναλάβουμε ότι δεν πρόκειται πρωταρχικά ούτε για ονοματολογικό ζήτημα ούτε πολύ περισσότερο για ζήτημα εθνικής κυριαρχίας. Φυσικά, πίσω από το θέμα του ονόματος η κάθε πλευρά, η ελληνική αστική τάξη και η αντίστοιχη της πΓΔΜ, προσπαθούν να κατοχυρώσουν θέσεις για τον μετὰ τους ανταγωνισμό. Θέσεις που θα μπορούσαν υπό προϋποθέσεις να οδηγήσουν σε αμφισβήτηση των συνόρων και από τις δύο πλευρές. Γι' αυτό αναπαράγουν τον αλυτρωτισμό, τον ελεγκτισμό και την διχόνοια μεταξύ των λαών. Αυτές οι επιδιώξεις των ντόπιων αστικών τάξεων βρίσκονται πίσω από τα συνθήματα για την «πατρίδα» της γεωγραφικής Μακεδονίας. Κύρια όμως πλευρά του ζητήματος είναι η επιδίωξη της ένταξης της πΓΔΜ στο ΝΑΤΟ, ενταγμένη μέσα σε μια γενικότερη διαδικασία ΝΑΤΟικής περιφέρειας της Σερβίας και ξεπεπαιγμένης των Ρώσων από τα Βαλκάνια.

Το κούρδικό κίνημα και τα πολύτιμα συμπεράσματα για το λαϊκό κίνημα

Μέσα σε όλη αυτή την φλεγόμενη περιοχή, ιδιαίτερη θέση κατέχει η περίπτωση του κούρδικου εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος. Είναι μαζί με τον παλαιστινιακό λαό οι μονες σήμερα περιπτώσεις που οι λαοί παλεύουν με τα όπλα στο χέρι για τους δικούς τους σκοπούς. Αυτό είναι μια πραγματικότητα, ανεξάρτητα από τις σοβαρές αδυναμίες που έχει το κούρδικό κίνημα, λόγω των πολιτικών δυνάμεων που κυριαρχούν σε αυτό.

Ανεξάρτητα από την κρίση που δικαιούνται και υποχρεούνται να κάνει ο καθένας για την πολιτική γραμμή της ηγεσίας του κούρδικου κινήματος, το κούρδικό κίνημα διεκδικεί έναν δίκαιο πόλεμο απέναντι σε αντιδραστικούς εχθρούς και πρέπει να στηριχθεί απέναντι στον ιμπεριαλισμό, στα ντόπια καθεστώτα και την εθνική καταπίεση του τουρκικού κράτους. Το με ποια εθνική και κρατική μορφή θα λυθεί στο μέλλον το κούρδικό ζήτημα, είναι κάτι το οποίο αποτελεί ανοιχτό ερώτημα για το κίνημα στο Κουρδιστάν και την Τουρκία, και δεν πρέπει να συγχέεται με την ανάγκη της διεθνιστικής αλληλεγγύης. Το κούρδικό εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή, οδηγούμενο σε πολιτικό αδιέξοδο και μεγάλους κινδύνους με ευθύνη της αστικοεφερομιστικής ηγεσίας του ΡΚΚ. Η ηγεσία του ΡΚΚ ακολούθησε, για χρόνια, μέσα στις φλόγες του ιμπεριαλιστικού πολέμου στη Συρία, την γραμμή του προσεταιρισμού στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό.

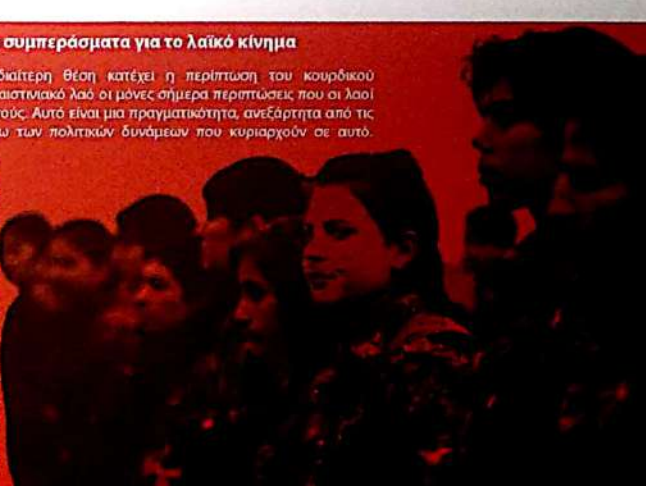
Οι απόψεις, συνεπώς, που αρνούνται την εξάρτηση αλλά μιλούν για κατοχή, «έχασαν» από τον ορίζοντά τους τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Οδηγήθηκαν είτε στο να ονοματίζουν ως μόνο εχθρό τον εθνικισμό, αποκλώντας τον από τον ιμπεριαλισμό, είτε ακόμα χειρότερα να υιοθετούν τμήματα του πολιτικού λόγου της αστικής τάξης (περί «αλυτρωτισμού της γείτονας») ορίζοντας ως κύριο κομμάτι του προβλήματος την πΓΔΜ. Η μια πλευρά (ΚΚΕ-ΑΑΕ) οδηγήθηκε στο να συζητά τελικά τους όρους με τους οποίους θα γίνει δυνατή μια ενδεχόμενη συμφωνία (έθεσαν πχ το ζήτημα του συννόμισμα της πΓΔΜ). Η άλλη (τροτσκιستική-αναρχική) οδηγήθηκε στο να ξεχάσει την κυβέρνηση και να αντιπαρτιθεί μόνο ενάντια στον εθνικισμό. Αμφότερες αντιμετώπισαν το ζήτημα ως ένα διακρατικό, διμερές ζήτημα, αποκομμένο από τη ΝΑΤΟική επέκταση.

Όμοια στο Κυπριακό, όπου σε μεγάλο κομμάτι του κινήματος υπάρχει αδυναμία για οποιαδήποτε τοποθέτηση, ή στο ΚΚΕ υπάρχει αλλαγή τοποθέτησης. Αντιμετωπίζουν το Κυπριακό σαν ένα θέμα που αφορά τις δύο εθνικές κοινότητες που συνυπάρχουν στο νησί, ή σαν ένα θέμα που αφορά τον ανταγωνισμό Ελλάδας-Τουρκίας και μονάχα τα ζητήματα που αιρύνει ανοιχτά η τουρκική κατοχή στο νησί. Φυσικά, υπάρχουν και διαπλεκόμενα όλα αυτά τα ζητήματα, που έχουν και εθνικό χαρακτήρα. Όμως, ποιος είναι εκείνος ο παράγοντας που υπογράφει τις εξελίξεις, κόβει και ράβει τα σχέδια τύπου «Ανάν», και πιέζει για ευθυγράμμιση όλους τους εμπλεκόμενους πολιτικούς παράγοντες; Είναι ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός, και μαζί του η ΕΕ και η Αγγλία, που θέλουν να μετατρέψουν την Κύπρο σε ΝΑΤΟική λίμνη και προωθούν το σχέδιο της δόθεν λύσης. Γι' αυτό, πρόκειται για σχέδιο που δεν ακουμπά το ζήτημα της κατοχής, κατοχυρώνει τις ξένες βάσεις, ξεπουλά τον πλούτο της χώρας στις ξένες εφορμητικές. Κι όμως, το ΚΚΕ, με πολύ κόπο και πρόσφατα, απομακρύνθηκε από τη θέση για «εθνικιστική-δικονομική ομοσπονδία» ενώ οι δυνάμεις του λεγόμενου «διεθνισμού» ήδη φελλίζουν ότι «καλύτερα να λυθεί ένα ζήτημα παρά να σέρνεται». Φυσικά, γνωρίζουμε ότι ο μόνος τρόπος να λυθεί το ζήτημα είναι: μια Κύπρος ενιαία και ανεξάρτητη, χωρίς στρατούς, κατοχή και εγγυητριες δυνάμεις, χωρίς καμία ξένη προστασία και ανάμειξη. Γι' αυτό και αυτό το ιμπεριαλιστικό σχέδιο πρέπει να καταλήξει στον κάλαθο των αχρήστων.

Δεν θα μπορούσε να είναι καλύτερη η εικόνα στο πιο κρίσιμο θέμα των ημερών, τον πολεμικό ανταγωνισμό στο Αιγαίο. Εδώ, για το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων, οι δύο αντιπαρτιθέμενες χώρες βρίσκονται έξω από τον σημερινό τόπο και τον χρόνο. Κανείς δεν βλέπει τις ωμές παρεμβάσεις του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, που, δια μέσου του πρέσβη του (Πάισι), «προβλέπει» σαν άλλη Κασσάνδρα επεισόδια και εντάσεις που πραγματοποιούνται μόλις λίγες μέρες μετά. Τόσο στο ζήτημα των δύο στρατιωτικών όσο και στο επεισόδιο στα Ίμια, ο ανταγωνισμός παρουσιάζεται μακριά από το πραγματικό του επίδο, δηλαδή το ποια από τις δύο εξαρτημένες αστικές τάξεις θα λάβει το χρίσμα και θα αναβιβαστεί ως τοποτηρητής των ΝΑΤΟικών συμφερόντων στην περιοχή. Ο ανταγωνισμός των εξαρτημένων αστικών τάξεων Ελλάδας-Τουρκίας είναι ενταγμένος μέσα στο πλαίσιο της εξάρτησης κυρίαρχα από τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, και γι' αυτό είναι ανταγωνισμός που έχει αντιδραστικό χαρακτήρα.

Αυτή η αναγνώριση προσδιορίζει τον χαρακτήρα ενός ενδεχόμενου πολέμου, τουλάχιστον στο ξεκίνημά του, ως άδικο, και βάζει στο αντιπολεμικό-αντιιμπεριαλιστικό κίνημα το άμεσο καθήκον της πάλης για την αποτροπή του. Δεν είναι εφικτό στην πορεία των πραγμάτων ο χαρακτήρας του ανταγωνισμού να λάβει εθνικό χαρακτήρα, αν συμβούν προσαρτήσεις από κάποια πλευρά; Φυσικά, όμως αυτό είναι ένα ζήτημα που καθορίζεται από την παρέμβαση των ιμπεριαλιστών και τον συγκεκριμένο συσχετισμό των δυνάμεων. Τότε μπορεί να τεθούν στο κίνημα εθνικοαπελευθερωτικά καθήκοντα, υπεράσπιση της πατρίδας. Όμως, αν αυτό το ενδεχόμενο κυριαρχήσει τη σημερινή ανάλυση, παραλύει το κίνημα από το να παλέψει ενάντια στον πόλεμο και το απομακρύνει από τα άμεσα, αντιπολεμικά καθήκοντα και τους κύριους εχθρούς του. Σε αυτό το ζήτημα, η επικέντρωση μονάχα γύρω από το ζήτημα της τουρκικής επιθετικότητας (η οποία υπάρχει), χωρίς να μπαίνουν στο κάδρο οι αντίστοιχες ελληνικές κινήσεις, ή ακόμα περισσότερο οι επικίνδυνες αναρχικές μηδενιστικές απόψεις για «ανταγωνισμό που δεν μας αφορά», απόβλησαν το λαϊκό κίνημα από το να καταγγέλλει τις πολεμικές ενέργειες και να συγκροτήσει πολιτικά ενότια στον κίνδυνο του πολέμου. Οι απόψεις αυτές αποσυνδέουν τον πολεμικό ανταγωνισμό των δύο αστικών τάξεων από την παρέμβαση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και την προσπάθειά του να κατοχυρώσει ρόλο επιδιοτιπητή και κυρίαρχου στην περιοχή.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, θα ήταν πολύ δύσκολο για μια σειρά δυνάμεις της Αριστεράς να πάρουν πρωτοβουλίες σε αντιπολεμική-αντιιμπεριαλιστική κατεύθυνση, μιας και μετά βίας αναγνωρίζουν τόσο το πλαίσιο της αντιπαράθεσης όσο και τη βαρύνουσα σημασία που έχει λάβει η αντιιμπεριαλιστική πάλη.

Προσπάθησε τάχα να προωθήσει το εθνικό ζήτημα μέσα από την υποτιθέμενη εκμετάλλευση των ιμπεριαλιστικών αντιθέσεων μεταξύ Ρωσίας και Αμερικής. Υποθήκευσε την πολιτική ανεξαρτησία των οργανωμένων λαϊκών δυνάμεων μέσα στη Συρία και τις έσυρε πίσω από την αμερικανική διοίκηση, υπονόμευσε την δυνατότητα δικού του σχεδιασμού και της αυτόνομης λήψης των αποφάσεων. Ακολούθησε μια ανιστόρητη γραμμή, σύμφωνα με την οποία οποιοσδήποτε ιμπεριαλιστής μπορεί για να προωθήσει δικά του συμφέροντα, να βοηθήσει στην ανάπτυξη ενός λαϊκού κινήματος.

Κατά την περίοδο της τουρκικής εισβολής στο καντόνι του Αφρίν, όπου ο τουρκικός στρατός επέτρεψε με την πλήρη ανοχή τόσο των Αμερικάνων όσο και των Ρώσων, οι ανταρτές αυτές κατέρρευσαν. Αποκαλύφθηκε ότι μόλις οι ιμπεριαλιστές κατοχυρώσουν τις θέσεις τους, ή μόλις απειληθούν γιγαντιστές ισχυρότερες στην περιοχή, κανέναν ενδοιασμό δεν έχουν στο να παραδώσουν κάθε λαϊκό κίνημα στα δόντια οποιουδήποτε ντόπιου καθεστώτος. Η πολιτική ουράς που ακολουθεί η ηγεσία του κουρδικού κινήματος, καλώντας τον τουρκικό στρατό να προστατέψει τους Κούρδους από τον ISIS, καλώντας την Αμερική ή την Γαλλία να προστατέψει τους Κούρδους από την Τουρκία, καλώντας το καθεστώς Ασάν να υπερασπιστεί την «εδαφική ακεραιότητα» της Συρίας, ή αύριο ίσως τον ρώσικο ιμπεριαλισμό, αφήνει έκθετες τις κουρδικές δυνάμεις. Το κουρδικό εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα, στηριζόμενο στις δικές του λαϊκές δυνάμεις, είναι το μόνο που μπορεί να προστατέψει τον εαυτό του. Τσιμπήραμα βγαίνει για τις δυνάμεις του κινήματος. Από τη μία, η αναρχοαυτονομία ξεχνάει πλήρως τον αμερικάνικο παράγοντα, δίνοντας τυφλή πολιτική στήριξη σε κάθε επιλογή της κουρδικής ηγεσίας από την άλλη δυνάμει όπως η ΛΑΕ βλέπουν μονάχα τον τουρκικό παράγοντα. Χωρίς την αναγνώριση του πρωταγωνιστικού ρόλου του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, δεν μπορεί να εξηγηθούν οι κίνδυνοι που απειλούν το κουρδικό κίνημα.

Μια ιδιαίτερη πλευρά

Αφίσαμε για το τέλος μια ιδιαίτερη πλευρά του ζητήματος. Εκείνη της ΕΑΜικής ηρωικής παράδοσης της υπεράσπισης της πατρίδας απέναντι στον ξένο κατακτητή, που οδήγησε τους κομμουνιστές στην πρώτη γραμμή και έφερε το κίνημα στο πρόθυρο της πολιτικής εξουσίας. Η ΕΑΜική παράδοση, άρρηκτα συνυφασμένη με την γραμμή της Τρίτης Κομμουνιστικής Διεθνούς, έχει πλήρως ποδοπατηθεί και λιοτριχενθεί από σειρά δυνάμεις. Πρώτα και κύρια, οι τρτσασκίστες και αναρχικοί, με τις όθινες διεθνιστικές τους απόψεις δεν διατάζουν να αποκαλούν την συμμετοχή της ΕΣΣΔ στη μεγάλη Αντιστασιακή Νίκη ως «ιμπεριαλιστική», την Εθνική Αντίσταση με πρωτοπόρο το επαναστατικό ΚΚΕ ως «εθνικιστική». Αλλά και μια σειρά άλλες δυνάμεις της νέας «αντικαπιταλιστικής Αριστεράς» θεωρούν τα Αντιστασιακά Μέτωπα και τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα σαν προετοιμασία για την Βόρεια, θεωρούν τον εθνικό αγώνα σαν υποστολή της ταξικής πάλης. Στη λέσχη αυτών των δυνάμεων έχει προχωρήσει τα τελευταία χρόνια με τον δικό της τρόπο και η ηγεσία του ΚΚΕ. Η αποφασιστική υπεράσπιση της ιστορίας του κομμουνιστικού κινήματος αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη δυνατότητα των σημερινών οργανωμένων δυνάμεων να οικοδομήσουν μια επαναστατική γραμμή.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου, επίσης, αποτελεί φάρο για το κίνημα της νεολαίας απέναντι στον ιμπεριαλισμό και την εξάρτηση. Δεν μπορεί όμως στο όνομα της υπεράσπισης της ιστορίας να συγχέονται τα καθήκοντα του κινήματος σήμερα με την ιστορική παράδοση του, προσδίδοντας στη σημερινή πολιτική κατάσταση χαρακτηριστικά που δεν έχει. Ο χαρακτήρας της πάλης σήμερα είναι πρωταρχικά αντικαπιταλιστικός και αντιιμπεριαλιστικός. Είναι πάλη για την ανεξαρτησία και την κοινωνική απελευθέρωση, πάλη αντίστοιχη του ενδεχόμενου ενός πολέμου και όχι πάλη εθνικοαπελευθερωτική, πάλη για την υπεράσπιση της πατρίδας των κυριαρχικών δικαιωμάτων του έθνους. Σημαίνει αυτή η αναγνώριση ότι δεν μπορεί στο μέλλον, κατά από άλλες συνθήκες, το λαϊκό κίνημα να αναλάβει και τέτοια καθήκοντα. Όχι, αλλά αυτό είναι ένα ζήτημα μιας άλλης πολιτικής περιόδου, που δεν μπορεί να προβλεφτεί από τώρα.

Ακόμα περισσότερο, δεν πρέπει να γίνεται σύγχυση της τακτικής του κινήματος σε μια περίοδο που η εργατική τάξη ήταν συγκρατημένη μέχρι και στο ανώτερο πολιτικό επίπεδο, αυτό του κόμματος, και επίσης βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη η οικοδόμηση του σοσιαλισμού στην ΕΣΣΔ, με την σημερινή περίοδο που η εργατική τάξη είναι αποσυγκρατημένη σε όλα τα επίπεδα, πλαγκόμια και στη χώρα μας. Η απορρύθμιση στοιχείων τακτικής των Μετωπών που οικοδόμησε το λαϊκό κομμουνιστικό κίνημα στην περίοδο της εφόδου του και η μεταφορά τους στο σήμερα προσεπάει την αναγκαιότητα της ύπαρξης και καθοδηγητικής παρέμβασης του υποκειμενικού παράγοντα μέσα στα Μέτωπα πάλης.

Εναυσμα
τεύχος 49 | Άνοιξη 2018

Εκκλησία: Διαχρονικό βαρίδι για την κοινωνική πρόοδο, σταθερός σύμμαχος των καταπιεστών

Διαμαντής Νίτσας,
Ιατρική Ιωαννίνων

Στήριγμα της αστικής τάξης

Η σχέση κράτους-εκκλησίας είναι ένα ζήτημα αρκετά παλιό. Σχετίζεται με τους πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς όρους που συνέβαλαν στη δημιουργία των σημερινών κρατών. Όσον αφορά, συγκεκριμένα, το ελληνικό κράτος, είναι εμφανής η στενή σχέση που με την εκκλησία, από την αρχή της δημιουργίας και συγκροτήσής του. Η, όπως οι παράγοντες του συστήματος επικαλούνται, πρόκειται για τον ρόλο που «διαδραμάτισε η ορθόδοξη στο πλάνο του έθνους μας»!

Σε πρώτο βαθμό, ως έχουμε λυμένο το εξής ζήτημα: η θρησκεία έχει ιστορικά ξεπεράσει και διαδραματίζει πλέον αναπόσπαστο ρόλο για τους λαούς. Εξάλλου, ως κοινωνικό φαινόμενο, εδραιώθηκε, με τις διάφορες σημερινές μορφές της, πάνω στην καταισνη ανθρώπου από ανθρώπο και επικράτησε κοινωνικά όπου υπηρέτησε το status quo της κοινωνίας, στηρίζοντας την άρχουσα τάξη και στηριζόμενη απ' αυτή. Ειδικότερα στη χώρα μας, η εκκλησία (ο «διαμεισολαβητής του θεού στη γη») αποτέλεσε εξ αρχής στήριγμα της αστικής τάξης ως κομμάτι του εποικοδομηματος, σ' ένα κράτος που στήθηκε και στηρίχθηκε πάνω στην εξάρτηση από τους ιμπεριαλιστές.

Τι ρόλο, όμως, έπαιξε βασικά η εκκλησία (και πέρα από ορισμένες εξαιρέσεις) στις κρίσιμες κομμένες της ελληνικής ιστορίας; Στην Ελλάδα, η εκκλησία ήταν αντίθετη στην επανάσταση για την ανεξαρτησία από τους Οθωμανούς (1821), τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της. Στη δικτατορία του Μεταξά, την κατοχή και τη χούντα, η εκκλησία ευλόγησε και στάθηκε στο πλευρό των πιο σκοταδιστικών και αμνηστονικών καθεστώτων που γνώρισε ο ελληνικός λαός. Μάλιστα, η αμερίστη συνεισφορά στην άρχουσα τάξη δε θα μπορούσε να μην σχετίζεται και με τον αντιδραστικό ρόλο απέναντι στο κομμουνιστικό κίνημα (ηχ ο «μερός» αντικομμουνιστικός πόλεμος στον εμφύλιο). Έρτοσε, έτσι, στην τροφοδόση του εθνικιστικού κλίματος στα συλλαλητήρια του '92 για το Μακεδονικό (ενώ στα φετινά εθνικιστικά συλλαλητήρια, οι παπάδες κράτησαν διαφορετική θέση, υπακούοντας βέβαια τα μεγάλα αφεντικά, τους Αμερικανούς).

Ο αντιδραστικός ρόλος της θρησκείας, φυσικά, δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο. Δεν είναι λίγες οι φορές που ο ιμπεριαλισμός αξιοποίησε τον ρόλο αυτόν για να αιματοκυλίσει χώρες και λαούς για τα συμφέροντά του (ή, ΙΣΙΣ), ή που χρησιμοποίησε τον θρησκευτικό σκοταδισμό για να ξεδοτρίσει κινήματα να προωθήσει τις βλέψεις του (ήχ Αραβική άνοιξη). Από την άλλη, είδισα χαρακτηριστική είναι η θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου, πριν από λίγους μήνες, για την εισβολή της Τουρκίας στο Αφρίν: «Προσευχόμαστε ότι οι Τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις θα καταφέρουν επιτυχία και η «Επιχειρήση Κλάδος Ελαίας» θα φέρει ειρήνη στην περιοχή όπως το όνομα της υποσχεται...». Εδώ, οι θρησκευτικές διαφορές μπάκον στην άκρη χάριν των συμφερόντων της τουρκικής αστικής τάξης!

Για τον διαχωρισμό κράτους και εκκλησίας

Πού βρίσκεται σήμερα αυτός ο ριζοσπαστικός στόχος, που βρισκόταν μάλιστα στις προεκλογικές δεσμεύσεις του ΣΥΡΙΖΑ; Η αθώωση του φασίστα μπροσολήτη Αμνβρόσιου, παρά τα ρατσιστικά του σχόλια για τους ομοφυλόφιλους, καθώς και η απόφαση του ΣΥΕ περί αντισυνταγματικότητας των αλλαγών Φίλη στα θρησκευτικά, είναι δύο πρόσφοροι μόνο σταθμοί της... «ανάποδης» πορείας του. Ακολούθησε η προσφυγή της Εκκλησίας στο ΣΥΕ κατά του νέου Οργανισμού του Υπ. Παιδείας, από την αποστολή του οποίου αφαιρέθηκε η «ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης» ενώ συγχρόνως, όπως ισχυρίζεται, περιορίστηκε το δικαίωμα αυτοδιόρισής της.

Βέβαια, σ' αλήθεια, αφενός ο ΣΥΡΙΖΑ ούτε θέλει ούτε μπορεί να ανατρέψει τον ρόλο της θρησκείας για το ελληνικό κράτος. Αφετέρου, η εκκλησία, όλα αυτά τα χρόνια, έχει συμβάλλει τα μέγιστα στην εμπέδωση της αστικής κυριαρχίας στον ελληνικό λαό. Οι δεσμοί της με τη ντόπια αστική τάξη είναι διαχρονικά ισχυροί: ή μία στηρίζει την άλλη. Αυτός είναι ο λόγος που η εκκλησία είναι παντοχού παρούσα: από τη βουλή, τα δικαστήρια, τις δημόσιες

υπηρεσίες μέχρι την εκπαίδευση.

Οι αντιπαραθέσεις, συνεπώς, που προκύπτουν για τον ρόλο της εκκλησίας δεν έχουν σκοπό τον «αστικό εκσυγχρονισμό», όπως καμνώνονται οι λογιολογίες ΣΥΡΙΖΕΙ. Αφορούν στην προσπάθεια του «νεοφερμένου» ΣΥΡΙΖΑ να εδραιωθεί στο σύγχρονο πολιτικό σκηνικό «βράζοντάς τα» με τους βασικούς αστικούς πυλώνες (ΝΔ- ΠΑΣΟΚ), να αποδεχτούν τα ντόπια τζάκια το δικαίωμα του να στήσει συμμαχίες στο κράτος και διαπλοκές στην οικονομία. Γι' αυτό, οι αντιπαραθέσεις με την Εκκλησία, όταν η συζήτηση στρέφεται στον λαό, γίνονται πλήρη συμπίνα. Δεν είναι τυχαίο ότι τελευταία συνοδεύονται από τον... απαραίτητο υτόρο, για να περνούν αθόρυβα τα αντιλαϊκά μέτρα. Όμως, όπως δύσκολα λημονούνται οι τακτικές χαρτεούρες-απειθυνοεις Τοίπρα σε Ιερώνυμα, έτσι δεν πρέπει να αγνοηθεί η επίδρασή τους: η απώλεια κάθε υποδομής αριστοκρατίας του ΣΥΡΙΖΑ και η δεξιάτερη μετατόπιση του πολιτικού κλίματος.

Ειδικά για την εκπαίδευση

Το κράτος γνωρίζει καλά τις υπηρεσίες που του προσφέρει η εκκλησία όταν διδάσκει στα παιδιά το «πίστευε και μη ερεύνη», το «μακάριοι οι πτωχοί των πνεύματος» και πολλές άλλες αντιδραστικές γνώσεις, που καταλήγουν στο «να τα χεις καλά με τον θεό και με την εσωτερική σου ζωή, να αφήνεις αδιάταραχη την καθεστηκυία τάξη πραγμάτων», μιας και που... υπάρχει και η μετά θάνατον ζωή και «εκεί θα ανταμειφθείς». Σε αυτό το φόντο, αναφερόμενος στον προσφάτως αποβιώσαντα αστρονόμο Χόκινγκ, ο Μητροπολίτης Κύπρου είπε: «[...] Σημειώνοντας από τα επιστημονικά του επιτεύγματα, γεμάτος έπορα και αλαζονεία ισχυριζόταν ότι δεν χρειάστηκε το χέρι του Θεού, για να δημιουργήσει το σύμπαν, αλλά έγινε μόνο με τη δύναμη των νόμων της φύσης...». Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, η αλλαγή των συσχετισμών εις βάρος του νεολοιτιστικού κινήματος και το κενό που αφήνει έχουν δώσει πάτημα στη διεύδοξη παρατέρω σκοταδιστικών αντιλήψεων. Μάλιστα, τη στιγμή που βασικές επιστημονικές αλήθειες για τη φύση και την κοινωνία λιοτριχενούνται ή δεν διδάσκονται καν, σε διάφορα πανεπιστήμια πραγματοποιούνται σεμινάρια με θέμα το σφέλη της προσευχής στην παραγωγικότητα!

Το ζήτημα από αριστερή σκοπιά

Ο Λένιν το 1905 έγραφε: «Το κράτος δεν πρέπει να αναμειγνύεται στις υποθέσεις της θρησκείας, οι θρησκευτικές οργανώσεις πρέπει να είναι ανεξάρτητες από την κρατική εξουσία. Ο καθένας πρέπει να είναι απόλυτα ελεύθερος να ασπάζεται οποιοδήποτε θρησκεία ή να μην αναγνωρίζει καμία, δηλαδή να είναι άθεος όπως και είναι συνήθως, ο κάθε σοσιαλιστής. Δεν επιτρέπεται καμία διάκριση στα δικαιώματα των πολιτών, που να έχει σχέση με τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις». Η φράση αυτή έγινε πράξη μέσω του διατάγματος του 1918 του σοβιετικού κράτους, που μεταξύ άλλων αναφέρει: «Τους πολίτες της ΕΣΣΔ εξασφαρίζεται η ελευθερία συνείδησης, δηλαδή το δικαίωμα να πιστεύουν σε οποιαδήποτε θρησκεία είτε να μη πιστεύουν σε καμία θρησκεία, να εκτελούν τις θρησκευτικές τελετές ή να κάνουν αθεϊστική προπαγάνδα. Η καλλιέργεια εχθρότητας και μίσους για λόγους θρησκευτικών πεποιθήσεων απαγορεύεται. Η εκκλησία στην ΕΣΣΔ είναι χωρισμένη από το κράτος και το σχολείο από την εκκλησία».

Φυσικά σήμερα απίχοιμε πολύ από τα παραπάνω. Παρ' όλα αυτά, οι προοδευτικές απόψεις πρέπει να ανοίξουν σοβόρο μέτωπο αντιπαραθέσεων με την θρησκεία, τον ιδεολογικό και φυσικό με τους φορείς της, την εκκλησία. Και κύρια να επιδιώκουν την αναγωγή στην αγνότητα των αγώνων, που σήγουρα απέναντί τους θα βρουν σύσσωμο το μέτωπο κράτος- ΜΜΕ- δικαστήρια- μηχανισμοί καταστολής, με την... ευλογία της εκκλησίας. Γιατί η ζωή που μας ανήκει δε βρίσκεται κανέναν επουράνιο βασιλείο αλλά είναι αυτή που όλοι μας αρνούμαστε και θα κατακτήσουμε με την πάλη μας!

Λαϊκό δικαίωμα στις σπουδές
Από τον πόλεμο «χαμηλής έντασης»...
στην κατά μέτωπο επίθεση

Μανώλης Γερματός
Πα.Πει.
Χρήστος Παπακωνσταντίνου,
ΑΣΟΕΕ

Το τελευταίο διάστημα αδύνατο η επίθεση που δέχεται η νεολαία στα αποδυτόνια και επαγγελματικά δικαιώματα. Από την αρχή της χρονιάς η επίθεση του συστήματος άνοιξε μια σειρά από μετώπα. Αμφισβητήθηκε το δωρεάν συνταξιοδοτικό, χτυπήθηκε το ατύχο σε σειρά σχολών (ιδιαίτερα ΑΠΘ), επανοικονομήθηκε το ζήτημα της διδακτικής επαγγελματίας, εκλείσαν οι λύσεις των ετών και πιο πρόσφατα υφίσταται το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, προχωρώντας οι συγχωνεύσεις κλεισμάτων ΤΕΙ και τα διετή προγράμματα σπουδών. Το παλιό φως να την αναβλάστηση της επίθεσης όλων των προηγούμενων διαστημάτων, δόθηκε προσηλώς με τον νεώ- Γαβρόγιου, που φημιόταν το προηγούμενο καλοκαίρι.

Από τότε μέχρι σήμερα, όλα και περισσότερες αιχμές της επίθεσης βγαίνουν στην εμφάνιση. Όλο και περισσότερο φαίνεται ότι το σύστημα με υπηρετεί την κατέννηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, είναι αποφασισμένο να προχωρήσει σε μια συνολικότερη «αναδιάρθρωση του χαρτί της εκπαίδευσης», δηλαδή, στην κατά μέτωπο και «ο» όλης της «έλης» επίθεση στα δικαιώματα της νεολαίας σε σπουδές και δουλειά. Ταυτόχρονα, όλα τα προηγούμενα διαστήματα η πολιτική των ταξικών φραγμών, των χτυπήματος επαγγελματικών δικαιωμάτων/ πτυχίων και το γκρεμίσμα του δημοσίου δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης πήρε «σάρα και αστά» μέσα από διάφορα μέτρα και ρυθμίσεις. Ενώ έχει περάσει ένα διάστημα από την εφαρμογή διαφόρων πλεονών της επίθεσης, και ειδικότερα όπως εξειδικεύτηκαν από τον ν. Γαβρόγιου, είναι αναγκαίο να καταδείξουν καποιες εκτιμήσεις για τον χαρακτήρα και τους στόχους της επίθεσης ειδικότερα σε αυτή την περίοδο. Οι εκτιμήσεις αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση των ιδεολογικοπολιτικών εξοπλισμών του φοιτητικού κινήματος, μια αναγκαία διαδικασία είναι ώστε να πολιτικοποιηθεί και σε μια πορεία να συγκροτήσει εστίες αντίστασης για να αντισταθεί την επίθεση που δέχεται.

Από πού πηγαίνουν όλα αυτά;

Δε νομίζουμε ότι μπορούμε να εξετάσουμε την επίθεση στην εκπαίδευση εξώ από τις συνολικότερες εξελίξεις στην παραγωγή. Την ιστορική ρεβάν, δηλαδή, που παίρνει το κεφάλαιο από την εργατική τάξη, το χτύπημα στον μισθό και τη δουλειά, τις απολύσεις, τα μνημονιακά-αντιλαϊκά μέτρα, το ταξικό των εργατικών δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων, την αποβιομηχάνιση-ειδικότερα στο πλαίσιο της εξάρτησης- και την ανεργία. Σε αυτή τη βάση, πιστεύουμε ότι οι εξελίξεις στην εκπαίδευση των τελευταίων χρόνων (νόμος-πλαίσιο '07, ν. Διαμαντοπούλου, σχέδιο Αθηνά) είναι συνάρτηση της γενικευμένης επίθεσης συνολικά στους εργαζομένους, ειδικά εν μέσω δομικής πολιτικής-οικονομικής κρίσης του συστήματος.

Επομένως, δεν είναι δυνατό να δοθεί ολοκληρωμένη ερμηνεία, αν θεωρήσουμε το πανεπιστήμιο και την εκπαίδευση σαν γυλάδα, ξεκομμένη από την παραγωγή και την κοινωνία, ουδέτερη και ανεπηρέαστη από τις εξωτερικές εξελίξεις. Θεωρούμε την εκπαίδευση ως έναν θεσμό με τοδικό πρόσημο, που έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα σε αυτό το σύστημα. Από τη μια, αναπαράγει την ιδεολογία του και τις κυρίαρχες αξίες, και από την άλλη, να αναπαράγει την ταξική κατανομή της νεολαίας στην καπιταλιστική παραγωγή. Από αυτή την άποψη, όχι μόνο δε θεωρούμε ξεκομμένες τις προσπάθειες εξελίξεις στην εκπαίδευση από την επίθεση του κεφαλαίου, αλλά νομίζουμε ότι η εκπαίδευση αναπροσαρμόζει τα ακριβώς σε αυτές, για να υπηρετήσει από καλύτερες θέσεις τον ταξικό χαρακτήρα της κατανομής της νεολαίας στην παραγωγή.

Τι θέλει σήμερα τα πράγματα σε αυτή την κατεύθυνση;

Στη βάση των παραπάνω, το εκπαιδευτικό σύστημα έχει «κληρονομή-σιν» προβλήματα και αδιέξοδα που καλείται σήμερα να απαντήσει. Πρώτο και κυριότερο, καλείται να γεφυρώσει το χάσμα ανάμεσα στους χιλιάδες πτυχιούχους, που διοχετεύονται στην παραγωγή και ζητάνε δουλειά, και στην προσπική της ανεργίας και της εξαθλίωσης που ταυίζονται τους τά-

ζει καθημερινά. Το ζήτημα, δηλαδή, της ροής αποφοίτων-ειδικά στη βάση μαζικοποίησης της εκπαίδευσης των τελευταίων δεκαετιών- είναι ένα από τα κύρια ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει σήμερα το σύστημα. Και το αντιμετωπίζει σε μια κατεύθυνση «αποσυμφορήσης» της εκπαίδευσης. Ετσι, χτυπάει το δικαίωμα της νεολαίας στη δημόσια, δωρεάν εκπαίδευση, βαζόντας απανωτούς ταξικούς και εξεταστικούς φραγμούς, μειώνοντας τους εισακτέους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (και μέσα από τις αλλαγές στο Λυκείο), χτυπώντας το δικαίωμα σε δωρεάν οπτική στεγαστικά συγγράμματα, επιβαλλόντας εντατικοποιημένα προγράμματα σπουδών, στα οποία ελάχιστα ανταποκρίνεται. Όλα αυτά, ακριβώς για να ελεγχθεί η ροή των αποφοίτων προς την παραγωγή.

Βασικά είναι, ακόμα, το ζήτημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων και του πτυχίου, κατακτηθέν στη βάση της παλής του φοιτητικού και λαϊκού κινήματος. Τα δικαιώματα είναι ξένο σώμα για τον καπιταλισμό, αναγκάζε-ται να τα παραχωρεί μόνο υπό την πίεση κινήματος. Αυτή τη στιγμή, που οι σύλλογοι είναι ανεργικοί και αποσυμφορημένοι και το φοιτητικό κίνημα σε αποδιοργάνωση, δίνεται πρόσφορο στο σύστημα να τα χτυπήσει, να τα αποστελέσει. Τροχόδεικτη ήταν η προσπάθεια να αποσυνδεθεί από το πτυχίο το δικαίωμα των αποφοίτων καθηγητικών σχολών να διδάσκουν, κάτι που άνοιξε τον δρόμο για τον κατακερματισμό των πτυχίων, τη δημιουργία αποφοίτων πολλών ταχυτήτων και το περαιτέρω χτύπημα στα δικαιώματα των εκπαιδευτικών. Βέβαια, η αποσύνδεση των επαγγελματικών δικαιωμά-των από το πτυχίο είναι μια προσπάθεια που, χρονία τώρα, με διάφορες αιχ-μές, προωθείται από τα εκάστοτε αντιφωτιστικά νομοσχέδια. Δεν ήταν καθό-λου τυχαίο ότι ο νόμος Διαμαντοπούλου το '11 εισήγαγε τα ECTS.

Όμως, σήμερα φαίνεται να μιλάμε για μια αναβάθμιση της επίθεσης στο πτυχίο. Αυτές οι στοχευμένες εγιναν φανερότερες με την δυνατότητα που δι-νεται ο ν. Γαβρόγιου να συγκροτήσει διετή προγράμματα επαγγελματικών σπουδών σε κάθε σχολή και ειδικότερα σε αυτές που θα προκύψουν από τις συγχωνεύσεις/κλεισμούς των ΤΕΙ. Με τα διετή, έχουμε μια ακόμη πολυδιά-σπαση του κυκλώ σπουδών, εκ νέου σπάσιμο του πτυχίου και των επαγγε-ματικών δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτό, δημιουργία σπουδαστών πολλών ταχυτήτων, ευθεία βολή στην ίδια την έννοια του πτυχίου. Αυτό είναι ένα ακόμα στιγμιότυπο μιας προσπάθειας που χρόνια διεχάγει το σύστημα, για να χτυπήσει τα επαγγελματικά δικαιώματα που απορρέουν από το πτυ-χίο.

Μια αναγκαία παρένθεση...

Οφείλουμε να πούμε δυο λόγια για τους λόγους που πιστεύουμε ότι αυτή η κρίση του εκπαιδευτικού συστήματος επιταχύνεται, ως κομμάτι μιας συν-ολικότερης κρίσης στην παραγωγή. Εδώ πιστεύουμε ότι πρέπει κάποιος να αναρωτηθεί για τη σημασία της εξάρτησης της χώρας -δρα και της παραγ-ωγής της- από το ξένο κεφάλαιο. Για να εξηγηθούμε. Η ολόκληρη εξάρτηση, που είναι όρος αναπαραγωγής του τόπιου κεφαλαίου και όρος κυριαρχίας του πάνω στον λαό, έχει αφηθεί (πάντα αφήνει) τα σημάδια της στο πόσο «αυτόνομο», μακροπρόθεσμο και με τι ορίζοντα μπορούσε να κάνει τον οποιοδήποτε σχεδιασμό η ελληνική κεφαλαιοκρατία ακόμα και στην ίδια της στην παραγωγή, στο «χωράρι» της. Μέσα στα πλαίσια αυτής της εξάρ-τησης και ειδικότερα της ΕΕ, ήταν που προωθήθηκε η αποβιομηχάνιση στη χώρα, με ότι συνεπάγεται αυτό για το πέταγμα δεκάδων χιλιάδων εργατικών χερών στην ανεργία, το κλείσιμο μεγάλων παραγωγικών μονάδων. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια της εξάρτησης προωθήθηκε το ξεκληρίσμα της αγροτι-κής παραγωγής και η φτωχοποίηση της αγροτιάς. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια παρορμητοποίηθηκε συνολικά η ελληνική οικονομία, στα πλαίσια του «ιε-θνούς καταμερισμού» που επιβάλλει η σχέση εξάρτησης και κατά βάση το ξένο κεφάλαιο, που παίζει και τον ρόλο του επικυρίαρχου σε αυτή τη σχέση. Είναι η σχέση που «επιβάλλει» στο ελληνικό κεφάλαιο να μιλάει για βοριά βι-ομηχανία της χώρας εννοώντας... τον τουρισμό!

Άμεση συνέπεια της πορείας αποβιομηχάνισης- παρορμητοποίησης της ελληνικής οικονομίας ήταν και η αδυναμία του ελληνικού κεφαλαίου να κά-νει έναν «ορθό» σχεδιασμό στην εκπαίδευση, να σχεδιάσει τη εκπαιδευ-ση-επιστημονικό δυναμικό χρειάζεται σε μια πορεία, δρα και τι κλάδους να ανοίξει/κλείσει σε ποιους κλάδους να επενδύσει μακροπρόθεσμα. Από αυτή την ανατίτση προέκυψε και η διαχρονική συχνή αλλαγή νόμων για την εκπαίδευση (και δη την τριτοβάθμια), η συχνή αναπροσαρμογή που, αναλο-γα με τις εκάστοτε βροχυόμενες ανάγκες του κεφαλαίου για στελέχω-ση της παραγωγής, προωθούν και η εκάστοτε κυβερνήση. Βέβαια, κοινό παραινισματή σε όλη αυτή την πορεία δεκαετιών αποτελούσαν οι ταξικοί φραγμοί, το χτύπημα στο δικαίωμα της μεγάλης πλειοψηφίας των λαϊκών στρωμάτων στις σπουδές, στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο πτυχίο, τα επαγγελματικά δικαιώματα, τη δουλειά.

Σπουδές για λιγότερους και με λιγότερα δικαιώματα...

Η εξάρτηση, ειδικά τα τελευταία χρόνια των μνημονίων, επιταχύνοντας την επίθεση συνολικά απέναντι στην εργατική τάξη, τους εργαζομένους και τα δικαιώματα τους, άνοιξε αντίστοιχες -ορέξεις- του κεφαλαίου στην επί-θεση στο δικαίωμα της νεολαίας να σπουδάσει. «Δεν μπορεί» στην διαμορ-φωμένη κατάσταση της οικονομίας, όπου η ανεργία χτυπάει το 60% της νεο-λαίας, να έχουν πρόσβαση μαζικά οι μαθητές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν γίνεται σε μια αγορά εργασίας, όπου επικρατούν οι ευνοϊκότεροι όροι για την εργοδοσία, να διοχετεύονται πτυχιούχοι με δικαιώματα. Δεν γίνεται στον μεσαίωνα της ελαστικής εργασίας, των πενταμήνων-voucher, της ημια-ποσχόλησης- ημιανεργίας, των μειωμένων μισθών και των απολύσεων, του συμφωνίου πρώτης απασχόλησης, της καταργήσης των συλλογικών συμβά-σεων, να υφίσταται πτυχίο που κατοχυρώνει συλλογικά τα επαγγελματικά δικαιώματα. Αντίστοιχα, δεν γίνεται να μπαίνει ταφολάκα σε ολόκληρους κλάδους (τεχνικοί κλπ) και να συνεχίζουν να διοχετεύονται σπουδαστές και φοιτητές σε αυτούς τους κλάδους, οι οποίοι θα πεταχτούν στην ανεργία και τη φτώχεια, με πτυχίο βέβαια... Συνέπεια, η δημιουργία των διетών κύκλων, με τα 120 ECTS, καθώς και η αόριστοτητα της μεταλυκειακής σούπας, των ΙΕΚ, στοχεύουν στην τροφοδότηση ενός δυναμικού στους νέους όρους της αγοράς εργασίας, μισο-ειδικευμένο, χωρίς δικαιώματα, αναλίσμιο, που θα στελέχωνε τις νέες μορφές ελαστικής εργασίας.

Παράλληλα, και παλι στη βάση της εξάρτησης από ΕΕ, προωθήθηκε ένα σύνολο εκπαιδευτικών κατευθύνσεων που διαμορφώθηκαν τις τελευταίες δυο δεκαετίες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, δηλαδή τις κατευθύνσεις Μπο-λόνια-Πράγα. Τέτοιες που έστρωσαν το έδαφος με τις ευλογίες της ΕΕ, του ΟΟΣΑ, των μεγάλων ιμπεριαλιστικών πολυεθνικών -και με βάση τις δικές

τους νέες ανάγκες για το πώς έπρεπε να διαμορφωθεί σε μια πορεία το εργα-τικό δυναμικό, οι πτυχιούχοι και η εκπαίδευση- για περισσότερους ταξικούς φραγμούς, λιγότερους εισακτέους, περαιτέρω έλεγχο ροής αποφοίτων, δια-σπασίες των κύκλων σπουδών, διδασκία, διαγραφές και άλλα. Η επιτόχυν-ση, πάντως, που έδωσαν τα μνημόνια στην αντιλαϊκή αντεργατική πολιτική τα τελευταία χρόνια, λειτουργήσαν σαν μοχλός για να επιταχυνθεί η επίθεση στον χώρο της εκπαίδευσης, που, ειδικά τα τελευταία χρόνια, μετράει σοβα-ρά βήματα στο χτύπημα δικαιωμάτων. Υπάρχει τα πράγματα στην επιβολή μέτρων που διαμορφώνουν μια τριτοβάθμια εκπαίδευση στατική, για λιγό-τερος, που θα βγαίνουν με λιγότερα δικαιώματα, η οποία σε μια πορεία θα διαμορφωθεί για «λίγους και εκλεκτούς».

Για τον χαρακτήρα της επίθεσης στην εκπαίδευση

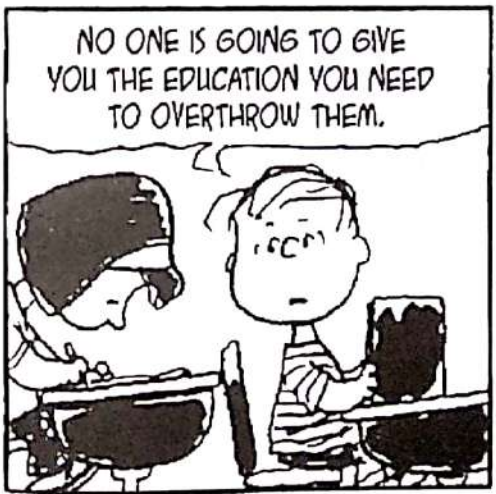
Με βάση τα παραπάνω, η επίθεση στην εκπαίδευση των τελευταίων ετών έχει βαθιά αντιδραστικό χαρακτήρα. Με στόχο να «στοιχίσει» έναν ολόκλη-ρο εκπαιδευτικό μηχανισμό στη νέα πραγματικότητα της παραγωγής και της αγοράς εργασίας. Με στόχο να εξυπηρετήσει την παραγωγική δομή που η εξάρτηση έχει δημιουργήσει σε αυτή τη χώρα, και με τα προβλήματα που αυτή η σχέση αναπαράγει. Με στόχο να εξυπηρετηθούν οι νέες όροι που βάσει το κεφάλαιο απέναντι στους εργαζομένους, δρα την αριστερήτηρη επαγγελματικών δικαιωμάτων. Με στόχο την ύψωση ταξικών φραγμών για τα φτωχότερα λαϊκά στρώματα, ως αναγκαίο όρο για την αποσυμφορήση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του καλύτερου ελέγχου ροής αποφοίτων από αυτήν, δρα και τη διοχέτευση τους στην παραγωγή με ευνοϊκότερους για το κεφάλαιο όρους.

Ετσι, προσδιορίζεται, λοιπόν, ο χαρακτήρας της επίθεσης στην εκπαίδευ-ση. Στη βάση συνολικής αναπροσαρμογής της, για να υπηρετήσει από καλύ-τερες θέσεις τον ρόλο της. Από αυτή την άποψη, μπορούν να ερμηνευτούν το σύνολο των διατάξεων, νόμων και ρυθμίσεων που προωθούνται, συνολικά των κατευθύνσεων που ακολουθούνται ως κεντρική πολιτική επιλογή του συστήματος. Δεν μπορεί να υπάρξει κάποια «προοδευτικότητα», καμία εξο-μίσωση, καμία μεταρρύθμιση για τα συμφέροντα των φοιτητών. Είναι απο-προσανατολιστικό το αφήρημα του συστήματος που προσπαθεί να πείσει ότι τα εκπαιδευτικά αδιέξοδα είναι πρόβλημα κακοδιαχείρισης ή ελλείψεως οικονομικών πόρων. Πολύ, δε, περισσότερο, ότι έχουμε ταρά όλα μαζί ευθ-υνία για την κρίση της εκπαίδευσης, και ως εκ τούτου από κοινού πρέπει να πληρώσουμε τη «υπόψη». Επίσης, είναι ψεύτικη η όλη δημοκρατικότητα και προοδευτικότητα με την οποία ο ΣΥΡΙΖΑ ντύνει τις όποιες εκπαιδευτικές αλλαγές. Είναι αδιέξοδα και οπατάλη δυνάμεις οι συνδιοχεριστικές λύσεις για το πώς θα αποθηκεύουν τα αδιέξοδα που το ίδιο το σύστημα δημιουργεί και φορτώνει στις πλάτες της νεολαίας με την επίθεσή του.

Επομένως, είναι εννοιαλιστικές και ρεφορμιστικές όλες οι «από τα αριστερά» φαιενές πολιτικές κατευθύνσεις που έχουν να καταθέσουν κά-ποια «εποικοδομητική πρόταση» προς το σύστημα. Είτε αυτές αφορούν το από ποιον, πόσο, και προς τα πού χρηματοδοτείται το πανεπιστήμιο, είτε αφορούν κάποιο «απελευθερωτικό-αριστερό» πρόγραμμα σπουδών, είτε είναι ολόκληρη η προσπάθεια να τον χαρτί της εκπαίδευσης «με βάση τις λαϊκές ανάγκες». Ειδικότερα, αποπροσανατολίζουν την παλή σπύς της που, στο όνομα της αριστεράς, θεωρώντας την εκπαίδευση έναν ουδέτερο ταξικό μηχανισμό, επιχειρηματολογούν για την «αύωση» της από τις επιχει-ρήσεις. Πολύ αλά, γιατί ούτε η εκπαίδευση είναι αταξική ούτε κάποιος παίει να «αύωση» κάτι που ούτως ή άλλως του ανήκει. Στη βάση των αυ-ταπατών τους για την επίθεση, αυτές οι απόψεις προτείνουν μια αριστερή «λύση» στο πρόβλημα που ο ίδιος ο καπιταλισμός και το κράτος του, ο συλ-λογικός καπιταλιστής, δημιουργούν στην εκπαίδευση. Το φοιτητικό κίνημα οφείλει να εναντιωθεί σε αυτό το σύστημα και τα αδιέξοδα που παράγει. Είναι αναγκαία η μόνη αγωνιστική κατεύθυνση, η παλή για αντίσταση στην επίθεση που διεχάγεται, δρα η παλή για να μην περάσει αυτή η πολιτική, η απόσπαση νικών στο επίπεδο των όρων σπουδών και των δικαιωμάτων στο πτυχίο, στο επίπεδο της δωρεάν σίτισης, στέγασης και του δωρεάν συγγράμματος.

Το τέλος του πολέμου «χαμηλής έντασης»

Με αυτή την οπτική ερμηνεύσαμε από την πρώτη στιγμή και τις δεξ-λίξεις που δρομολογούνταν με την ψήφιση του ν. Γαβρόγιου. Βέβαια, δεν άφησε και πολλά περιθώρια για το αναπόδο και η πορεία εφαρμογής του μέχρι τώρα. Πιστόσα, η ψήφιση του σηματοδότησε μια αναβάθμιση της

επίθεσης του προηγούμενου διαστήματος.

Όλο το προηγούμενο διάστημα είχαμε μια συγχώνευση από δω, ένα κλείσιμο λέσχης από εκεί, χτύπημα των επαγγελματιών δικαστικών μιας σχολής, εντατικοποίηση του προγράμματος σπουδών σε μια άλλη, αξιολογήσεις που συνετοσαν πρωταίτες αθροιστά στο ένα ίδρυμα, καταργηση πτυχιακών εξετάσεων στο άλλο, σταδιακή εισαγωγή των εστί, βιβλία που δεν καλυπταν όλη την ύλη και αναγκάζομασαν να πληρώσουμε για σημειώσεις σε αρκετές σχολές. Είχαμε, δηλαδή, μια «καλαμωτή» επίθεση, που δεν είχε ενιαία πανελ-λαδική έκφραση. Μια επιλογή που υλοποιούσε το σύστημα για να μην συναντηθούν οι αντίστροφες και παρόν χαρακτηρισμό κεντρικής πολιτικής αντιπαράθεσης. Αυτή η διαδικασία ήταν επίθεση «χαμηλής έντασης». Βέβαια, ήταν και μια διαδικασία που διεξάγονταν με συλλογούς αποσυγκροτημένους, με την πολιτικοποίηση να υποχωρεί στο φοιτητικό κίνημα, με τις γενικές συνελεύσεις να απομακρύνονται, άρα με ευνοϊκούς όρους για το σύστημα, και στη βάση ενός κλίματος ερρησιγισμού που καλλιεργούνταν από σχεδόν το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων στις σχολές.

Το φθινόπωρο «σκυτάζικο ντους» που πέρασαν πανελλαδικά οι φοιτητές, με την κατάργηση του δωρεάν συγγραμμάτων να είναι ανοιχτό ενδεχόμενο, ήταν μια πρώτη είκονα για τη νέα φάση επίθεσης, της οποίας το βασικό έδαφος εστρώσε ο νόμος Γαβρόγλου, σε πολλά επίπεδα. Με πρώτο και κύριο το σύγγραμμο, ορο εκ των αν ουκ άνευ για να σπουδάσει ένας νεολαϊκός σήμερα. Άλλα και με τις αρμοδιότητες που δίνει στις διάφορες ακαδημαϊκές επιτροπές, όπως το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας, για να υπηρετήσουν, με μια πιο σφιχτή δομή, την πολιτική των περιφερειών και της υποχρηματοδότησης, άρα και της μετακύλισης του κόστους σπουδών στους φοιτητές, με πρόσημα την οικονομική αυτοτέλεια των ιδρυμάτων.

Ο ν. Γαβρόγλου έστρωσε το έδαφος για την επίθεση μεγάλης κλίμακας που δέχτηκαν τα ΤΕΙ με την ψήφιση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής ως πρώτο κρίσιμο βήμα στην προώθηση των συγχωνεύσεων/λειτουργιών. Τα αποτελέσματα της είναι φανερά, όταν από τα 42 τμήματά τους μένουν 26, με ακαθόριστο τι επαγγελματικά δικαιώματα θα έχουν οι φοιτητές της νέας δομής (είτε συγχωνεύεται η σχολή τους είτε όχι), με εντατικοποιημένα προγράμματα σπουδών «πανεπιστημιακού» επιπέδου, με κορμό να πετιέται κυριολεκτικά έξω από τη σχολή που διαλέξε, με αποφοίτους το πτυχίο των οποίων αναστρέφει μια σχολή που δεν υπαγόρευε πλέον.

Επίσης σημαντικό βήμα στον εν λόγω νόμο είναι η συγκρότηση των δι-ετών προγραμμάτων σπουδών, που θα αποτελέσουν δρομολόγιο για τη συνολική επίθεση στα επαγγελματικά δικαιώματα και το πτυχίο όλων των σχολών. Ενδεικτικά, ο νόμος αναφέρει ότι διετή προγράμματα σπουδών θα μπορούν να συγκροτηθούν σε κάθε τμήμα και ίδρυμα. Μάλιστα, είναι χαρακτηριστικό ότι, την ίδια στιγμή, σε μια σειρά καθηγητικές (και όχι μόνο) σχολές αναγνωρίζεται η θεσμοθέτηση του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής Επαγγελματικής ενώ στις πενταετούς διάρκειας σχολές προχωράει η διάσπαση των κύκλων σπουδών.

Παράλληλα, ο ν. Γαβρόγλου προωθεί την πολιτική των αξιολογήσεων, μέσω της ΑΔΙΠ και των Περιφερειακών Συμβουλίων, των υπεισυνόντων οργάνων για τη σύνταξη των αξιολογήσεων και την επίβλεψη της προόδου της εφαρμογής της επίθεσης σε κάθε ίδρυμα. Οι αξιολογήσεις θα χρησιμοποιηθούν για να δικαιολογήσουν τις ίδιες μερικές συγχωνεύσεις –μην ξεχνάμε ότι ο γύρος τους δεν έχει ολοκληρωθεί– καθώς και τις επόμενες περιπτώσεις που δωρεάν πλέγμα κατακτήσεων (ιστορία-στοιχείο), ειδικά όταν, από την αρχή της χρονιάς, στις περισσότερες εστίες, πετοκοφίτηκε η οίσση. Ανάλογα θα χρησιμοποιηθούν για την επίβλεψη διδασκάνων και τη δικαιολόγηση τους και σε προπτυχιακό επίπεδο. Εδώ, ως έχουμε υποψη μιας επί-στα διδασκάνη στα προπτυχιακά αποτελέσαν προτροπή και της τρέφας προς την κυβέρνηση, ενώ με κλεισίματος της 3ης αξιολόγησης. Πρόκειται, τέλος, για αξιολογή-

σεις που θα βάδουν «κακή βαθμολογία» στις σχολές που «ο υψηλός αριθμός εισακτέων είναι αρνητικός παράγοντας ποιότητας» και θα τονίζουν ότι «αποαιτούνται μέτρα για να διασφαλιστεί η συστηματική φοίτηση στα προγράμματα σπουδών και να αντιμετωπιστεί η καθυστέρηση φοίτησης» όπως και θα συμβουλευθούν για την επίβλεψη διδασκάνων «σε όλα τα μεταπτυχιακά».

Το κεντρικό στην τούρτα είναι η επαναφορά της συνδιοίκησης και το ζήτημα του αούλου. Από τη μια, έχουμε την επαναφορά ενός θεσμού στον οποίο το σύνολο των δυνάμεων μέσα στα πανεπιστήμια συμμετείχε. Οι δεξιές, μάλιστα, για να κομπιάρουν με το «πάρε-δώσε» με τους καθηγητές, αλλά και για να δώσουν υποστήριξη στον υπουργικό τύπο συνδικαλισμό που κάνουν. Οι αριστερές, για να δώσουν «σάρκα και οστά» στις απαιτήσεις συνδιαχείρισης που έχουν στα πλαίσια του πανεπιστημίου, από κοινού με τους καθηγητές. Πάντως, από τον υπουργό μέχρι και την αριστερά, το αλλοθι δημοκρατικότητας που δίνεται στον ν. Γαβρόγλου είναι εντυπωσιακό. Από την άλλη, έχουμε την υποτιθέμενη επαναφορά του αούλου, με μια διατύπωση που μετατρέπει την έννοια του αούλου στο ακριβώς αντίθετο της: «το ακαδημαϊκό αούλο αναγνωρίζεται για την προστασία του δικαιώματος στη γνώση και τη μάθηση εναντίον οποιαδήποτε επιχείρηση να το καταλύσει». Η διατύπωση αυτή θεωρεί ότι μια συνέλευση ή μια κατάληψη παρακλύει την εκπαιδευτική διαδικασία, και ως εκ τούτου δικαιολογεί την επίβλεψη καταστάλης. Τα γεγονότα, άλλωστε, είναι σαφή: η σταθερή καταπάτηση αούλου στο ΑΠΘ από την αστυνομία χάριν «παταής του εμπορίου ναρκωτικών», το φούντωμα της συζήτησης γύρω από τη βία και ανομία στα πανεπιστήμια για περιπτώσεις όπως η Νομική Αθήνας, η ΑΣΕΕΕ, η Πανεπιστημιακή Ζωγράφου κλπ.

Ανάγκη αντιτάσεων απέναντι στην κατά μέτωπο επίθεση

Είναι φανερό ότι τα μέτωπα που ανοίχτηκαν από το προηγούμενο διάστημα, μετά την ψήφιση του ν. Γαβρόγλου, είναι πολλά, σοβαρά και απανωτά. Η επίθεση παίρνει κεντρικά, πανελλαδικά χαρακτηριστικά και έρχεται να υπηρετήσει συνολικότερες κατευθύνσεις για μια αναδιάρθρωση του χάρτη της εκπαίδευσης από μεριάς του συστήματος. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι τουλάχιστον αναντίστοιχη η μέχρι τώρα απάντηση που έχει δοθεί από μεριάς σπουδαστικού-φοιτητικού κινήματος, στη βάση των αδυναμιών του. Εξάιρεση, θα έλεγε κάποιος, αποτέλεσε ο αγώνας που έδωσαν τα ΤΕΙ (σύνολοι όπως η ΣΓΓΚΣ, ΣΕΥΠ), για πολλές βδομάδες απέναντι στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Όπως επίσης και οι ομοσπονδικές συνελεύσεις (κάποιες από αυτές μαζικές, βέβαια, όπως στην Ξάνθη) που διεξήχθησαν το προηγούμενο διάστημα, γύρω από διάφορες αιχμές (εστίες λέσχες, πτυχιακές εξετάσεις, διδακτική επάρκεια). Όσοσο, δεν έχει γίνει κατανοητό να συγκροτηθεί φοιτητικό κίνημα, με όρους μαζικούς, οργανωτικούς, ανατρεπτικούς και νικηφόρους.

Βέβαια, όσο η εφαρμογή της επίθεσης βαθύνει, τόσο θα προκύπτει η ανάγκη της κεντροποίησης της αντιπαράθεσης με το υπουργείο. Η αν-δρόμητη τσάν των σκρόμων εντίων αντίσταση και διεκδίκησης που θα συγκροτούνται ανά πολλή, σχολή ή ζήτημα, είναι σε μια πορεία η συνένωσή τους. Το μοναδικό σύνθημα, λοιπόν, που μπορεί να συνενώσει το φοιτητικό κίνημα σε κεντρικό σώμα αντιπαράθεσης με την κυβέρνηση είναι η ανατροπή των νόμων. Η κεντροποίηση αυτή, όμως, δεν μπορεί να προκύψει από-μια αλλά σε μια πορεία, κατά την οποία οι μάζες των φοιτητών θα πολιτικοποιούνται, θα επεξεργάζονται την επίθεση, στον βαθμό που θα πιστώσει για τον χαρακτήρα της επίθεσης, άρα και στο πώς θα οργανωθούν απέναντί της. Ετσι, στην κατεύθυνση οικοδόμησης κινήματος ανατροπής της επίθεσης στο λαϊκό δικαίωμα στις σπουδές, η νεολαία οφείλει να ορθωθεί, ως κομμάτι ενός μετώπου αντίστασης-διεκδίκησης όλου του λαού, ενάντια στην επίθεση ξένου και ντόπιου κεφαλαίου.

Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Επαγγελματικής Κυβερνητικοί στόχοι και φοιτητικές αντιδράσεις

Καθηγητικές (Φιλοσοφική) και άλλες σχολές (πχ Θεατρικών Σπουδών) έρχονται κι αυτές, το τελευταίο διάστημα, αντιμέτωπες με την ολομέτωπη επίθεση του ν. Γαβρόγλου. Πρόκειται για έναν νόμο που ήρθε να τακτοποιήσει μια σειρά δικαιώματα και κατακτήσεις του φοιτητικού κινήματος (άσυλο, δωρεάν πλέγμα, συγχωνεύσεις-διασπάσεις σχολών και τμημάτων). Μάλιστα, έφερε ξανά στην επιφάνεια το λεγόμενο ΠΠΔΕ (Πιστοποιητικό διδακτικής και Παιδαγωγικής Επαγγελματικής), δηλαδή το αν και με ποιον τρόπο οι απόφοιτοι κυρίως των καθηγητικών σχολών θα έχουν το δικαίωμα να διδάσκουν.

Η θεσμοθέτηση του ΠΠΔΕ είναι ένα μέτρο που άρχισε να εφαρμόζεται από το 2013 αμφιρρήτως την «ικανότητα» των αποφοίτων να διδάσκουν, αφού όριζε ότι το συγκεκριμένο δικαίωμα θα είναι προνομίο μόνο όσων κατέχουν το εν λόγω πιστοποιητικό. Παράλληλα με αυτό, ξεκίνησε η απόφαση και η συζήτηση για την αξιολόγηση αλλά και την επανακατάσταση των καθηγητών της δευτεροβάθμιας. Το ΠΠΔΕ είναι, λοιπόν, ένα ευθύ χτύπημα στο ενιαίο πτυχίο και τα επαγγελματικά δικαιώματα.

Το πρόσημα από τη μεριά του συστήματος για τη θεσμοθέτηση του είναι η «ποιοτικότερη» γνώση, η «αξιοκρατία» και η «καλύτερη κατάρτιση στο επιστημονικό αντικείμενο». Στην πραγματικότητα, όμως, είναι άλλο ένα φίλτρο που έρχεται να νομιμοποιήσει στις συνειδήσεις των φοιτητών, πως δεν θα μπορούν να έχουν πτυχίο με δικαιώματα, αν δεν τρέχουν όλη μέρα από αμφιβάτο σε αμφιβάτο, σε μαθήματα με υποχρεωτικές παρουσίες και σεμινάρια. Μετακυλίει την ευθύνη εύρεσης εργασίας στους απόφοιτους, ενισχύοντας τη φράση «φταίμε οι ίδιοι για την ανεργία», που δεν είμαστε αρκετά «επαρκείς».

Ας είναι ξεκάθαρο ότι το μέλλον της μαύρης- ανασφάλιστης εργασίας και της ανεργίας είναι που περιμένει και τους «ανεπαρκείς» και τους «επαρκείς» που θα έχουν το πιστοποιητικό. Το ΠΠΔΕ είναι, μαζί με την επιβολή του ΑΣΕΠ, ο τρόπος που το σύστημα επέλεξε για να μειώσει τη ροή της στρωφίνας προς τον διορισμό στα σχολεία και να αμφισβητήσει άλλο ένα επαγγελματικό δικαίωμα των εργαζομένων. Είναι χαρακτηριστικό ότι ήδη υπάρχουν προγράμματα που το χορηγούν επί πληρωμή, δρομολογώντας την περαιτέρω νομιμοποίηση των διδασκάνων (πόγια επιδίωξη η εδραίωση τους στο προπτυχιακό επίπεδο) και τον αποκλεισμό όσων δεν μπορούν να πληρώσουν.

Είναι φανερό πως το συγκεκριμένο πιστοποιητικό δεν ήρθε ξαφνικά γιατί το σύστημα νοιώσκει να μας κάνει «καλούς» καθηγητές, ούτε γιατί νοιώσκει για την κατάσπαση των σχολείων και τους μαθητές. Άλλωστε, την ίδια στιγμή, ανακινούνται νέα λουκέτα σε σχολεία και ημερησίως, οι λιποθυμίες μαθητών από έλλειψη ύπνου συχνά φαινόμενα και οι ελλείψεις σε καθηγητικό προσωπικό καθυστέρηση. Από την άλλη, αν ήταν τόσο σημαντικό, τότε είναι πραγματικά απορίας άξιο πως τόσο και τόσο καθηγητές κατάφεραν να μας διδάξουν μια χαρά όλα αυτά τα χρόνια χωρίς κανένα «τέστο» επάρκειας.

Το ΠΠΔΕ, στην πραγματικότητα, ήρθε να υψώσει ταξικό φραγμό και να χειροτερέψει τους όρους σπουδών των φοιτητών από φτωχές και λαϊκές οικογένειες. Ο ν. Γαβρόγλου επιτάχυνε τη διαδικασία ανοίγοντας τον δρόμο για τη διάσπαση του ΠΠΔΕ και άλλων τμημάτων. Ετσι, χέρι- χέρι με το ΠΠΔΕ, έρχονται αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών, εντατικοποίηση, κατακερματισμός των πτυχίων και δημιουργία αποφοίτων πολλών ταχυτήτων. Σε αυτή τη λογική, άλλωστε, ο νόμος ιδρύει τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης και τα διετή προγράμματα σπουδών για τους αποφοίτους των ΕΠΑΛ, βάσει των επιταγών της Μολόνια για τη διάσπαση των σπουδών σε κύκλους. Γι' αυτό, δεν έχει σημασία η μορφή του εν λόγω πιστοποιητικού. Είτε περιλαμβάνεται στον «κορμό» των μαθημάτων είτε όχι, δεν θα γλιτώσουμε από την εντατικοποίηση, την επίβλεψη ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων στις σχολές, το χτύπημα στο

πτυχίο και στο δικαίωμα στη δουλειά.

Συνεπώς, είναι τουλάχιστον αποπροσανατολιστική η στάση αριστερών δυνάμεων (ΚΝΕ, ΕΑΑΚ) που προτάσσουν το αίτημα «η επάρκεια στο πτυχίο», είτε με αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών είτε με τη μορφή ενός επιπλέον πιστοποιητικού εντός του. Οι δυνάμεις αυτές πέφτουν στην παγίδα του συστήματος και κάνουν προτάσεις σε αυτό για «ολοκληρωμένη γνώση», «στην υπηρεσία του λαού». Λόγω των απαιτήσεων τους περί ουδετερότητας του κράτους και της εκπαίδευσης του, όχι μόνο αποδέχονται το ΠΠΔΕ αλλά πολλές φορές καταλήγουν να γίνονται και ένθερμοι υποστηρικτές του, όπως στο Φυσικό ΕΚΠΑ, όπου τα ΕΑΑΚ έκαναν προτάσεις στον πρόεδρο για επιπλέον(!) παιδαγωγικά μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών.

Αναλύσεις, όμως, που βλέπουν τη θεσμοθέτηση του πιστοποιητικού σαν αφαίρεση «γνωστικού περιεχομένου» από τις σπουδές ή σαν αναγκαία από-ληξη της «προόδου» του κλάδου της παιδαγωγικής, δεν μπορούν να αντι-παρεταθούν επί της ουσίας με το ιδεολόγημα του συστήματος. Οι απόψεις αυτές δεν είναι ικανές να συγκροτήσουν τους συλλόγους σε αγωνιστική κατεύθυνση με νικηφόρα αποτελέσματα, αφού εκκινούν από την αποθέωση της αστικής γνώσης και όχι από την απάντηση στα άμεσα λαϊκά και νεολαι-στικά προβλήματα.

Με τη δρομολογούμενη διάσπαση του ΠΠΔΕ και την πρόταση του Ινστι-τούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το τμήμα της παιδαγωγικής που θα προκύ-ψει θα λειτουργεί ως μια ανεξάρτητη δομή, που θα παρέχει το πιστοποιητικό, είτε με τη μορφή σεμιναρίων, επιπλέον μαθημάτων ή μεταπτυχιακού με δι-δασκάνη. Ας υπενθυμίσουμε ότι υπάρχουν ήδη μεταπτυχιακά που παρέχουν το ΠΠΔΕ στο ΕΚΠΑ με ποσό που φτάνουν τα 700 ευρώ.

Απέναντι σε αυτή την κατάσταση πραγματοποιήθηκαν γενικές συνελεύ-σεις και πάρθηκαν αποφάσεις ενάντια στη διάσπαση του ΠΠΔΕ και το ΠΠΔΕ. Ο φοιτητικός σύλλογος Φιλοσοφικής ΕΚΠΑ προχώρησε σε κατάληψη, κινη-τοποιήθηκε μαζικά και πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με θέμα τη διδακτική επάρκεια και τις εξελίξεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αν και η παρουσία του συλλόγου ήταν μαζική στο Υπ. Παιδείας και στο φοιτητικό συλλαλητή-ριο, παρ' όλα αυτά ήταν αναντίστοιχη με τη μαζικότητα των συνελεύσεων.

Κινητοποιήσεις σαν αυτές είναι ελπιδοφόρες σε καιρούς που οι συσχετι-σμοί είναι τόσο αρνητικοί. Παρ' όλα αυτά, δεν κατάφεραν να ξεφύγουν από την πραγματικότητα της χρόνιας αποσυγκρότησης του κινήματος και των αδιεξόδων της κυρίαρχης αριστεράς. Από τη μια, οι δυνάμεις του ΜΑΣ πή-ραν θέση υπέρ της διάσπασης του ΠΠΔΕ, αλλά... «με τους δικούς τους όρους». Στην ουσία, την αποδέχτηκαν πλήρως, φανερώνοντας για ακόμη μια φορά τη γραμμή της υποταγής που τους χαρακτηρίζει. Από την άλλη, οι απανωτές επισκέψεις στη σύγκληση του «πάρε θέση» (λες και δεν έχει πάρει ήδη) και «να παρθεί επιτέλους μια απόφαση (!)» από τη μεριά των ΕΑΑΚ δείχνουν πως καμία διεξοδή δεν δίνουν οι λογικές της εκτόνωσης και της συνδιαχείρισης.

Η πραγματική απάντηση απέναντι στην επίθεση θα περάσει μόνο μέσα από τους αγώνες, τους συλλόγους και τις συνελεύσεις των φοιτητών, την ίδια την ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος, που δεν μπορεί παρά να είναι πολιτική. Λογικές προτασολογίας, συζήτησης, «λύσεων» με καθηγητές, σύγκλητο και Υπουργείο το μόνο που φέρνουν είναι η νομιμοποίηση της επί-θεσης.

Μακριά από συντηρητικές λογικές, προβάλλει η ανάγκη για εναντίωση σε οποιοδήποτε διάσπαση, η αντιπαράθεση απέναντι σε οποιοδήποτε πιστο-ποιητικό και τη διεκδίκηση ενός πτυχίου με όλα τα επαγγελματικά δικαιώ-ματα. Για την ανδρεία της επίθεσης ως συνολικής πολιτικής κατεύθυνσης, που συνδέεται άμεσα με την αγορά εργασίας, την ανεργία, τη φύση αυτού του σώπου και εκμεταλλευτικού συστήματος.

Αντώνης Σωτηρόπουλος,
Γερμανική Φιλολογία Αθήνας

Γιάννης Σιδηρόπουλος,
HMMY Ξάνθης

Αγκίμ Τζίμι Μίτσι,
Πολιτικών Επιστημών
Θεσσαλονίκης

Ελένη Δαμαλή,
HMMY Χαλκίδας

ΕΝΔΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

Από την αρχή της χρονιάς ήρθαμε αντιμέτωποι με το κλείσιμο της λέσχης των ετών. Μια λέσχη που, λόγω των τοπικών της χαρακτηριστικών, σπίζει όχι μόνο τους εστικούς φοιτητές αλλά την πλειοψηφία των φοιτητών της Πολυτεχνικής. Παράλληλα, εμφανίστηκε το πρόβλημα της μεταφοράς της Αρχιτεκτονικής. Με προφανή ότι το κτίριο που τη στεγάσει δεν προβλέπεται να λειτουργεί ως αρχιτεκτονική σχολή, πάρθηκε απόφαση για μεταφορά της αρχιτεκτονικής μέσα στην πόλη, σε διάφορα κτίρια της σχολής εκεί, και κυρίως του αναγνωστηρίου. Κατ'επίτακτο είχε ως αποτέλεσμα τον χωρισμό των φοιτητών σε διαφορετικά κτίρια ανά έτος, που σε καμία περίπτωση δεν τους χωρούσαν, καθώς και το κλείσιμο του αναγνωστηρίου, ως χώρου πολιτιστικών, πολιτικών εκδηλώσεων και συλλογικού διαβήματος.

Με πρωτοβουλία των Αγωνιστικών Κινήσεων, άνοιξε το ζήτημα στην Αρχιτεκτονική, μέσα από συνελεύσεις και κατάληψη της σχολής. Να σημειωθεί ότι ο συλλογός της Αρχιτεκτονικής διαλύθηκε πριν δυο χρόνια, το κλίμα αποπολιτικοποίησης είναι έντονο και δεν παρεμβαίνουν συστηματικά άλλες αριστερές δυνάμεις πέραν των Αγωνιστικών Κινήσεων και της ΠΚΕ. Όλα αυτά είχαν την αντανακλαστική τους σε συντονιστικό της κατάληψης, όπου προβάλλει η ανάγκη, παρά το αρνητικό κλίμα, να συνδεθούν τα ζητήματα με τη συνολικότερη πολιτική που προωθείται, με το κτήρημα στο άσυλο στον αφορά το κλείσιμο του αναγνωστηρίου, και στις παροχές όσον αφορά τη χωρητικότητα του νέου χώρου στέγασης της σχολής.

Όταν ο αγώνας των αρχιτεκτονικών φοιτητών ανταμώθηκε με τον αγώνα όλης της πολυτεχνικής για το κλείσιμο της λέσχης, παρ'όλο που οι γενικές συνελεύσεις ήταν αρκετά μαζικές συναντήσαμε επίσης προβλήματα. Τα συντονιστικά ήταν άμαζα σε σχέση με τις συνελεύσεις, ο κόσμος δεν συμμετείχε τόσο στις δράσεις που αποφασίζε, οι πολιτικές εκδηλώσεις που αποφασίστηκαν στην πλειοψηφία τους δεν βγήκαν, η συζήτηση δύσκολα ξεφεύγει από τα ζητήματα που αντιμετωπίζουμε στην Ξάνθη και πηγαίνει στον νόμο Γαβρόγλου, την κυβερνήση κλπ.

Σε αυτό το κλίμα καθοριστική υπήρξε η στάση των υπολοίπων δυνάμεων, που ευθυγραμμίζονταν με το υπάρχον επιπέδο πολιτικοποίησης, δεν προέβλεπαν ποτέ τον πολιτικό διάλογο, σε σημείο να μην εκφράζουν την πολιτική τους άποψη, και απουσίασαν από τις περισσότερες πολιτικές εκδηλώσεις.

Παρ'όλο αυτά, οι κινητοποιήσεις στην Ξάνθη κατάφεραν να πετύχουν νίκες, τόσο υλικές όπως το πάγωμα της μεταφοράς της αρχιτεκτονικής όσο και παρακαταθήκες για τους επόμενους αγώνες. Και αν καταφέραμε να προωθήσουμε τη λογική της αντίστασης και της οργανωμένης πάλης, μπορούμε να ανατρέψουμε τους κακούς συσχετισμούς των καιρών μας.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΠΘ

Το τελευταίο διάστημα, παρατηρήθηκε κάποιος αναβρασμός από τις ερασιτεχνικές πολιτιστικές ομάδες του ΑΠΘ. Αφορμή αποτέλεσαν οι δηλώσεις του κοσμήτορα της ΣΘΕ, ότι τα βράδια θα κλείδωνε τη σχολή, και του κοσμήτορα του Πολυτεχνείου ότι θα ακολουθούσε την ίδια τακτική, αφήνοντας έτσι τις πολιτιστικές αλλά και πολιτικές συλλογικότητες δίχως χώρο δράσης και έκφρασης.

Το πράσινο φως δόθηκε από τον νόμο Γαβρόγλου και τον νόμο πλαίσιο, που καταργεί το άσυλο -ή μάλλον το κάνει «ακαδημαϊκό»- ενεργώντας εναντίον οποιασδήποτε κίνησης εμποδίζει την «ακαδημαϊκή διαδικασία» και ως εκ τούτου οποιασδήποτε κίνησης υπεράσπισης δικαιωμάτων. Καμία θέση δεν έχουν οι λαϊκοί αγώνες στο πανεπιστήμιο των λίγων και εκλεκτών που σχεδιάζει το σύστημα.

Ωστόσο, οι πολιτιστικές ομάδες έκαναν αυτό ακριβώς που το σύστημα φοβόταν: Μαζεύτηκαν, συζητήσαν και αποφασίσαν δράσεις. Οι δράσεις αυτές, μετά από πρωτοβουλία των Αγωνιστικών Κινήσεων, πήραν την μορφή πορείας μέσα στο ΑΠΘ ανάμεσα στα κλειδωμένα και την κατάργηση του ασύλου, θεατρικών δρωμένων και συμμετοχής σε πορεία που έγινε και αυτή μέσα στα πανεπιστήμια για την παιδαγωγική-διδακτική επεξεργασία.

Πώς, άλλωστε, οι παραπάνω δράσεις είναι ένα σημαντικό πρώτο βήμα. Αποδεικνύουν ότι όταν μία αριστερή πολιτική δύναμη είναι αποφασισμένη να δράσει, προτάσσοντας μάχη στην άποψη της Αντίστασης-Διεκδίκησης, η παρέμβαση της μπορεί να είναι καταλυτική για την κατεύθυνση που θα κινηθούν οι φοιτητές. Αυτό συνέβη στην περίπτωση των φοιτητών των πολιτιστικών ομάδων, οι οποίοι πείστηκαν ότι οποιαδήποτε συζήτηση με τους κοσμήτορες είναι ατελέσφορη και ότι το θέμα πρέπει να ανοιχτεί σε όλους τους φοιτητές.

Παρ'όλα αυτά, ο νόμος-πλαίσιο και ο νόμος Γαβρόγλου δεν αφορούν μόνο όσους συμμετέχουν σε πολιτιστικές ομάδες αλλά το σύνολο των φοιτητών. Γι'αυτό ακριβώς, θα πρέπει το πολιτικό κέντρο βάρος να μεταφερθεί στους φοιτητικούς συλλόγους. Αυτό, βέβαια, δεν σημαίνει ότι η κίνηση των πολιτιστικών ομάδων ήταν αντιπροσωπευτική στους συλλόγους. Αντίθετα, έδρασε προσηθητικά, αφού οι φοιτητές που συμμετείχαν συζητήσαν, διαδήλωσαν και πείστηκαν ότι το ζήτημα μπορεί να απαντηθεί ολοκληρωμένα μόνο μέσα σε αυτούς. Επίσης, κατανοήσαν ότι οι κινητοποιήσεις δεν πρέπει να έχουν τον χαρακτήρα της συνδιαλλαγής αλλά να είναι εξωστρεφείς. Και φυσικά καθίσταται να απαντήσουν στην ανάγκη μαζικοποίησης των αγώνων ενάντια στην πολιτική του συστήματος και της πάλης για ελεύθερη πολιτιστική-πολιτική-συνδικαλιστική δράση μέσα στις σχολές.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Σε μια περίοδο που το φοιτητικό κίνημα είναι σε δυσμενή κατάσταση, η αποτίμηση του αγώνα στο HMMY και η εξαγωγή πολιτικών συμπερασμάτων είναι απαραίτητες. Πρόκειται για μια κινητοποίηση πραγματικά γέννημα της περιόδου που διανύουμε, της ολομέτωπης επίθεσης στα φοιτητικά δικαιώματα, αποτέλεσμα της εφάρμοξης του Γ. Γαβρόγλου. Στην κινητοποίηση αποτυπώθηκαν μια προς μια οι αδυναμίες που έχει μπροστά του το φοιτητικό κίνημα (φ.κ.) να αντιμετωπίσει και δεν μπορούσε να υπερβεί.

Η καταργηση της εμβόλιμης εξέτασης ήταν η σταγόνα σε ένα δορυχώς πολύ γεμάτο ποτήρι, που ξεχείλιζε, προκαλώντας την αντίδραση των φοιτητών. Μπροστά σε αυτή την αρχή, οι φοιτητές, με συλλογικό τρόπο, προσπάθησαν να διεκδικήσουν το δικαίωμά τους στις σπουδές. Προσπαθώντας, ωστόσο, που δεν στηρίχτηκε ακόμα και από τις δυνάμεις που αναφέρονται στο κείμενο. Η ΚΝΕ, παρά τις ρητορείες της για «κόκκινο συλλόγο», όχι μόνο δε συμμετείχε στον αγώνα αλλά στηρίζει το κλείσιμο της κατάληψης. Η Ενωτική Πρωτοβουλία (ΕΑΑΚ) αντί να βοηθήσει τον αγώνα να φωνάσει, τον αποπροσανατολίζει και δεν έδωσε την ώθηση που μπορούσε με βάση τις δυνάμεις της. Δεν προσπάθησε καν να ανατρέψει το απολιτικό -αντιπροπονητικό κλίμα που επικρατούσε. Το γεγονός ότι ο αγώνας δεν πολιτικοποιήθηκε σε μία βάση αντιπροπονητική στη συνδιαλλαγή, και μάλιστα με τη συμφωνία της αριστεράς, στοιχείο στην έκβαση του.

Πώς, άλλωστε, να παλέψουν οι φοιτητές αν δεν ξέρουν ποιον έχουν απέναντί τους. Η λογική της συνδιαλλαγής με τους καθηγητές είχε το αποτέλεσμα που αναμενόταν να έχει. Δεν έκανε καθαρό τι είναι το καθηγητικό κατεστημένο, ποιος είναι ο ρόλος του και ποια θέση πρέπει να έχει το φ.κ. απέναντί του, προκειμένου να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Αντί να εστιάζει στη διεύρυνση και την ενίσχυση του αγώνα, στην κατεύθυνση της αντίστασης στην πολιτική της εντατικοποίησης που καταργεί την εμβόλιμη και διεκδίκησης ανθρώπινων ρυθμών σπουδών, καλούσε σε συνέλευση με τους καθηγητές. Έτσι, λοιπόν, η τρομοκρατία του χαμένου εξαμήνου πέρασε, άνοιξε εν τέλει η κατάληψη και έκλεισε αυτός ο κύκλος κινητοποιήσεων.

Η εμπειρία του HMMY έδειξε ότι ο φοιτητικός αγώνας συνεχίζει να βρίσκεται σε αναβρασμό για την επίθεση στα δικαιώματά του, έχει ανατοκαστικά και αναζητεί με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τη συλλογική απάντηση. Το ζήτημα είναι με τι πολιτικά εφόδια δίνει αυτή τη μάχη, για να την κερδίσει. Το σίγουρο είναι ότι ο κόσμος που παλέψει για αυτό το ζήτημα είναι ανάγκη να αναζητήσει συμπεράσματα από αυτόν τον αγώνα, έτσι ώστε να παλέψει με καλύτερους όρους την επόμενη φορά. Σε αυτή την κατεύθυνση συμβάλλουν και οι Αγωνιστικές Κινήσεις, οι οποίες, παρά το γεγονός ότι

δεν διαθέτουν δυνάμεις στο HMMY, παρέμβηκαν στον σύλλογο προτάσσοντας τη λογική της Αντίστασης και κοινοποιώντας αποφάσεις ηγετοπαθείας και υποταγής.

Σοφία Βερούση,
ΣΓΤΚΣ ΤΕΙ Αθηνών

ΣΓΤΚΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Οι κινητοποιήσεις που έγιναν στο ΤΕΙ Αθηνών, έδειξαν τις δυνατότητες των σπουδαστών όταν αγωνίζονται. Φανέρωσαν όμως και αδυναμίες, απότοκα της χρόνιας αποσυγκρότησης του σπουδαστικού κινήματος. Στη ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ Αθηνών διεξήχθησαν γενικές συνελεύσεις (ΓΣ), απ'την αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς, που αφέθηκαν από μέσα Νοέμβρη και μετά. Ένω ο αγώνας άρχισε με στόχο να προσληφθούν οι έκτακτοι καθηγητές, δεν άρχισε να πάρει συνολικότερα χαρακτηριστικά, γιγώφ από το νομοσχέδιο για το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΔΑ) και τον νόμο Γαβρόγλου.

«Μα καλά, θέλετε να μείνετε ΤΕΙ»

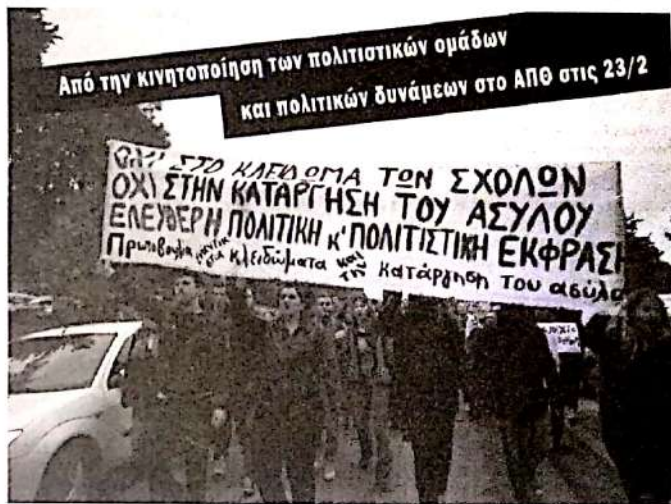
Το σύστημα και οι εκπρόσωποι του για να τακτίσουν κάθε δικαίωμα της σπουδάζουσας νεολαίας βασίζονταν στο χρυσό χάπι της «ανταποδοτικής», παλέψαν για το κλείσιμο του αγώνα, ώστε να μην χαθεί η «μεγάλη ευκαιρία» της «αναβίωσης».

Άλλος παλι που παλεύει να αρπάζει αυτή την ευκαιρία για τη δύναμη της ΚΝΕ. Σε ρόλο επίδοσης διαχειριστή του συστήματος, κατέθετε την ακατάσχετη προτασολογία της, για το «πανεπιστήμιο των αναγκών μας», τις «καλές συγχωνεύσεις» ως τίμημα της ενιαίας ανωτατής εκπαίδευσης. Ρώτα: σκεφτείτε η ΚΝΕ τις Αγωνιστικές Κινήσεις που τάσσονταν εναντίον στις καταργήσεις των ΤΕΙ και στις ανταποδοτικές πανεπιστημινοποιήσεις, «μα καλά, θέλετε να μείνετε ΤΕΙ».

Η εκπαίδευση αλλάζει ρόλο!

Από κοινού, ΚΝΕ και ΕΑΑΚ ερμήνευαν την «καινοτομία» του ΠΔΑ σαν αποτέλεσμα της υποχρηματοδότησης: «κλείνουν τμήματα για να εξοικονομήσουν πόρους». Γι'αυτό στις τοποθετήσεις τους ζητούσαν παραπάνω λεφτά για τις σχολές. Επιπλέον, με αρετηρία την υποχρηματοδότηση, κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι «οι σχολές δύνανται στις επιχειρήσεις, γιατί το κράτος δε μπορεί να τις συντηρήσει! Έφτασαν να λένε ότι το πτυχίο χτυπιέται και δεν παρέχει επαγγελματικό δικαίωμα, γιατί «με τη μεταρρύθμιση από ΤΕΙ σε πανεπιστήμιο, θα μειωθούν τα εργασιακά, δεν θα παίρνονται όλη την γνώση ενώ μάλιστα των συγχωνεύσεων δε θα ειδικευόμαστε όπως πριν!»

Για την ΚΝΕ και τα ΕΑΑΚ, το πανεπιστήμιο και γενικότερα η εκπαίδευση είναι ουδέτερη. Συνέπως, όποτε έχει λεφτά το κράτος, η εκπαίδευση «λειτουργεί», δίνει «γνώση» και «φτιάχνει επιστήμονες». Όταν δεν έχει κλείνει σχολές και τις χαρίζει

στοιχεία εφοπλιστές! «Έχασαν» τον ταξικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης, το γεγονός ότι η εκπαίδευση αποτελεί στοιχείο του εποικοδομηματος, που στηρίζει και αναπαράγει την οικονομική βάση, την ταξικότητα του συστήματος. Καθώς και ότι εκπαίδευση -στην υπηρεσία του λαού- μπορεί να υπάρξει μόνο σε μια σοσιαλιστική κοινωνία, με επικεφαλής τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, που προϋποθέτει την επαναστατική ανατροπή του σημερινού συστήματος. Ότι το πρόβλημα της παιδείας δεν είναι οικονομικό αλλά πολιτικό και πέρα για πέρα ταξικό.

Με μια κατάληψη μπορεί να ανατραπεί το νομοσχέδιο

Από την πρώτη στιγμή και κατά τη διάρκεια του πολυμήνου αγώνα ενάντια στο νομοσχέδιο για το ΠΔΑ, στήθηκε τρομερή προπαγάνδα απέναντι στην κατάληψη και τον αγώνα. Η τρομοκρατία ξεκίνησε με το ότι το εξαήμερο θα χαθεί ενώ στη συνέχεια η σύγκλητος του ΤΕΙ ζήτησε απ'την πρυτανία να καλέσει εισαγγελική παρέμβαση. Επίσης, το γεγονός ότι σ'αυτή τη μάχη κρατούσε μόνο η ΣΓΤΚΣ τόσους μήνες (ένα διάστημα συμπεριελάμβανε στον αγώνα και η ΣΕΥΠ) δεν βοηθούσε στην προσπάθεια ανατροπής του κλίματος τρομοκρατίας. Γι'αυτό, υπήρχε έντονη ανησυχία για το «αν η κατάληψη πετυχαίνει κάτι» ή «αλλά χάνονται τα μαθήματα». Γινόταν φανερό η ανάγκη μαζικοποίησης τους αγώνα, των συλλογικών διαδικασιών.

Αντί αυτού εκδηλώθηκε ανεπισημοσύνη στη δύναμη των φοιτητικών μαζών. Η ανεπισημοσύνη αυτή εκφράστηκε στις ΓΣ και τα συντονιστικά, με την τοποθέτηση απ'την μία, ότι χρειάζεται οι καθηγητές να στηρίξουν τον αγώνα των σπουδαστών, και απ'την άλλη, ότι δεν πρέπει να κυνηγάμε τη μαζικοποίηση αλλά τα κανάλια και τα ραδιόφωνα! Οι Αγωνιστικές Κινήσεις, απαντώντας σ'αυτά τα ζητήματα, έβαλαν ως κατεύθυνση την κεντρικοποίηση του αγώνα, την ένταξη κι άλλων σχολών

στη μάχη ενάντια στο ΠΔΑ και τον νόμο Γαβρόγλου. Πήραν μια σειρά πρωτοβουλιών, όπως κεντρική εκδήλωση γύρω απ'αυτά τα θέματα και διαδήλωση στο κέντρο της Αθήνας (μιας που οι συγκεντρώσεις στο Υπουργείο Παιδείας και η λογική της συνδιαλλαγής πηγαινοκόντρα στη μαζικοποίηση του αγώνα και την πλατιά απεύθυνση στον λαό).

Η συνέχιση του αγώνα η μόνη απάντηση!

Ο πολύμηνος αγώνας της ΣΓΤΚΣ έδειξε πως υπάρχουν αγωνιστικά ξεσπάσματα, που, όμως, δεν πρέπει να μείνουν εκεί. Για το προχώρημα τους, είναι αναγκαία η εξαγωγή συμπερασμάτων και η περαιτέρω πολιτικοποίηση προς μια αγωνιστική κατεύθυνση. Η αυτοφάντηση που αντιμετωπίσαμε ο αγώνας της ΣΓΤΚΣ είναι η ίδια αυτοφάντηση που δεχόταν συνολικά ο λαός όταν αντιδρά. Η ψήφιση του νομοσχεδίου και το χάσιμο τελικά του εξαμήνου δεν πρέπει να βάλουν στον πάγο την κίνηση των σπουδαστών. Είναι αναγκαία η ανάπτυξη ενός μαζικού σπουδαστικού και φοιτητικού κινήματος από κοινού, για την ανατροπή του ΠΔΑ, του νόμου Γαβρόγλου και νόμου πλαισίου.

Για την ανάπτυξη αυτή, χρειάζεται η κατανόηση των στόχων του συστήματος και γιατί επιβάλλει να χτυπήσει τα δικαιώματα της σπουδάζουσας νεολαίας. Να κατανοηθεί ότι η ανεργία είναι εμψυχο χαρακτηριστικό του καπιταλισμού, ότι δση γνώση, μεταπτυχιακό, ειδίκευση και να αποκτήσουμε, δεν πρόκειται να δημιουργηθούν παραπάνω θέσεις εργασίας, ότι η εξάρτηση της χώρας μας από ΗΠΑ-ΕΕ έχει ως αποτέλεσμα της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης, εντείνοντας την ανεργία, τη φτώχεια και την εξαθλίωση. Ο πολιτικός συσχετισμός δυνάμεων που διαμορφώνεται το κίνημα είναι αυτός που θα καθορίσει την κατοχύρωση και τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας σε σπουδές-δουλειά-ελευθερίες.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Το ΕΝΑΥΣΜΑ ζήτησε από σπουδαστριες που συμμετείχαν στον αγώνα του ΤΕΙ να μας μεταφέρουν την εμπειρία τους.

ΕΝΑΥΣΜΑ: Το προηγούμενο διάστημα είδαμε κινηματικές διαδικασίες να βγαίνουν στο προσκήνιο. Ποιοι ήταν οι λόγοι κατά τη γνώμη σας;

Βίκυ: Πιστεύω ότι το ζήτημα των συγχωνεύσεων-καταργήσεων ήταν αυτό που έδωσε την αρχική ώθηση, μας και φαίνεται πιο άμεσο σαν πρόβλημα το ότι «οσο κλείνουν τη σχολή», οπότε ήταν και πιο αντιληπτό από τον περισσότερο κόσμο. [...] μπορούσαν να ανοίξουν κι άλλα θέματα πέρα απ' τον ν. Γαβρόγλου και το ΠΔΑ, καθώς και να συζητηθούν τα προβλήματα αυτά με τα ευρύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως κοινωνία.

Τζούλη: Οι συνελεύσεις και οι συζητήσεις που γίνονταν το προηγούμενο διάστημα ήταν πάνω στο ως για το ΠΔΑ, το οποίο πέρασε και αφορούσε όλους τους φοιτητές καθώς αποτελεί ένα χτύπημα στη δωρεάν παιδεία. Όλα αυτά έβαλαν τους φοιτητές στη διαδικασία να αντιδράσουν και να παλέψουν για τα δικαιώματά τους.

Χρυσούλα: Αρχικά στη σχολή είχαν ξεκινήσει ΓΣ λόγω της έλλειψης των εκτακτων καθηγητών. Στη συνέχεια, πήραν παραπάνω διάσταση διότι είχαμε να απαντήσουμε τον ψηφισμένο νόμο Γαβρόγλου και το ν/α για το ΠΔΑ.

Ε: Στις 26/2 ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για το ΠΔΑ. Ο Τσίπρας λέει πως μ' αυτό «βάλει τέλος στις διαφοροποιήσεις και τις ταξικές ανισότητες» και «αναβαθμίζει τα πτυχία». Τι πιστεύετε ότι πρόκειται να γίνει με την υλοποίηση του νόμου αυτού;

Χ: Ακόμη μεγαλύτερη ταξική ανισότητα μέσα στις σχολές, διότι δημιουργούνται τα διπλά για αποφοίτους των ΕΠΑΛ, θα μειωθούν οι εισακτέοι, συγχωνεύονται και καταργούνται τμήματα αφήνοντας εκτός απ' τις σχολές παιδιά που θέλουν να σπουδάσουν. Αντίστοιχα στα πτυχία δε θα υπάρξει καμία αναδομή, αντίθετος δε θα καταργηθούν επαγγελματικά δικαιώματα λόγω των συγχωνεύσεων και όχι μόνο (θα αλλάζουν και τα προγράμματα σπουδών κλπ).

Β: Είναι αστείο να δηλώνει ότι με το ΠΔΑ καταργεί τις ταξικές ανισότητες ενώ παράλληλα στέλνει τους αποφοίτους των ΕΠΑΛ σε διετή προγράμματα σπουδών (φάρμα φάρμα χρέος) και μάλιστα συνολικά το ποσοστό που μπαίνει στα πανεπιστήμια.

Ε: «Προβλεπόμενη σπουδών», «εξοικονόμηση πόρων», «χτύπημα στο λαϊκό δικαίωμα στις σπουδές», τελικά, τι θέλει να πετύχει το σύστημα μ' όλες αυτές τις αλλαγές και τι μεταρρυθμίσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και όχι μόνο;

Χ: Απλά, η επίθεση χρόνια έχει ενταθεί ακόμα περισσότερο, γιατί η επίθεση στην εκπαίδευση συνδέεται άμεσα με την εργασιακή μας ζωή. Το ποσοστό ανεργίας στους νέους ξεπερνάει το 50% και γενικά η ανεργία είναι πάνω από 30% για όλους, οπότε έχουμε μια ξεκάθαρη εικόνα για την ανεργία στην Ελλάδα. Επομένως, δε θα μπορούσαμε αν αποφοίτοι να έχουν δικαιώματα που να εξασφαλίζουν εργασία (βλ. μισθό, επαγγελματικά και

εργασιακά δικαιώματα, συμβάσεις, ασφάλιση). Η εργασία στην Ελλάδα τείνει στη μούρη, ελαστική, ανασφάλιστη εργασία και χωρίς δικαιώματα. Η μονιμότητα σταθερή εργασία αρχίζει να γίνεται παρελθόν. Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, θα πρέπει να γίνουν και οι αντίστοιχες μετατροπές στην παιδεία.

Τ: Πιάνοντας για παράδειγμα, την επίθεση που έχουν εξαπολύσει μέσω του ΠΔΑ (το οποίο δεν φέρνει καμία αναδομή στα πτυχία αλλά αντιθέτως κλείνει σχολές και τμήματα), προσπαθούν να μετατρέψουν το δικαίωμα στις σπουδές για όλο και λιγότερους νέους. Τώρα θα δούμε μέσα από την υλοποίηση του ΠΔΑ και τη δημιουργία των διετών προγραμμάτων σπουδών, μεταπτυχιακά τα οποία για να παρακολουθήσει κανείς θα πρέπει να πληρώσει διδάκτρα. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να σπουδάζουν όλο και λιγότεροι, η παιδεία να μην είναι πλέον δωρεάν και να υπάρχουν ακόμα περισσότεροι ταξικοί φράγματα. Όπως επίσης το πτυχίο το οποίο θα αποκτήσει βγαίνοντας από μια σχολή να μην είναι αρκετό ώστε να μπορείς να βρεις δουλειά, με αποτέλεσμα να χρειάζεται συνέχεια να μπαίνουμε σε μια διαδικασία να «κυνήγιουμε» γνώσεις, κανόνες, μεταπτυχιακά ή σεμινάρια, κάτι το οποίο δεν έχουν τη δυνατότητα να κάνουν άτομα με οικονομικές δυσκολίες. Όλο αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει μια παιδεία για λίγους και εκλεκτούς, κάτι που το σύστημα προσπαθεί εδώ και χρόνια.

Ε: Τις τελευταίες εβδομάδες των κινητοποιήσεων, φάνηκε ότι πρέπει να ακολουθήσει παραπάνω κόπος στη διεκδίκηση του αγώνα. Απ' την άλλη, υπήρχαν προτάσεις για τη στήριξη του αγώνα από τους καθηγητές και ακοινοαίμας μας απ' τον Τύπο. Εσείς πιστεύετε ότι ένας αγώνας μπορεί να στηριχτεί στις δικές του δυνάμεις;

Χ: [...] Μιλώντας για τους καθηγητές, θεωρώ πως θα μπορούσε να υπάρξει ένας κοινός αγώνας, αλλά η κάθε πλευρά θα πρέπει να παλέψει για τα δικαιώματά της και όχι να παλεύει η μία για την άλλη. Οι καθηγητές σε υψηλόβαθμες θέσεις (πρόεδροι τμημάτων, κοσμητορες, πρωταίτες) δε θα είναι ποτέ δίπλα μας διότι η θέση τους τους επιβάλλει - και με τη δική τους επιλογή - να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα του συστήματος. Πιστεύω

πως η προώθηση του αγώνα μέσω ΜΜΕ θα ήταν κάτι καλό, αλλά α) τα ΜΜΕ και αυτά εξυπηρετούν την αρχαία ιδεολογία και έτσι δε μας προβάλουν και β) θεωρώ πιο σημαντικό να μαζικοποιήσουμε τον αγώνα, δηλαδή μέσα απ' τον διάλογο και τη συζήτηση να καταλάβει ο κάθε φοιτητής ότι αυτή η πάλη τον αφορά και τη την πάρει στα χέρια του.

Β: Ξεκινάω πιστεύω ότι είναι βοηθητικό να ακούγεται παραέξω. Απ' τα ΜΜΕ αποτέλεσαν ένα μέσο. Όσον αφορά τους καθηγητές δε θεωρώ πως πρέπει να τους βαζουμε όλους στο ίδιο σακί, είτε αυτό είναι «απέναντί μας» είτε αυτό είναι στο «πλάι μας». Θεωρώ πως ένας αγώνας μπορεί να στηριχτεί στις δικές του δυνάμεις και να συνδεθεί με άλλα αγωνιζόμενα κομμάτια χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δε ετεροκαθορίζεται.

Ε: Αυτό το διάστημα η πιο γενική συνελεύσεις, τις καταλήψεις και τις διαδηλώσεις, ποια ήταν η αντιμετώπιση των σπουδαστών;

Β: Δυστυχώς μεγάλο κομμάτι σπουδαστών, κυρίως επηρεασμένο από την προπαγάνδα ορισμένων καθηγητών και την τρομοκρατία από πρωταίτες και κομητζίτες για χαμένο εξάμηνο κλπ, λειτουργούσε λίγο πολύ σαν φρένο. Αυτό μαζί με το μάχαλο που προσπαθούσε να δημιουργήσει η ΚΝΕ, απομόκρυνε πολλά άτομα από ΓΣ και συλλογικές δράσεις γενικότερα. Παρ' όλα αυτά, είδαμε μεγάλη κίνηση και μαζικότητα ανά περίοδο, κάτι που είναι πολύ θετικό.

Χ: Αρχικά, στις ΓΣ υπήρχε μαζικότητα, ξεκάθαρη ανησυχία για τα προβλήματα που εμφανίζονταν. Αφού ξεκίνησε και συνεχίστηκε από πολλές βδομάδες η κατάληψη, παρατηρούσαμε ότι άρχισε να έρχεται λιγότερος κόσμος, μερίδα του οποίου ήθελε η σχολή να ανοίξει. Οπότε άρχισε να καταβαίνει και ένα πλαίσιο ανοιχτής σχολής. Καθώς υπήρχε τρομοκρατία για χαμένο εξάμηνο, άρχισε να εμφανίζεται επιθετικότητα μέσα στις ΓΣ και ο διάλογος να χωρίζεται σε δύο μπλοκ. Επίσης, υπήρχε έντονο το στοιχείο της ανάθεσης (αυτοί που καταβαίνουν το πλαίσιο της κατάληψης θα είναι και αυτοί που θα διαβάζουν τον αγώνα). Αυτό αποτέλεσε παραδοχή για το ότι χρειάζεται πολιτική κουβέντα και διάλογος ανάμεσα στους φοιτητές για να καταλάβουν για τι πρέπει να πα-

“Sûr: Ax û Welat” «Σουρ: Όπου γης και πατρίς»

Ιόλη Καντού,
Πολιτικών Μηχανικών Ξάνθης

Οι εκδόσεις «Εκτός των τειχών» παρουσίασαν σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ξάνθη και Γιάννενα, σε πρώτη προβολή στην Ελλάδα, το απαγορευμένο από το καθεστώς της Τουρκίας ντοκιμαντέρ, για την πόλη της Σουρ στο Ντιγάρμακιρ. Το Ντιγάρμακιρ είναι η άτυπη πρωτεύουσα των Κούρδων της Τουρκίας. Εκεί Κούρδοι δολοφονούνται καθημερινά από τον τουρκικό στρατό, και η συνοικία της Σουρ έχει μετατραπεί σε πεδίο μάχης μεταξύ του πανόπλου τουρκικού στρατού και των νεαρών Κούρδων μαχητών.

Η ταινία αρχίζει με πλάνα που τραβήχτηκαν πριν τις συγκρούσεις. Οι τελευταίες ξεκίνησαν στις 2 Δεκεμβρίου του 2015, μετά την απόφαση να μπει η Σουρ στη λίστα της παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO. Περιγράφεται το μένος των αντιδραστικών καθεστωτικών δυνάμεων απέναντι στο κομμουνιστικό απελευθερωτικό κίνημα, με στόχο την κάμψη του. Αποτέλεσμα των συγκρούσεων είναι οι αναριθμητοί νεκροί και τραυματίες. Συγγενείς των θυμάτων κάνουν απεργία πείνας απαιτώντας να τους παραδοθούν οι σοροί των αγανακτημένων τους προσώπων. Στην περιοχή, καθημερινά από τις 6 μ.μ. υπάρχει απαγόρευση κυκλοφορίας. Το μέτρο αυτό, σύμφωνα με μορτίρια κατοίκου, αποτελεί σχέδιο εξόντωσης τους, αφού τους βομβαρδίζουν μέσα στα σπίτια τους. Όλη αυτή η κατάσταση έχει οδηγήσει σε μαζικό ξεριζωμό τέτοιου, που από 30.000 κατοίκους η Σουρ πλέον έχει περίπου 3.000 - 4.000.

Εκτός από τις θηριωδίες της τουρκικής αστικής τάξης, το ντοκιμαντέρ προβάλλει την απάντηση από μερίδα του λαού. Τη μετατροπή, δηλαδή, της οργής, του πόνου, της θλίψης σε αντίσταση, που περνάει στα χέρια των ενοπλων ομάδων του απελευθερωτικού κινήματος. Περιγράφεται η αυτοθυσία των νέων που δε δέχτηκαν να εγκαταλείψουν τη πόλη τους, αλλά με το όπλο στο χέρι παλέψαν μέχρι το τέλος για ανεξαρτησία. Το αίτημα όσων ξεριζώθηκαν για μια ακόμα φορά από τον τόπο τους, είναι να επιστρέψουν εκεί που είχαν δημιουργήσει μια κοινή ζωή.

Το τίμημα για τη δημιουργία αυτού του ντοκιμαντέρ το πλήρωσε, αμέσως μόλις επέστρεψε από την Ελλάδα στην Τουρκία, η μια από τους σκηνοθέτες του. Η αστυνομία, μετά από επίδορμη της στην εφημερίδα «Ελευθερία»

λέφουν και πώς, γενικά, μέσα από τις ΓΣ φάνηκε ξεκάθαρα με τι ιδεολογίες μεγαλώνουμε και με ποιους τρόπους ζυμωνόμαστε από το σύστημα (ανταγωνισμός, ατομικότητα, ξενοφοβία, εθνικισμός, εξισμός).

Τ: Κατά την περίοδο της κατάληψης, γίνονταν συνελεύσεις κάθε εβδομάδα, είδαμε συνελεύσεις όπου το αμφιβάλλον ήταν γεμάτο με πάνω από 200 άτομα κάποιες φορές, και άλλες φορές με δυσκολία υπήρχε απαρτία για να βγει απόφαση. Κάποιες φορές μάλιστα δεν υπήρχε απαρτία με αποτέλεσμα να μην βγει απόφαση. [...] Αυτό δείχνει ότι υπάρχει μια μερίδα σπουδαστών η οποία υποστηρίζει τον αγώνα και πιστεύει ότι μέσα από τις καταλήψεις, διαδηλώσεις και συνελεύσεις μπορεί να βγει κάποιο αποτέλεσμα, αλλά υπάρχει και μια άλλη μερίδα σπουδαστών, η οποία επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες, όπως είναι οι καθηγητές και οι διοικήσεις των σχολών ή ακόμα και ο εκάστοτε υπουργός. Αν δούμε τι συνέβη την περίοδο της κατάληψης της ΣΤΚΣ του ΤΕΙ Αθηνών, θα δούμε ότι υπήρξε ένας διασπορας στους φοιτητές, αυτοί που ήθελαν να κλείνουν τις σχολές και αυτοί που ήθελαν να κάνουν μάθημα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να υπάρχουν εντάσεις κατά τη διάρκεια των συνελεύσεων και να τσακωνόμαστε οι φοιτητές

μεταξύ τους λες και ήταν εχθροί, ενώ θα έπρεπε να παλεύουμε όλοι μαζί.

Ε: Η απάντηση της κομητείας στον αγώνα των σπουδαστών ήρθε με το χαμένο εξάμηνο. Μερίδα των σπουδαστών λένε πως «αυτά γίνονται με τις καταλήψεις», το ν/α ψηφίστηκε και «δεν μπορούμε να κάνουμε πλέον κάτι άλλο». Τι πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει το επόμενο διάστημα και πώς θα προχωρήσετε μ' αυτό τα δεδομένα;

Χ: Προβλέπεται ένα πιο δύσκολο μέλλον για το φοιτητικό κίνημα στη ΣΤΚΣ. Παράλληλα, όμως είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να συνεχιστεί με σωστότερους και καλύτερους όρους. Πρέπει να πάσει η αντίληψη των φοιτητών για την αυθεντία των καθηγητών, για το ότι οι αγώνες δεν καταφέρνουν τίποτα και για το ότι το να αγωνιστείς δεν είναι κάτι εύκολο αλλά είναι η μόνη λύση. Αυτό θα επιτευχθεί επικινδυνώντας με τους συμφοιτητές μας με κύριο στόχο ότι πρέπει να είμαστε αλληλέγγυοι, να δορούμε συλλογικά και να κοιτάμε το κοινό καλό. Τα κύρια αιτήματα θα πρέπει να είναι η ανατροπή του ν. Γαβρόγλου και του ΠΔΑ και των παλιότερων αντικειμενικών νόμων, η διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας για δημόσια και δωρεάν παιδεία χωρίς διακρίσεις, καθώς και σε άλλα

δικαιώματα που έχουμε ως φοιτητές.

Β: Όπως είπα και παραπάνω, η τρομοκρατία από κομητζίτες, πρωταίτες και ορισμένους καθηγητές ήταν κάτι που συναντήσαμε απ' την αρχή. [...] οι λογικές «τιμωρίας» έχουν σκοπό να μας αποθαρρύνουν και η μόνη απάντησή σ' αυτές θα πρέπει να είναι η συνεχής του αγώνα. Ουσιαστικά, δεν πρέπει να να πετάμε στα σύννεφα, καθώς μετά την ψήφιση είναι λογικό να συναντούμε μεγάλη απογοήτευση άρα χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια!

Τ: Το επόμενο διάστημα θα πρέπει να έρθουμε σε επαφή με τα άτομα στις σχολές μας και να τους ενημερώσουμε αρχικά τι είναι ο νόμος ο οποίος ψηφίστηκε, γιατί, κατά τη γνώμη μου, μεγάλη μερίδα των σπουδαστών δεν τον γνωρίζει ακόμη και μετά από τόσες συζητήσεις που έχουν γίνει, τόσο σε συνελεύσεις όσο και μεταξύ των φοιτητών. Θα πρέπει να ενημερωθούν οι φοιτητές ότι και πολύπλοκα ν/α που ψηφίστηκαν ανατραπήκαν μέσα από αγώνες φοιτητών. Κατά την άποψή μου, τίποτα δεν έχει τελειώσει ακόμη και δεν πρέπει να μας φοβίζουν οι αποφάσεις που μόνο σκοπό έχουν να εκβιάζουν τους φοιτητές και να τους τιμωρούν, όπως για παράδειγμα το να χαθεί το εξάμηνο και η εξεταστική.

50 χρόνια απ' τον Μάη του '68 Φοιτητές-εργατιά μια φωνή και μια γροθιά!

Η κατάσταση στον κόσμο

Την ίδια στιγμή που οι Αμερικανοί ιμπεριαλιστές προσπαθούν να εδραιωθούν ως παγκόσμια κυρίαρχη δύναμη, σπέρνοντας στρατιωτικές βάσεις και επιβάλλοντας προεκλογητικά καθεστώςτα σε όλο τον κόσμο, η ρεβιζιονιστική στροφή έχει εδραιωθεί στην ΕΣΣΔ και η καπιταλιστική παλινόρθωση βαθαίνει, με τις διενέξεις τους συνέπειες στο εργατικό-λαϊκό κίνημα, οι λαοί βγαίνουν στο προσκήνιο.

Το καλοκαίρι του 1966, στην Κίνα εξαπολύεται η Πολιτιστική Επανάσταση. Οι μαζες συμμετέχουν ενεργά και αντιπαράτιθενται οργανωμένα στον ρεβιζιονισμό της ΕΣΣΔ.

Τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα στον κόσμο δίνουν ιστορικές μάχες ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Ολόκληρη η Ινδοκίνα φλέγεται, η Αφρική ξεσηκώνεται εναντίον στους αποικιοκράτες, στην Κεντρική και Λατινική Αμερική οι λαοί παλεύουν με το όπλο στο χέρι για την ανεξαρτησία τους.

Ο γαλλικός Μάης δεν δημιουργήθηκε λοιπόν από «μηδενικές συνθήκες», σαν ένα αποκλειστικό ευρωπαϊκό φαινόμενο. Ήταν η αντανάκλαση ενός παγκόσμιου αναβρασμού. Ο αναβρασμός αυτός, όμως, επέδρασε σε μια υπαρκτή καταπίεση του γαλλικού λαού και της νεολαίας.

Η κατάσταση στη Γαλλία

Ο γαλλικός ιμπεριαλισμός βρέθηκε σε μειονεκτική θέση με την ανακατάταξη δυνάμεων μεταπολεμικά. Κύριο μέλημά του ήταν η ισχυροποίηση του στον παγκόσμιο και ευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Η ένταση της καταστολής και η περαιτέρω εκμετάλλευση των εργαζομένων πρόβλεπαν ως βασικές επιλογές της γαλλικής αστικής τάξης.

Την περίοδο εκείνη, εξαιτίας της ανάγκης του κεφαλαίου για επιστημονικό δυναμικό, πραγματοποιείται μαζικοποίηση του γαλλικού πανεπιστημίου.

Ο πόλεμος της Αλγερίας, που διεξήγαγε ο γαλλικός ιμπεριαλισμός, και ο πόλεμος στο Βιετνάμ απ' τις ΗΠΑ προκάλεσαν έντονες διεργασίες στη γαλλική νεολαία, με το πλατύ αντιπολεμικό κίνημα ενάντια στους «δικούς τους» ιμπεριαλιστές πρώτα και την υπεράσπιση της βιετναμέζικης αντίστασης ύστερα. Οι διεργασίες αυτές, οι οποίες συνδέονταν με τις κινητοποιήσεις ενάντια στην καταπίεση του ταξικού πανεπιστημίου, αποτέλεσαν το πρόπλασμα του Μάη-Ιουνίου του '68 και διαμόρφωσαν τους όρους πάνω στους οποίους εκδηλώθηκε η εξέγερση.

Τα γεγονότα της εξέγερσης

Η μορφή δόθηκε με τις συλλήψεις και τις ποινικές διώξεις εναντίον 5 μαθητών και φοιτητών για επίθεση με βόμβες στο γραφείο αμερικανικών τραπεζών στο Παρίσι στις 18 Μάρτη, ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τον πόλεμο του Βιετνάμ. Ξεκινάει έπειτα ένα πλατύ κίνημα στις σχολές και τα σχολεία για την απελευθέρωσή τους. Η νεολαία αντιμετωπίζει την καταστολή της αστυνομίας και τις επιθέσεις παρακρατικών φασιστικών ομάδων.

Στις 2 Μάη, 6 αναρχικοί και αριστεροί φοιτητές δέχονται πειθαρχικές διώξεις έπειτα από σύγκρουση με φασίστες στο Πανεπιστήμιο της Ναντέρ. Την επόμενη μέρα, πραγματοποιείται στη Σορβόνη συγκέντρωση διαμαρτυρίας. Οι συλλήψεις σπάνουν τις 600. Οι διαδηλώσεις μαζικοποιούνται μαζί με την ένταση της αστυνομικής βίας. Η εξεγερμένη νεολαία αναγκάζεται το ρεβιζιονιστικό ΚΚΓαλλίας (ΚΚΓ) να υποστηρίξει τις κινητοποιήσεις.

Η νύχτα της 10ης Μάη στο Παρίσι, μετά τη διαδήλωση 15.000 φοιτητών και μαθητών, θα μείνει γνωστή ως «νύχτα των οδοφραγμάτων» εξαιτίας των

Σταύρος Παπαγεωργίου,
Φυσικό Θεσσαλονίκης

οδομαχιών που ακολούθησαν. Στις 11 Μάη, στον «χορό» των καταλήψεων μπαίνει και το Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου.

Την ίδια ώρα, το ΚΚΓ θέλοντας να εκτονώσει την αναταραχή που υπήρχε στην εργατιά, κηρύσσει, μέσω των δύο ισχυρότερων εργατικών σωματείων, τις οποίες καθοδηγεί, 24ωρη απεργία. Η διαδήλωση στο Παρίσι, με τη συμμετοχή 800.000 νεολαίων και εργατών, ξεπερνάει κάθε προηγούμενο. Οι φοιτητές της Σορβόνης εφορμούν στο Πανεπιστήμιο και το καταλαμβάνουν. Οι αναταραχές έχουν πάρει πλέον τη μορφή λαϊκής εξέγερσης. Η είσοδος της εργατικής τάξης στον αγώνα, με τις πρώτες καταλήψεις εργοστασίων το επόμενο τρίμηνο, δίνει επαναστατικές διεξόδους στο κίνημα, συμπαρασύροντας μαζί της και μικροαστικά στρώματα.

Στις 24 Μάη, ο Πρόεδρος Ντε Γκωλ καλεί τον λαό να ανανεώσει την εμπιστοσύνη στο πρόσωπό του σε δημοψήφισμα στις 16 Ιουνίου. Οι 2 πρώτοι νεκροί της εξέγερσης είναι γεγονός, ένας φοιτητής στο Καρτίε Λατέν και ένας αστυνομικός στη Λυών.

Απ' τις 25 έως τις 27 Μάη, οι συνδικαλιστικές ηγεσίες, η κυβέρνηση και οι εργοδότες διαπραγματεύονται με θέμα τους μισθούς κ.ά. Αδυνατούν, όμως, να κρατήσουν τις απεργίες στο επίπεδο των οικονομικών διεκδικήσεων. Τα συνθήματα για εργατική-λαϊκή εξουσία βρίσκονται έξω από κάθε κατελημμένο εργοστάσιο.

Στις 30 Μάη, ο Ντε Γκωλ διαλύει την Εθνοσυνέλευση, αναβάλλει το δημοψήφισμα και προκηρύσσει εκλογές για τα τέλη του Ιουνίου. Παράλληλα, 1 εκατομμύριο υποστηρικτές του Ντε Γκωλ μαζί με φασίστες διαδηλώνουν στην πρωτεύουσα.

Μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών, η εργατική τάξη και η νεολαία συνεχίζουν τον αγώνα για 3 βδομάδες ακόμα, εγκαταλειμμένοι από το ΚΚΓ και την επίσημη αριστερά, που διεύθυναν προεκλογικό «αγώνα», μέσα σε ένα κλίμα άκρατης τρομοκρατίας από την αντίδραση, χωρίς να λείπουν και οι νεκροί.

Ως αποτέλεσμα της υποχώρησης πλέον του κινήματος και της αντικαμουνιστικής υστερίας, ο Ντε Γκωλ θριαμβεύει στις εκλογές στις 23 και 30 Ιουνίου.

Αποτίμηση

Τι ήταν τελικά ο Μάης;

Σίγουρα όχι μια επαναστατική κατάσταση. Το γαλλικό φοιτητικό κίνημα, με τις ανεπάρκειές που το χαρακτήριζαν, δεν μπόρεσε να ξεπεράσει την κριτική στο εμποικοδόμημα και να δει ουσιαστικά το κρίσιμο ζήτημα της εξουσίας. Την ανάγκη κατάληψης της απ' την εργατική τάξη, ώστε να αλλάξει ριζικά και το πανεπιστήμιο. Έτσι, έπιασε τα όρια του και από ένα σημείο και ύστερα λεηλοποίησε υποστηρικτικά στον αγώνα των εργατών.

Ήταν, όμως, σίγουρα ένας ηρωικός αγώνας, ο οποίος ξεπέρασε τις οικονομικές διεκδικήσεις για τις οποίες τον «προσάρριζαν» οι ρεβιζιονιστές και στράφηκε σε μια συνολική, πολιτική αναμέτρηση με το κεφάλαιο, παρ' όλο που το έκανε αυθόρμητα και χωρίς την απαραίτητη επαναστατική πρωτοπορία.

Ο Μάης ήταν, επομένως, μια βαθιά πολιτική κρίση στην καρδιά της Ευρώπης. Η σύνδεση της γαλλικής νεολαίας και της εργατιάς αποτέλεσε μια κορυφαία στιγμή στην ιστορία της ταξικής πάλης και χάρισε μια πολύτιμη παρακαταθήκη στην πόλη των λαών για την απελευθέρωση της ανθρωπότητας.

ΝΑ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΟΥΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ

ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΡΓΙΑ

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΠΑΜΕ ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΟΝ
ΜΑΥΡΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ
ΠΟΥ ΜΑΣ
ΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ
ΜΕ ΣΩΜΑΤΕΙΑ
ΟΡΓΑΝΑ ΠΑΛΗΣ

With your drums and guns and drums
and guns

The enemy nearly slew ye

Oh my darling dear, Ye look so queer
Johnny I hardly knew ye.

Where are your legs that used to run
Before you learnt for to carry a gun
I fear your dancing days are done
Oh Johnny, I hardly knew ye.

Where are your eyes that were so mild

When my heart you so beguiled

Why did ye run from me and the child

Oh Johnny, I hardly knew ye.

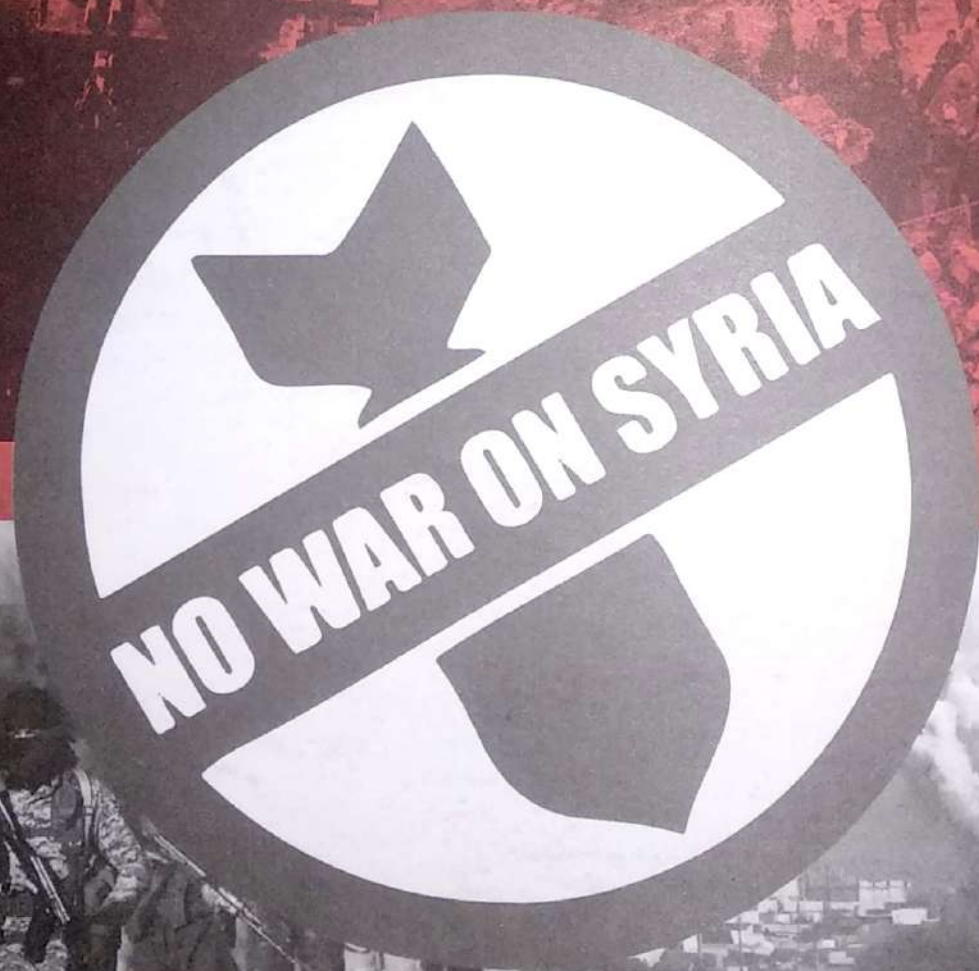
Ye haven't an arm, ye haven't a leg

Ye're an armless, boneless, chickenless egg

Ye'll have to put with a bowl out to beg

Oh Johnny I hardly knew ye.

They're rolling out the guns again

But they won't take our sons again
No they'll never take our sons again
Johnny I'm swearing to ye!

Το παραπάνω απόσπασμα είναι από ένα
παραδοσιακό ιρλανδικό αντιπολεμικό
τραγούδι του 19ου αιώνα
"Johnny I Hardly Knew Ye"